

1. UVOD

1.1. ENDEMIZAM - POJAM I PODJELA

Endemizam kao biogeografski termin je u naučnu terminologiju uveo A. de Candolle 1820. godine. Najčešće se endemizam odnosi na ograničenu geografsku distribuciju, tj. na takson koji se nalazi jedino u ograničenim, specifičnim područjima. (ELKIN & NOGUERA-URBANO, 2016).

Prema DIHORU & PÂRVU (1987) endemiti su taksonomske jedinice različitog ranga (podvrste, vrste, rodovi, familije) ograničene u njihovom rasprostranjenju na određenu teritoriju (provinciju, region, distrikt, itd). Ili, fenomen endemizma karakteriše one taksone čija je distribucija ograničena (limitirana) na određenu oblast, znatno smanjenu u odnosu na druge taksone istog ranga (VISCHI *et al.* 2004).

Sličnu definiciju endemita daje GOOD (1974). Prema ovom autoru besmisleno je smatrati da je vrsta koja je na primjer rasprostranjena na jednom kontinentu endemična. Ali, to ima smisla kada govorimo o familiji koja je distribucijom vezana za jedan kontinent, jer utvrđivanje endemizma viših taksona kao što su rodovi, tribusi, familije ima velikog značaja u razgraničenju horiona različitog ranga (floristička carstva, podcarstva, regioni i podregioni). Očigledno je da ne postoji jedinstveni kriterijum koji određuje koliko geografsko područje mora biti malo, da bi se vrste koje se ne nalaze van njega mogle smatrati endemitima, te da je to zapravo subjektivna procjena.

U vezi sa veličinom areala, kao glavni problem javlja se određivanje njegovih granica. Prema CAIN-u (1944) granice areala su arbitrarne, osim u slučaju ostrva, izolovanih planinskih vrhova i jako specifičnih staništa (serpentiniti, slane pustinje i sl.). Tako, OZENDA (1982) dijeli endemite na *ostrvske*, *planinske*, *pustinjske* i *edafske*. Ipak, endemiti se ne vezuju samo za određeno stanište, već i za specifične ekološke uslove koje izdvajaju to područje u odnosu na susjedna (TOMOVIĆ, 2007).

Endemiti se mogu podijeliti na osnovu različitih kriterijuma. Dva osnovna kriterijuma su: *starost endemita* i *veličina areala*. Najopštija i najstarija klasifikacija endemita dijeli iste (prema filogenetskoj starosti, koja je, zapravo razlog njihovog endemizma), na paleoendemite (konzervativne), i na neoendemite (progresivne), (ENGLER, 1882; CAIN, 1944; STEBBINS & MAJOR, 1965; FAVERGER & CONSTANDRIOPOULOS, 1961):

Paleoendemiti su predstavljeni filogenetski starim taksonima (najčešće na nivou vrste ili monofiletske više taksonomske kategorije kao što su sekcije, podrodovi, ili rodovi). Paleoendemiti su taksoni za koje je dokazano paleontološkim nalazima ili se predpostavlja da su nekada imali široko rasprostranjenje, ali su, zatim, u procesu geoloških promjena koje su praćene fizičko-geografskim i klimatskim promjenama uslova staništa, postepeno izumirali i nestajali sa teritorije koju su nekada nastanjivali (mada su mogli nastati i u sasvim drugim oblastima od onih na kojima su danas endemični) (TOMOVIĆ, 2007). Paleoendemiti su taksoni u povlačenju, tj. u regresiji areala, koji su dospjeli do kraja svoje evolucije (FAVARGER & CONTANDRIOPOULOS, 1961). Smatra se da glacijacije (početak kvartara) predstavljaju granicu koja razdvaja paleogene (tercijarne) i neogene (post-tercijarne) endemite (FAVARGER & CONTANDRIOPOULOS, 1961).

Neoendemiti podrazumjevaju grupu blisko povezanih taksona (vrste, podvrste, varijeteti i forme), koji su na datoj teritoriji nastali relativno skoro putem alopatričke specijacije i koje se nisu dalje raširili zato što su ograničeni specifičnim uslovima staništa, ili zbog neke fizičke barijere koja sprečava njihovo dalje širenje.

Prema drugom kriterijumu tj. veličini areala razlikuju se slijedeće grupe endemičnih taksona:

Stenoendemiti ili distriktni endemiti su taksoni čije je rasprostranjenje ograničeno na jako mala područja (nekoliko hektara ili čak ara) na nekom izolovanom ostrvu ili planinskom vrhu, ili na teritorije manje od površine florističkog distrikta (npr. *Androsace komovensis* i *Asperulla baldacci*)

Lokalni endemiti su taksoni sa nešto širim rasprostranjenjem, površina njihovih areala je ograničena veličinom florističke provincije (MEUSEL *et al.* 1978) (*Viola orphanidis* subsp. *nicolai*).

Endemiti u širem smislu su taksoni ograničeni na teritoriju veću od florističke provincije koja je dovoljno mala da se uobičajeno taksoni koji ne prevazilaze njene granice mogu smatrati endemitima kao npr. Balkansko poluostrvo u odnosu na Evropu (balkanski endemiti).

Subendemiti su taksoni čiji je veći dio areala ograničen na neko područje, ali se van njegovih granica mogu naći izolovane populacije, kao npr. munika *Pinus heldreichii* čiji je najveći dio areala na Balkanskom poluostrvu, a manji dio na jugu Italije.

Međutim, POLUNIN (1960), GAJIĆ (1984) i ŠILIĆ (1984) zamjenjuju lokalne i stenoendemite. Po ovim autorima rasprostranjenje lokalnih endemita je ograničeno na neko izrazito malo područje (ostrvo ili planinski vrh), dok su stenoendemiti svojim rasprostranjenjem vezani za grupe planina ili grupe ostrva (TOMOVIĆ, 2007).

Engleski botaničar TURILL (1929) međutim smatra da je nemoguće odrediti starost taksona bez paleontoloških dokaza. Na osnovu distribucije i taksonomskog statusa vrsta on je izvršio podjelu endemita Balkanskog poluostrva na:

Reliktne vrste nemaju bliskih morfoloških srodnika u okviru roda ili sekcije na Balkanskom poluostrvu ili susjednim zemljama (primjer: vrsta *Degenia velebitica* ili *Petteria ramentacea*).

Stare vrste su morfološki i geografski izolovani tipovi, ali je rod predstavljen i drugim vrstama na Balkanskom poluostrvu (primjer: vrsta *Bellidium minutum*).

Prilično stare vrste su morfološki i geografski dobro diferencirani tipovi u okviru roda dobro predstavljenog na Balkanskom poluostrvu. Ove vrste se često javljaju u okviru areala koji su danas razdvojeni morem (primjer: vrste *Cardamine montenegrina* i *Cardamine monteluccii*).

Prilično mlade vrste su morfološki diferencirane, a taksonomski najrodnije vrste se takođe javljaju na Balkanskom poluostrvu (primjer: endemične vrste roda *Viola*).

Mlade vrste su mikrovrste čiji se najbliži taksonomski srodnici javljaju u okviru istog ili susjednog područja (primjer: endemične vrste roda *Ophrys*).

Vikarne vrste su blisko povezani taksoni koji vode porijeklo od zajedničkog pretka i teže međusobnom isključivanju (POLUNIN, 1960). Postoje i "lažne" odnosno pseudovikarne vrste koje pripadaju različitim sekcijama istog roda, pa čak i vrstama različitih rodova. Ove vrste su po Poluninu sličnih životnih formi, a razvile su se putem konvergentne evolucije. U zavisnosti od načina njihove međusobne separacije pravi vikarijanti se dijele na: geografske, visinske i ekološke vikarijante. Geografske (horizontalne) vikarijante blisko su srodne vrste koje naseljavaju veća odvojena područja na sličnim staništima. Visinski (vertikalni) vikarijanti su blisko srodne vrste na ekološki sličnim staništima, koje su rasprostranjene u zonama taksonomski najbližnijih vrsta. Ekološki vikarijanti su blisko srodne vrste koje nastanjuju isto područje, ali na ekološki različitim staništima (FREY & LÖSCH, 1998). POLUNIN (1960) pominje i sezonske vikarijante tj. blisko srodne forme koje se odlikuju sezonskim dimorfizmom.

Na osnovu citogenetske strukture (nivo i porijeklo ploidije) i evolucione starosti izučavanih populacija nekih endemičnih taksona, FAVARGER & CONTADRIOPOULOS (1961) su izvršili podjelu endemita na: paleoendemite, šizoendemite, patroendemite i apoendemite.

Paleoendemiti su stari, uglavnom diploidni taksoni. Predstavljani su dobro izolovanim monotipskim rodovima (primjer *Petteria*) i vrstama koje same predstavljaju sekciju u okviru roda. Po pravilu, njihov areal je u prošlosti je bio mnogo veći i nisu uvijek nastali na teritoriji gdje su danas endemični. **Paleopoliploidi** su poliploidni predstavnici paleoendemita. Poliploidija kod ovih taksona ukazuje na njihovu evolucionu starost i označava kraj njihove genetske evolucije.

Šizoendemiti su taksoni koji vode porijeklo od zajedničkog pretka, a diferenciraju se postupno u različitim djelovima njegovog areala. Zajednički predak je eurivalentan i bogat životnim formama. U toku diferencijacije taksoni “biraju” životne forme u skladu sa uslovima sredine koju naseljavaju (klima, različita geološka podloga). Što je diferencijacija starija novonastali taksoni su “dobre vrste”, pa čak i rodovi. Kao primjer pradavnog šizoendemizma navode se vrste *Ramonda myconi* i *Ramonda nathaliae*. Kada je diferencija “mlađa” ili u početnoj fazi, šizoendemični taksoni su u rangu podvrste. Kao primjer uzimaju se vrste roda *Draba* iz sekcije *Aizopsis* (TOMOVIĆ, 2007).

Patroendemiti su taksoni koji su na određenoj teritoriji ostali diploidni (znači primitivni), dok na susjednim teritorijama od njih nastaju odgovarajući poliploidni taksoni. Areali poliploidnih taksona su uglavnom široki, a oni nastaju najčešće putem alopoliploidije, ređe putem autopoliploidije. Kao primjer patroendemita KORNAS & MEDWECKA-KORNAS (1986) navode diploidnu ($2n=12$) endemičnu vrstu *Lotus alpinus* koja je dala široko rasprostranjenu tetraploidnu ($2n=24$) vrstu *Lotus corniculatus* (TOMOVIĆ, 2007).

Apoendemiti su oblici koji su nastali u određenoj oblasti putem poliploidizacije na susjednim teritorijama raširenih diploidnih, ili slabije poliploidnih taksona. Kao primjer apoendemita KORNAS & MEDWECKA-KORNAS (1986) navode endemičan tetraploidan ($2n=24$) varijetet *Plantago atrata* var. *carpatica* koji je nastao na Alpima od široko rasprostranjenog varijeteta *Plantago atrata* var. *atrata*. Ukoliko se jedan diploidan takson u dva udaljena regiona diferencira u poliploidne taksone koji su morfološki bliski, ali ipak nisu identični, radi se o apoendemičnim vikarnim taksonima.

Kada bi diploidan predak iščezao, novonastali poliploidni taksoni bi se svrstali u šizoendemite (primjer vrsta *Genista corsica* i *Genista scorpius* čiji diploidni predak nije poznat) (TOMOVIĆ, 2007).

Kriptoendemiti su taksoni koji još uvijek nemaju status “dobrih vrsta” iako se po broju hromozoma razlikuju od raširenijih taksona (FAVARGER & CONTANDRIOPOULOS, 1961). STEBBINS & MAJOR (1965) prihvataju još i pojam „**ignorisanih endemita**“ koji predstavljaju suprotan slučaj, odnosno da karakteristike po kojima se endemičan takson izdvaja, još uvijek nisu primjećene izvan pretpostavljenog endemičnog areala tog taksona (TOMOVIĆ, 2007).

Na osnovu uzroka koji su doveli do ograničavanja njihovog areala, DAUBENMIRE (1978) razlikuje četiri grupe endemita: **paleoendemiti**, **ostrvski endemiti**, **neoendemiti** i **ekološki endemiti**.

Paleoendemiti su taksoni koji su nastali drastičnim smanjivanjem prvobitnog areala uslijed klimatskih promena, potapanja djelova kontinenta, i sl. Ovaj autor smatra da paleoendemiti imaju još uvijek genetički potencijal, tj. i kod njih može doći do spore akumulacije varijabilnosti koja bi mogla da doprinese njihovom daljem širenju.

Ostrvski endemiti su endemiti okeanskih ostrva i izolovanih planinskih vrhova i nastali su kao posljedica dugotrajne izolacije.

Neoendemiti su taksoni nastali kao rezultat skorašnje evolucije. Iako je, evolucija biljaka spor proces, neoendemizam je favorizovan brzom evolucijom.

Ekološki endemiti nastaju kao rezultat specijalizacije u odnosu na specifična staništa (npr. serpentinit). Ovaj tip endemita obično nastaje uslijed nagomilavanja pratećih mutacija ili hibridizacija, a novonastala jedinka je bolje prilagođena drugačijim sredinama u odnosu na roditeljsku, ali i zbog slučajne blizine takvih specifičnih staništa.

Detaljnu podjelu balkanskih endemita, kako u odnosu na veličinu areala u okviru Balkanskog poluostrva, tako i u odnosu na serpentinit kao geološku podlogu, dali su STEVANOVIĆ *et al.* (2003).

I. u odnosu na veličinu areala, ovi autori razlikuju sledeće grupe:

a) trans-balkanski ili trans-regionalni balkanski endemiti. Taksoni rasprostranjeni u većem dijelu serpentinskih područja na Balkanu. Fitogeografski, oni naseljavaju dva ili više susjednih florističkih regiona ili podregiona (ilirski, zapadno mezijski, skardo-pindski, egejski).

b) regionalni endemiti. Taksoni ograničeni svojim rasprostranjenjem na samo jedan floristički region, podregion ili provinciju.

c) lokalni ili stenoendemiti. Taksoni koji se nalaze u samo jednom florističkom distriktu ili su nađeni na samo jednoj planini ili jednom ostrvu.

II. u odnosu na preferenciju prema supstratu, ovi autori razlikuju sledeće grupe:

1) endemiti koji uglavnom rastu na serpentinitu – obligatni serpentinitski endemiti

a) isključivo na serpentinitu

b) prevashodno na serpentinitu, rijetko na karbonatu

c) prevashodno na serpentinitu, rijetko na silikatu ili nekarbonatnom supstratu (šist, granit, gnajs, itd.)

d) prevashodno na serpentinitu, indiferentni ili rijetki na karbonatu ili nekarbonatnom supstratu

2) endemiti koji često rastu na serpentinitu, ali takođe naseljavaju i druge tipove supstrata (krečnjak ili silikat) – fakultativni serpentinitski endemiti

a) kalcikolni

b) kalcifugni

c) indiferentni, koji rastu na serpentinitu, karbonatu ili nekarbonatnom supstratu, bez jasne preferencije prema bilo kojem od njih

3) endemiti koji uglavnom rastu na neserpentinitskom supstratu (krečnjak ili silikat) ali ponekad (ili rijetko) i na serpentinitu – slučajni serpentinitski endemiti

a) prevashodno kalcikolni, rijetko ili slučajno na serpentinitu

b) prevashodno kalcifugni, rijetko ili slučajno na serpentinitu

Proučavanje endemičnih vrsta u flori određene oblasti od izuzetnog je značaja, jer bogatstvo endemita, nivoi specijacije i floristički odnosi mogu objasniti biogeografsku istoriju ispitivanog područja, a procentualno učešće endemita u određenoj flori određuje stepen izolacije i starost date teritorije (TOMOVIĆ, 2007). Poznavanje stepena endemizma na određenoj teritoriji obezbeđuje značajne informacije o promjenama koje su se dešavale u prošlosti, vremenskoj dužini trajanja tih promjena i kako su one uticale na razvoj flore i vegetacije.

5. ZAKLJUČCI

- Terenskim istraživanjima, pregledom baza podataka, virtuelnog herbarijuma i konsultovanjem obimne literaturne građe utvrđeno je da je u Crnoj Gori prisutno 372 balkanska endemična taksona u rangu vrste i podvrste.
- Od ukupno 372 analiziranih balkanskih endemita, za određen broj taksona nije izvjesno da li su zaista prisutni u Crnoj Gori, jer nisu pronađeni herbarski primjerci koji bi povrdili literaturne navode. Međutim, u ovom trenutku nije bilo moguće definitivno odbaciti ove navode, jer bi jedino terenska provjera svih sumnjivih lokaliteta definitivno razriješila ovu dilemu.
- Od ukupno 372 endemična taksona samo jedna vrsta *Pinus peuce* pripada razdjelu golosjemenica, dok svi ostali taksoni pripadaju skrivenosjemenicama. Skrivenosjemenice iz klase Dycotyledones su daleko najbrojnije (oko 92% od ukupnog broja taksona) jer obuhvataju predstavnike iz 38 familija i 130 rodova, odnosno 341 takson vaskularnih biljaka. Klasa Monocotyledones predstavljena je sa 9 familija, 16 rodova i 30 vrsta i podvrsta (oko 8% od ukupnog broja taksona). Taksonomskom analizom je utvrđeno da su najbrojnije familije Asteraceae (108 taksona), Caryophyllaceae (34), Fabaceae (20), Campanulaceae (19), Lamiaceae (18) i Brassicaceae (17 taksona). Kao najbogatiji rod u smislu brojnosti taksona izdvojio se rod *Hieracium* sa 71 taksonom, daleko iza ovog roda, nalaze se rodovi *Dianthus* sa 12 endemičnih taksona, *Edraianthus* sa 9 endemita, *Campanula* sa 8 endemita, *Cerastium*, *Alchemilla* i *Festuca* sa po 7 endemičnih taksona. Zanimljivo je da četiri roda *Stachys*, *Viola*, *Asperula* i *Centaurea* imaju podjednak broj tj. 6 endemičnih taksona.
- Primjenom horoloških kriterijuma, kao i analizom tipa rasprostranjenja na Balkanskom poluostrvu, izvršena je podjela endemičnih taksona u odnosu na pripadnost pojedinim areal grupama, podgrupama i flornim elementima. Uvrđeno je da se svi predstavnici balkanskih endemita na teritoriji Crne Gore mogu svrstati u 5 osnovnih areal grupa: južno evropsko planinska areal grupa (JEP),

srednje evropsko planinska areal grupa (SEP), srednje evropska (SEVR), mediteransko-submediteranska (MED-SUBMED) i pontska areal grupa (PONT).

- Analizom areal spektra endemične flore Crne Gore utvrđena je apsolutna dominacija planinskih areal grupa s tim da južno evropsko planinskoj grupi pripada 146 taksona (39,2%) a srednje evropsko planinskoj 99 taksona (26,6%). Ovo indikativno ukazuje da je visokoplaninski tip endemizma u flori Crne Gore dominantan. Mediteransko-submediteranska areal grupa je takođe zastupljena sa značajnim brojem endemičnih taksona 81 (21,8%), Endemiti koji pripadaju ovoj areal grupi naseljavaju termofilna i kserofilna staništa u mediteranskom i submediteranskom području Crne Gore, a duž kanjona rijeka koje nose mediteranske uticaje, prodiru duboko i u unutrašnjost zemlje. Osim toga, prilično veliki broj endemičnih taksona iz mediteransko-submediteranske areal grupe može se objasniti i širenjem antropogenih staništa, koja su oroklimaksno bila šumska ili žbunasta. Srednje evropskoj grupi pripada 45 (12,3%) endemičnih taksona, dok je pontska areal grupa zastupljena samo jednom endemičnom podvrstom *Stipa joannis* subsp. *balcanica*.
- Osnovna ekološka analiza podrazumjevala je određivanje pripadnosti svakog endemičnog taksona određenom osnovnom tipu životne forme, kao i izradu spektra životnih formi. Analize su pokazale da je balkanska endemična flora u Crnoj Gori hemikriptofitsko-hamefitskog karaktera. Najveći broj endemita (čak 235, odnosno 63%) po svojim karakteristikama pripada životnoj formi hemikriptofita koje su dominantne u cjelokupnoj vaskularnoj flori Balkanskog poluostrva ali i Holarktika. Međutim, veliki procenat endemičnih hamefita (87 taksona, tj. 24%), znatno odstupa od vrijednosti za ukupnu floru Balkanskog poluostrva. Endemične hamefite naseljavaju visokoplaninske regione, kanjone i klisure, ali u Crnoj Gori ovaj tip životne forme naseljava i termofilna staništa submediteranskog regiona. To ukazuje da svi gore navedeni regioni koje naseljava hamefitski tip životne forme predstavljaju značajna područja porijekla i diverziteta endemične flore na čitavoj teritoriji Crne Gore ali i Balkana u

cjelini. Srazmjerno manjim brojem balkanskih endemita u flori Crne Gore zastupljene su geofite 22 taksona (5,9%) i terofite sa 19 taksona (2,4%). Iako su geofite karakteristične za područja Mediterana i submediterana, izvjestan broj endemita ove životne forme se u Crnoj Gori javlja i u visokoplaninskim regionima. Terofite koje su brojne u Mediteranu, a preferiraju aridna kao i antropogeno izmjenjena staništa nisu značajno zastupljene u endemičnoj flori Crne Gore, jer na takvim staništima u Crnoj Gori gotovo i da nema endemita. Fanerofite su takođe vrlo malo zastupljene u endemičnoj flori Crne Gore, svega 9 taksona, ali je to rezultat malog broja balkanskih endemita u okviru drvenastih i žbunastih predstavnika.

- Detaljnije analize ekoloških karakteristika balkanske endemične flore u Crnoj Gori podrazumijevale su utvrđivanje preferencije svakog pojedinačnog taksona u odnosu na dijapazone nadmorskih visina i tip geološke podloge. U cilju sistematičnijeg prikaza nadmorskih visina izdvojeno je 6 klasa visinskih dijapazona sa vrijednostima klase od po 500 metara. Najviše endemičnih taksona (156) javlja se u visinskom dijapazonu 1500-2000 m, kao i u dijapazonu 1000-1500 m (132 biljke), ali nije zanemarljiv broj endemita koji se javljaju u visinskom dijapazonu 2000-2500 m (82), što dodatno potvrđuje visok stepen diverziteta endemične flore u planinskim i visokoplaninskim regionima Crne Gore. Ujedno su definisana 3 tipa geoloških podloga (karbonati, silikati i ostalo) i urađena je zastupljenost broja endemičnih taksona u odnosu na ove tipove substrata. Gotovo cjelokupna endemična flora Crne Gore (čak 342 taksona tj. 92%) se javlja na karbonatnom tipu podloge. Ovo nije neuobičajeno jer su u Crnoj Gori dominantni karbonatni planinski masivi, kanjoni, klisure, ali i područja dubokog karsta. Na silikatnoj podlozi je zabilježeno samo 40 endemičnih taksona (10,8%), koja se jedino javlja u istočnom dijelu Crne Gore na planinskom masivu Bjelasice i djelimično na Prokletijama. Zanemarljivo je mali broj endemičnih taksona (21) koji se javlja na ostalim tipovima podloge.
- U cilju utvrđivanja brojnosti endemičnih taksona u pojedinim regionima Crne Gore izvršena je geografska podjela teritorije Crne Gore na dva regiona

(primorski i planinsko-kotlinski) i šest podregiona (mediteranski, submediteranski, zapadni, centralni, istočni i sjeverni). Primorskom regionu pripadaju mediteranski i submediteranski podregion, dok su ostala četiri podregiona svrstana pod planinsko-kotlinski region. Analiza po podregionima je pokazala da se najveći broj endemičnih taksona javlja u istočnom (223 taksona) i sjevernom podregionu Crne Gore (205 taksona). Ovim se ponovo potvrđuje dominacija visokoplaninskog tipa endemizma crnogorske flore kao i činjenica da su visokoplaninski masivi Komova, Kučkih planina, Prokletija, Bjelasice kao i kanjon rijeke Cijevne u istočnom podregionu, te masiv Durmitora sa kanjonima rijeka Pive, Tare i Komarnice, kao i Pivske planine u sjevernom podregionu Crne Gore najvažniji centri porijekla i diverziteta endemične flore Crne Gore. Submediteranski podregion se takođe ističe velikim brojem endemičnih taksona (161). Ovom prostranom podregionu pripadaju primorske planine Lovćen i Rumija, basen Skadarskog jezera sa okolinom, Zetsko-Bjelopavlička ravnica, kao i dijelovi kanjona rijeke Cijevne i Morače. Vegetacijska i ekosistemska raznolikost u oromediteranu primorskih planina, kanjonima rijeka Cijevne i Morače, pa do karstnih polja poput Ćemovskog i Nikšićkog polja uslovala je znatnu brojnost balkanskih endemita u submediteranskom podregionu koji je značajan centar diverziteta endemične flore Crne Gore. Zapadni podregion, kome u suštini pripada masiv Orjena sa karstnim područjem stare Crne Gore, se karakteriše visokim brojem endemičnih taksona (94), a može se smatrati važnim centrom porijekla i diverziteta oromediteranske endemične flore Crne Gore. Najmanje endemičnih taksona je zabilježeno u centralnom i mediteranskom podregionu, što se može objasniti djelimično neistraženošću centralnog podregiona, kao i uskim pojasem Mediterana u Crnoj Gori. Osim toga, na Primorju su urbanizacijom i drugim antropogenim uticajima uništena neka prvobitna prirodna staništa, koja u ovom podregionu preferiraju endemične biljke.

- U cilju utvrđivanja florističkih sličnosti između šest geografskih podregiona, zasnovanih na prisustvu balkanskih endemičnih taksona Crne Gore, urađena je klaster analiza koja omogućava identifikaciju dvije grupe geografskih

podregiona. U prvoj grupi su se jasno izdvojili istočni i sjeverni podregion Crne Gore kao najbliži u odnosu na prisustvo najvećeg broja balkanskih endemita u ova dva podregiona. Druga grupa uključuje submediteranski i zapadni podregion, koji su bliski i geografski ali i ekološki, klimatski i floristički. Centralni podregion pokazuje neke florističke, klimatske, geološke i ekološke sličnosti sa sva četiri podregiona, dok je Mediteranski podregion izdvojen prije svega zbog relativno malog broja balkanskih endemita u poređenju sa ostalim planinskim podregionima.

- Sumarne karte rasprostranjenja svakog pojedinačnog areal tipa, životne forme, a konačno i sumarna karta rasprostranjenja svih balkanskih endemičnih taksona na teritoriji Crne Gore, urađene su u cilju izdvajanja centara diverziteta ove specifične kategorije biljaka u Crnoj Gori. Konačnim analizama distribucije i stepena zastupljenosti endemičnih taksona na UTM areal kartama 10x10 km, visokoplaninski regioni Durmitora (98 taksona na UTM polju CN47), Komova (96 taksona na UTM polju CN92 i 92 taksona na UTM polju CN82) i Lovćena (96 taksona na UTM polju CM29 i 86 taksona na UTM polju CM19) izdvojili su se kao najvažniji centri bogatstva i diverziteta balkanske endemične flore na teritoriji Crne Gore. Planine Orjen (79 taksona na UTM polju BN91), Moračke planine (77 taksona na UTM polju CN64 i 55 taksona na UTM polju CN54) i Rumija (76 taksona na UTM polju CM46) spadaju u područja sa takođe visokim stepenom diverziteta endemične flore u Crnoj Gori, ali ipak manje u odnosu na Durmitor, Komove i Lovćen. Sa nešto manje endemičnih taksona, ali kao važni centri diverziteta izdvojili su se kanjon Pive (67 taksona na UTM polju CN27), Gusinjske Prokletije odnosno Sjekirica (66 taksona na UTM polju DN00 i 63 taksona na UTM polju DN12) i Maglić Pivski (62 taksona na UTM polju CN19). Srednjim stepenom diverziteta endemične flore Crne Gore karakterišu se silikatni masivi Bjelasice (49 taksona na UTM polju CN94), Prokletija (vrhovi Visitor, Zeletin, itd.) (53 taksona na UTM polju DN01, 49 taksona na DN02 i 51 takson na DN03) i Vojnik (50 taksona na UTM polju CN45).

7. PRILOZI

7.1. PREGLED DISTRIBUCIJE I EKOLOGIJE BALKANSKIH ENDEMIČNIH TAKSONA NA TERITORIJI CRNE GORE

***Pinus peuce* Griseb.**

= *Pinus excelsa* var. *peuce* Beissn.

PINACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Komovi (dolina rijeke Perućice, dolina rijeke Zlorječice), Prokletije (Asanac, Mojan, Visitor, Zeletin, Sjekirica, Čakor, Šekular, Bogićevica, Starac, Štedin, Ničinat, Trojan), Hajla (Bukeljska rijeka, Bukeljski lomovi, Brahimbreg, Mala gora, Peškov krš, Kećova šuma, Krivi or, Streha, Moliče, Bjeluški vrhovi, Mali otrk, Grope, Dermando, Lazanski krši), Rožaje (Kaluderski laz), Visitor (Preslo), Bjelasica (Pešića jezero-okolina, između Malog i Velikog Ursulovačkog jezera). (Karta 1).

Stanište: molikine šume (*Pinetum peucis montenegrinum*); (*Ranunculo-Helianthemum nitide*); smrčevo-molikine šume (*Piceto-Pinetum peucis*); prokletijske šume munike (*Pinetum heldraichii bertiscum*), subalpske bukove šume (*Fagetum subalpinum*); tamne četinarske šume (*Vaccinio-Piceetea*).

Geološka podloga: silikat (većinom), karbonat

Nadmorska visina: 1620 – 1950 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1891, 1892), Rohlena, J. (1904, 1907, 1942), Adamović, L. (1913), Rechinger, K. H. fil. (1935), Rudski, I. (1935), Muravjov, N. (1940), Bjelčić, (1956), Blečić, V. (1959), Blečić, V. & Tatić, B. (1957), Lakušić, R. (1964, 1966, 1968, 1970), Šmarda, J. (1968), Pulević, V. (1982), Šilić, Č. (1983), Janković, M. (1984), Markišić, H. (1985, 1995), Martinović, Ž & Markišić, H. (2002), Lakušić, D. et al. (2012), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Thesium auriculatum* Vandas**

SANTALACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Maglić), Durmitor (Dobri do, Valoviti do, Ranisava), Šavnik (Pošćensko jezero), I: Komovi (Kučki Kom). (Karta 2).

Stanište: subalpske i alpske karbonatne rudine *Oxytropidion dinaricae* (*Elyno-Edraianthetum alpinii*).

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1000 – 2300 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1907a, 1912, 1942), Lakušić, R. (1968).

***Rumex balcanicus* Rech. fil.**

POLYGONACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Bjelasica (Bjelilo, Govedi do, Troglava, Zekova glava), Prokletije (Rijeka Bjeluha-dolina). (Karta 3).

Stanište: visoke zeleni (*Rumicion balcanici*), acidofilni niski cretovi (*Narthezion scardici*, *Caricio-Willemetietum albanicae*, *Orchidion bosniacae*).

Geološka podloga: silikat

Nadmorska visina: 1900 – 1980 mnv

LITERATURA: Lakušić, R. (1972/1973, 1973a), Pulević, V. (2005), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

Herniaria nigrimontium* F.Herm. subsp. *nigrimontium

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Bu, Gr, CG, Mk

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Kučke planine (Korita ispod Huma Orahovskog, okolina Bukumirskog jezera); S: Durmitor. (Karta 4).

Stanište: ruderalno.

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1350 – 1450 mnv

LITERATURA: Hermann, F. (1937), Pulević, V. (1981, 2005), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996), Bulić, Z. (1994, 2008), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Minuartia bosniaca* (G. Beck) K. Malý**

= *Alsine bosniaca* G. Beck, *Alsine mucronata* sensu Pančić, *Alsine rostrata* sensu Velen.

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Avtovac, Maglić, Piva Rijeka kanjon, iznad Piva rijeka- kanjon, Varda, Pišče, Pošče-možda Pišče); S: Sinjavina, C: Moračke planine (Lukavica, Javorje), S: Šavnik, Durmitor, (Žabljak), Pljevlja (10 km SZ od Pljevalja); I: Tara rijeka-dolina (blizu Kolašina), Kučke planine (Kunj Kostića), Prokletije (Jerinja glava, Balj, Čkor, Greben, Hajla), Lim rijeka-dolina (Andrijeвица), Andrijeвица-Plav. (Karta 5).

Stanište: stijene, kamenjari.

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1100 – 1800 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1903/1904, 1912, 1939/1940, 1942), Horak, B. (1898, 1900), Hayek, A. (1917), Janchen, E. (1919), Bošnjak, K. (1935), Rechinger, K. H. fil. (1935), Aalto, M. et al. (1972), Šilić, Č. (1990), Martinović, Ž. & Markišić, H. (2002), Bulić, Z. (2008), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Minuartia graminifolia* (Ard.) Jáv. subsp. *clandestina* (Portenschl.) Mattf.**

= *Alsine clandestina* (Portenschl.) A. Kerner, *Arenaria clandestina* Portenschl.

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora), SM: Lovćen (Štirovnik), S: Pivske planine (Ledenica, Maglić, litice uz obale Pivske akumulacije), Vojnik (Jablan vrh), Šavnik (Pošćensko jezero), Durmitor (Savin kuk, Valoviti do, Šrablje jezero), C: Moračke planine (Lukavica), I: Kučke planine (Maglić, Crna planina), Komovi (Margarita katun), Prokletije (Maja Potkajs), SM: Lovćen. (Karta 6).

Stanište: kamenjari, pukotine stijena, rudine.

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1600 – 2300 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1850), Baldacci, A. (1891, 1892), Adamović, L. (1913), Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1931/1932 1939/1940), Janchen, E. (1919), Rechinger, K. H. fil. (1935), Lakušić, R. (1968b), Stanković-Tomić, K. (1970a), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Minuartia mesogitana* (Boiss.) Hand.-Mazz. subsp. *velenovskiyi* (Rohlena) McNeill**

= *Alsine orphanidis* Boiss., *Alsine tenuifolia* subsp. *velenovskiyi* (Rohlena) Rohlena, *Alsine tenuifolia* var. *velenovskiyi* Rohlena, *Minuartia velenovskiyi* Rohlena, *Minuartia viscosa* subsp. *velenovskiyi* (Rohlena) Breistr.

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Gr, Mk, CG, ?Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Crnica (Godinje, Virpazar), Cijevna rijeka-kanjon. (Karta 7).

Stanište: kamenjari

Geološka podloga: karbonat, ostalo (pijesak)
Nadmorska visina: 200 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1902, 1903, 1942), Pulević, V. & Lakušić, R. (1983), Bulić, Z. (1994, 2008).

***Arenaria gracilis* Waldst. & Kit.**

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela gora), **S:** Pivske planine (Maglić), Durmitor (Dobri do), Sinjavina (Gradište), **I:** Komovi. (Karta 8).

Stanište: stijene, kamenjari

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: do 2200 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1850), Pančić, J. (1875), Veselý, J. (1890), Rohlena, J. (1912, 1942), Lakušić, R. (1968b), Stevanović, B. & Stevanović, V. (1984), Šilić, Č. (1990), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Arenaria halacsyi* Bald.**

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **I:** Komovi (Kučki Kom). (Karta 9).

Stanište: pukotine stijena

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 2350 mnv

LITERATURA: Baldacci, A. (1891), Rohlena, J. (1942).

Cerastium decalvans* Schlosser & Vuk. subsp. *decalvans

= *Cerastium lanigerum* G. Clementi, *Cerastium arvense* var. *lanigerum* Vis., *Cerastium tomentosum* var. *elongatum* Pantocsek, *Cerastium tomentosum* subsp. *lanigerum* (Vis.) Stoj. & Stefanov

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, Gr, Mk, CG, Sl, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Lovćen (Štirovnik), Rumija (Bijela skala, dobri do-vrh Rumije, ispod vrha, Međurečka planina, Livari-vrh Rumije, Velika Rumija), **S:** Pivske planine (Ledenica, Bioč), Durmitor (Botun, Lojanik, Malo Škrčko jezero, Planinica, Prutaš, Veliko Škrčko jezero, Ališnica, Bezimeni vrh, Bobotov kuk, Crno jezero-Ledena pećina, Crno jezero, Lomni do, Stožina, Mali Međed, Međed, Šljeme, Minin bogaz, Obla glava, Savin kuk, Sedlena greda, Sedlo, Terzin bogaz, Vališnica do, Valoviti do, Velika kalica, Velika kalica-Velika previja, Veliki Međed, Žabljak, Crvena greda), kanjon rijeke Komarnice (kanjon Nevidio, Čeoci), Sinjavina (Babji zub, Gradište, Jablanov vrh), Ljubišnja, **C:** Moračke planine (Stožac, Jablanovac, Kapa Moračka, Mali Štožac, veliki Žurim, Sto), Maganik, Semolj (prevoj između Rijeke Morače i Tušine), **I:** Kući (Medun), Kučke planine (Hum Orahovski, Korita, Žijovo, Kunj Kostića, Krisitor "Mt Dibala", Kariman, Maglić Kučki, Rikavac, Rikavačko jezero, Strunga, Torač, Vila, Maglić), Tara rijeka-dolina (Han Garančića), Komovi (Kučki Kom, Orlova skala, Crna planina, Planinica, Perućica do, Vasojevički Kom, Trešnjevik), Prokletije (Mojanska planina, Bjelič, Maja Karanfili, Čakor, Maja Potkajs, Greben, Sjekirica, Vreteno, Bogičevica, Štedin, Majraš Metohija), Kolašin (Pivljen), Bjelasica (Ključ, Jarčeve strane, Krnjača, Razvršje, Crna Glava), Pivljan (blizu Andrijevice, brdo istočno od Kolašina), Vasojevići (Rudo brdo), Andrijevice, Rijeka Lim dolina, rijeka Lim klisura, Berane (klisura rijeke Bistrice, klisura Kaluderska rijeke), **SM:** Lovćen, Rumija, **Z:** Orjen. (Karta 10).

Stanište: pukotine krečnjački stijena i blokova (*Amphoricarpetalia*, *Edraianthion jugoslavici*); sipari *Bunion alpini*, subalpske bukove šume (*Fagetum subalpinum*); krečnjačke livade i pašnjaci *Elyno-*

Seslerietea (*Seslerietalia juncifoliae*, *Seslerietum giganteae-caricetosum ferruginei*, *Seslerietum giganteae-caricetosum-humilis*, *Seslerietum giganteae subass. caricetosum ferruginei*, *Campanulion albanici*, *Crepidii-Centauretum kotschianae*, *Poeto-Potentilletum montenegrinu*, *Elyno-Edraianthetum alpinii*.); vrištine (*Hyperici-Vaccinietum montenegrinum subass. geranietosum silvatici*); šume munike (*Pinetum heldreichii*); *Edraiantho-Dryadetum*, *Agrosti-Scleranthetum neglecti*; *Ranunculo-Helianthemetum nitide*;

Geološka podloga: karbonat (slojeviti krečnjaci i rožnaci) porfiri i porfiriti (rijetko), silikat (rijetko)

Nadmorska visina: 1400 – 2530 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Beck, G. & Szyszylowicz, I. (1888), Veselý, J. (1890), Baldacci, A. (1891, 1892), Rohlena, J. (1903, 1904, 1931/1932, 1936, 1939/1940, 1942), Adamović, L. (1913), Rechinger, K. H. fil. (1935), Janchen, E. (1919), Georgiev, T. (1935), Rudski, I. (1935), Lakušić, R. (1961, 1966, 1968, 1982), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970), Markišić, H. (2002), Vuksanović, S. (2003), Niketić, M. (2004), Bulić, Z. (2008), Petrović, D. (2011), Stešević, D. & Caković, D. (2013), baza podataka Marjana Niketića.

***Cerastium decalvans* Schlosser & Vuk. subsp. *leontopodium* (Stoj. & Stefanov) Niketić**

= *Cerastium banaticum* var. *leontopodium* Stoj. & Stefanov, *Cerastium grandiflorum* subsp. *banaticum* var. *leontopodium* (Stoj. & Stefanov) Stoj. & Stefanov, *Cerastium leontopodium* (Stoj. & Stefanov) Georgiev, *Cerastium decalvans* var. *leontopodium* (Stoj. & Stefanov) Buschm., *Cerastium decalvans* var. *albanicum* (Bald.) Niketić, *Cerastium decalvans* var. *histrion* (Corr. ex Prain) Niketić

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Rumija (Bijela skala, Velika Rumija, Međurečka planina), **I: Prokletije** (Balj). (Karta 11).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Niketić, M. (2003).

***Cerastium dinaricum* G. Beck & Szysz.**

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Volujak, Bioč), Durmitor (Bobotov kuk, Savin kuk, Velika kalica **I: Kučke planine** (Žijovo), Komovi (Kučki Kom, Vasojevički Kom), Prokletije (Bjelič, Hajla). (Karta 12).

Stanište: krečnjački žbunjaci oko sniježnika *Salicion retusae* (*Salicetum retusae dinaricum*) visokoplaninski sipari na karbonatima *Saxifragion prenjae* (*Saxifrago-Papaveretum kernerii*); subalpske i alpske karbonatne rudine *Oxytropidion dinarici* (*Elyno-Edraianthetum serpyllifolii*); stijene, litice

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1600 – 2530 mnv

LITERATURA: Beck, G. & Szyszylowicz, I. (1888), Baldacci, A. (1891, 1892, 1900), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1968, 1984), Šilić, T. (1990, 1991), Wraber, T. (1995), Markišić, H. (2001), Niketić, M. (2004), Stešević, D. & Caković, D. (2013), baza podataka Marjana Niketića.

***Cerastium grandiflorum* Waldst. & Kit.**

= *Cerastium grandiflorum* var. *lasiostemon*, *Cerastium grandiflorum* f. *hecuravense* Corr

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **M:** Boka Kotorska (Tušupi), Kotor (brdo Sv. Ivan); **SM:** Lovćen (Babljak, Štirovnik, Njeguši, Torinje, Brajići, Jezerski vrh, put za Cetinje-ka vrhu, Treštenik, planine iznad Kotora), Rumija (Sutorman, Lonac), Nikšić (Ostrog), **Z:** Orjen (Gnjila greda, Vrbanje, Bijela gora, Jastrebnica, Herceg Novi, Crkvice, Reovačka greda, Krivošije), **C:** Moračke planine (Lukavica, Konjsko, Lola, Lukavica, Korita Rovačka, Kapa Moračka, Javorje), Maganik S: Pivske planine (Konjska planina, Volujak, Maglič, rijeka Komarnica-kanjon, Pivski Treskavac), Piva rijeka-kanjon (Brštevac), Vojnik (Jablan vrh), Durmitor (Botun, Planinica, Boljske grede, Sušičko jezero, Ališnica, Bobotov kuk, Mali Međed, Ranisava, Savin kuk, Vališnica do, Valoviti do, Crvena greda, Čvorov Bogaz), Šavnik (Pošćensko jezero), rijeka Komarnica-kanjon (Nevidio, Ridine), Sinjavina (Babji zub, Djedov do, Vratlo), rijeka Tara kanjon (Mojkovac-Šćepan polje), **I:** Kuči (Medun), Kučke planine (Maglič, Rikavac), Bjelasica (Ključ), Andrijevice (rijeka Lim-klisura, rijeka Lim-dolina), rijeka Lim – klisura (istočno od Andrijevice). (Karta 13).

Stanište: pukotine krečnjačkih stijena *Edraianthion* (*Campanulo-Molkeetum* petraeae, *Edraianthetum pivae*, *Moltkietum petraeae*), subalpski pašnjaci-*Seslerietalia juncifoliae*; subalpske bukove šume (*Fagetum subalpinum*); pašnjački kamenjari montanog pojasa, sipari, rudine, točila.

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 300 – 2523 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1852), Pančić, J. (1875), Blau, O. (1877), Vandas, K. (1888), Studniczka, C. (1890), Baldacci, A. (1892), Horak, B. (1900), Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1931, 1939/1940, 1942), Beck, G. (1906), Correns, C. (1909), Borza, A. (1913), Adamović, L. (1913), Janchen, E. (1919), Blečić, V. (1958), Lakušić, R. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a, 1970b), Bulić, Z. (1989), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990), Budak, V. et al. (2001), Vuksanović, S. (2003), Niketić, M. (2004), Stešević, D. & Petrović, D. (2013), baza podataka Marjana Niketića.

***Cerastium ligusticum* Viv. subsp. *trichogynum* (Moschl) P.D. Sell & Whitehead**

= *Cerastium campanulatum* Viv., *Cerastium trichogynum* Moschl

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **M:** Bar (okolina), Ulcinj (okolina), Boka Kotorska (Luštica, Đenovići, Kutli, Popova glava), **SM:** Podgorica, Rumija (Vrsuta, Donji Murići, Đuravci), Sutorman (Sto, Miljevci-Sozina), Lovćen (Ivanova Korita, Majin vrh, Majstori, Krstac). (Karta 14).

Stanište: primorske šume sladuna i cera *Quercion petraeae-cerris* (*Quercetum cerridis mediterraneo-montanum*); pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion* (*Micromerio julianae-Ramondaetum serbicae*), submediteranski pašnjački kamenjari *Chrysopogoni-Satureion* (*Stipo-Salvietum officinalis*); kamenjar žukve i primorske kleke

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 150 – 860 mnv

LITERATURA Tommasini, M. (1835), Adamović, L. (1913), Rohlena, J. (1922, 1923, 1942), Stanković-Tomić, K. (1970a), Leute, G. H. (1978), Karaman, V. (1997), Petrović, D. (2004, 2011), Pulević, V. (2005), Stešević, D. (2009), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

Cerastium malyi* (Georgiev) Niketić subsp. *malyi

= *Cerastium moesiicum* sensu auct non Friv., *Cerastium moesiicum* f. *dimonieii* Borza, *Cerastium orbelicum* subsp. *malyi* Georgiev

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Lovćen (Jezerski vrh), **S:** Pivske planine (Volujak, Božur planina, Nedajno), Vojnik (Jablan vrh), Durmitor (Botun, Lojanik, Planinica, Kobilja glava, Glava Bukovice-Bukova glava, Bobotov kuk, Lomni do-Stožina, Pasovi-Sagorele ploče, Ranisava, Savin kuk, Šljeme, Žabljak, Jablan jezero, Riblje jezero, Mali Štuoc, rijeka Tara-kanjon), Tara rijeka-kanjon (Tepca), Šavnik (Gvozd Šavnik), Ljubišnja (Velika Ljubišnja, Meljak), Sinjavina (Zminičko,

Gradište, Vratlo), Komarnica rijeka -kanjon C: Moračke planine (Konjsko, Lola, Lukavica, Stožac, Donja Lukavica, Jablanovac, Kapa Moračka, Kapetanovo jezero, Manito jezero), Maganik, Štitovo, Krnovo, I: Kučke planine (Hum Orahovski, Žijovo, Mojan), Prokletije (Han Garančica, Popadija, Bjelič. Greben, Visitor, Maja Šćapica, Čakor, Bogičevića, Starac, Dolina Bjeluhe, Hajla, Žljeb), Bjelasica (Bendovac, Lica, Vranjak, Jelovica, Kosa Bjelasice, Lalovića Dolovi, Troglava, Tusta, Zekova Glava, Crna glava), Komovi (Vasojevički Kom), Andrijevića (Veliki krš), Berane (Bistrica rijeka-klisura), Veruša (Karta 15).

Stanište: smrčeve šume (*Picetum excelsae*); bijeloborove šume (*Pinetum sylvestris*); primorske munikine šume (*Pinetum heldreichii mediterraneo-montanum*); šume subalpijske bukve (*Fagetum subalpinum*); pukotine karbonatnih stijena ***Amphoricarpion autariati*** (*Potentillo-Daphneetum malyanae*, *Micromerio-Dianthetum kitaibeli*), termofilna točila (*Thalictro elati-Geranium macrorrhizi*); alpski silikatni pašnjaci ***Seslerion comosae*** (*Nardetum subalpinum montenegrinum-festucetosum spadiceae*, *Nardetum subalpinum montenegrinum -agrostidetosum rupestris (trifolietosum repentis)*, *Genisto-Festucetum spadiceae*, *Genisto-Festucetum spadiceae-plantaginetosum albanici*, *Genisto-Festucetum spadiceae-hypochoeretosum koritnicensis Festucetum variae montenegrinum-seslerietosum comosae*, *Festucetum variae montenegrinum-poetosum violaceae*); subalpski i alpski karbonatni pašnjaci ***Oxytropidion dinaricae*** (*Carici-Crepidetum dinarici subass. trifolietosum norici*, *Carici-Crepidetum dinarici subass. typicum*, *Caricio-Crepidetum dinarici subass. helianthemetosum alpestri*, *Seslerietum tenuifoliae montenegrinum subass. potentilletosum tridentinae*, *Seslerietum tenuifoliae montenegrinum subass. globularietosum bellidifoliae*, *Festuco-Alchemilletum serbicae*), sipari, sniježnici, livade, visokoplaninske livade, rudine, pašnjaci, oko potoka u podnožju, nekošene livade, planinski suvati, ruderalno

Geološka podloga: karbonat i silikati

Nadmorska visina: 550 – 2487 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Beck, G. & Szyszylowicz, I. (1888), Beck, G. (1891), Baldacci, A. (1891, 1892, 1903/1904), Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1939/1940), Janchen, E. (1919), Blečić, V. (1960), Lakušić, R. (1966), Blečić, V. & Lakušić, R. (1969), Aalto, M. et al. (1972), Lakušić, R. & Pulević, V. (1980), Wraber, T. (1988), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Martinović, Ž. & Markišić, H. (2002), Vuksanović, S. (2003), Niketić, M. (2004), Niketić, M. et al. (2007), Bulić, Z. (2008), Stešević, D. & Caković, D. (2013), baza podataka Marjana Niketića.

Cerastium rectum* Friv. subsp. *rectum

= *Cerastium ruderales* Griseb.

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Ledenica, kanjon rijeke Pive, iznad), dolina rijeke Tare, **I:** Veruša, Komovi (Kučki Kom, Kukoraj Brdo, Vasojevički Kom, Trešnjevnik), Bjelasica (dolina rijeke Jelovice), Prokletije (Visitor, Jerinja glava, Balj, Sjekirica). (Karta 16).

Stanište: subalpski pašnjaci, subalpske šume, stijene

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1200 – 1500 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Baldaccii, A. (1892), Rohlena, J. (1904, 1912, 1936, 1942), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Petrorhagia obcordata* (Margot & Reuter) Greuter & Burdet**

= *Dianthus obcordatus* Margot & Reuter, *Kohlruschia glumacea* var. *obcordata* (Margot & Reuter) Hayek, *Petrorhagia glumacea* sensu auct. non (Chaub. & Bory) P. W. Ball. & Heywood

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Hr, Gr, CG, Sr, Tu(E)

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Herceg Novi (Manastir Savina), Budva (okolina Budve), **M:** Bar (Dobra voda, okolina), Ulcinj (okolina), Boka Kotorska (Tivat, Kotor-brdo Sv. Ivan), Herceg Novi do

Kotora (okolina Herceg Novog), Paštovići, **SM: Podgorica** (Agrokombinat "13. jul", Botun, Čemovsko polje, Gorica, naselje Blok V, Tološi), **Nikšić** (Nikšićka župa) **Z: Orjen** (Grahovo, Zaslav). (Karta 17).

Stanište: ivica polja; livada; kamenjari i pašnjaci; kultivisana šuma sa *Pinus halepensis*; stjenovito tlo; sušni pašnjaci

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 40 – 750 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1850, 1872), Weiss, E. (1886), Rohlena, J. (1902, 1942), Hirc, D. (1912), Adamović, L. (1913), Karaman, V. (1997), Budak, P. V. et al. (2001), Stešević, D. (2001, 2002), Bubanja, N. (2004), Pulević, V. (2005), Stešević, D. (2009), Hadžiablahović, S. (2010), Petrović, D. (2011), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Dianthus ciliatus* Guss. subsp. *dalmaticus* (Čelak) Hayek**

= *Dianthus dalmaticus* Čelak

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **M:** Bar, Boka Kotorska (Kotor, okolina Kotora, Vrmac), Herceg Novi (okolina); **SM:** Podgorica, Grbaljsko polje, Lovćen (Mirac, Njeguši, Brajići, Obzovica, Vališta), Rumija (Sutorman, Vrsuta, Dobri do-vrh Rumije), Crmnica (Godinje, Virpazar), Nikšić (Ostrog, Nikšićka župa, Rudine nikšićke), Podgorica; **Z:** Orjen (Bijela gora), (Grahovo), **S:** Pivske planine (Piva rijeka-kanjon), Vojnik, Durmitor (Komarnica rijeka-kanjon). (Karta 18).

Stanište: pukotine krečnjačkih stijena (*Edraianthetum pivae*), pašnjački kamenjari (*Genisto-Globularietum*), stijene, grabove šikare, bukove šume

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 850 – 1150 mnv

LITERATURA: Tommasini, M. (1835), Visiani, R. (1872), Čelakovský, (1885), Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Studniczka, (1890), Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1904, 1912, 1931, 1935, 1942), Hirc, D. (1912), Adamović, L. (1913), Grebenschikov, O. S. (1960), Stanković-Tomić, K. (1970a), Popović, D. & Sterniša, A. (1971), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Bulić, Z. (1994, 2008), Karaman, V. (1997), Budak, P. V. et al. (2001), Bubanja, N. (2004, 2008), Petrović, D. (2004, 2011), Stešević, D. (2009), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Dianthus ciliatus* Guss. subsp. *medunensis* (G. Beck & Szyszyl.) Trinajstić**

= *Dianthus medunensis* Beck & Szyszyl.

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Podgorica (Duklja), Morača rijeka-kanjon (Bioče); **I:** Kući (Fundina, Medun), Bratonožići (Klopot, Vilac). (Karta 19).

Stanište: pukotine krečnjačkih stijena

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 50 – 650 mnv

LITERATURA: Beck, G. & Szyszylowicz, I. (1888), Baldacci, A. (1892), Janchen, E. (1919), Rohlena, J. (1942), Hadžiablahović, S. (2010).

Dianthus cruentus* Griseb. subsp. *cruentus

= *Dianthus calocephalus* Bald. non Boiss., *Dianthus holzmanianus* Heldr. & Hausskn., *Dianthus lateritius* Halácsy

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela gora); **SM:** Lovćen (Njeguši), Katunska nahija (Velestovo); **S:** Pivske planine (Avtovac, iznad Piva rijeka kanjon, Piva rijeka kanjon), Durmitor

(Kovčice, podnožje), rijeka Tara kanjon (Lever Tara, Mojkovac – Ščepan polje), Sinjavina (Ječmeni do); **I:** Kučke planine (Bezjovo, Žijovo), Veruša (mjesto na putu Podgorica-Mateševo), Bjelasica (Biogradska gora, Melaja, Mušovića rijeka, Paljevine, Jarčeve strane, Krnjača, Razvršje), Komovi (Vasojevički kom, Suvi vrh, Kralje), Vasojevići (Rudo brdo), Andrijevića, Prokletije (Plav-Dečane, Hajla), Rožaje (Bukovička rijeka). (Karta 20).

Stanište: subalpske mezofilne livade-*Pancicion* (*Ranunculo-Pančićietum serbicae-asphodeletosum albi*, *Ranunculo-Pančićietum serbicae-typicum*, *Ranunculo-Pančićietum serbicae-poetosum alpinae*); alpske krečnjačke livade i pašnjaci *Oxytropidion dinaricae* (*Crepidi-Centauretum kotschyanae*, *Seslerietum giganteae-caricetosum ferruginei*, *Seslerietum giganteae-caricetosum humilis*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 700 – 1900 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Rohlena, J. (1904, 1912, 1939/1940, 1942), Adamović, L. (1913), Janchen, E. (1919), Lakušić, R. (1966), Stanković-Tomić, K. (1970a), Markišić, H. & Martinović, Ž. (1998), Bulić, Z. (1989), Martinović, Ž. & Markišić, H. (2002), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Dianthus deltoides* L. subsp. *degenii* (Bald.) Strid**

= *Dianthus degenii* Bald.

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Gr, Mk

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **I:** Bjelasica (Vranjak), Vasojevići (Velika-kanjon Lijeve rijeke). (Karta 21).

Stanište: alpski silikatni pašnjaci (*Nardetum subalpinum montenegrinum-agrostidetosum rupestris* (*trifolietosum repentis*))

Geološka podloga: silikat

Nadmorska visina: 1780 mnv

LITERATURA: Lakušić, R. (1966), Rohlena, J. (1942), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Dianthus freynii* Vandas**

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **S:** Pivske planine (Kručica). (Karta 22).

Stanište: subalpijski pašnjaci

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1700 mnv

LITERATURA: Blečić, V. (1953), Pulević, V. (2005), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

Dianthus integer* Vis. subsp. *integer

= *Dianthus nicolai* G. Beck, *Dianthus petraeus* subsp. *integer* (Vis.) Tutin, *Dianthus prenjus* G. Beck

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **S:** Pivske planine (Maglić Pivski), Vojnik (Jasenovo polje), Durmitor (Dobri do, Sušica rijeka-dolina, Mali Štuoc), Tara rijeka-kanjon (Lever Tara, Mojkovac-Ščepan polje), Sinjavina (Babji zub, Crvena ploča), **C:** Piperi (Kamenik), Moračke planine (Lukavica), Maganik, Donja Morača (Trmanje) **I:** Kuči (Fundina), Bratonožići (Vjeternik), Kučke planine (Hum Orahovski, Đebeza, Kunj Kostića), Komovi (Kučki Kom, Margarita katun), Kolašin (Pivljen), Pivljan (brdo istočno od Kolašina), **SM:** Lovćen (Njeguši, Lovćen), Cijevna rijeka-kanjon, Morača rijeka-kanjon; **Z:** Orjen. (Karta 23).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion* (*Edriantho-Dianthetum nicolai*); subalpski kamenjari, travnata staništa

Geološka podloga: karbonat
Nadmorska visina: 700 – 2200 mnv

LITERATURA: Beck, G. & Szyszylowicz, I. (1883), Baldacci, A. (1892), Horak, B. (1898), Rohlena, J. (1912, 1939/1940, 1942), Janchen, E. (1919), Blečić, V. (1958a), Stanković-Tomić, K. (1970a), Lakušić, R. (1968b, 1971), Godicl, (1981), Bulić, Z. (1989, 1994, 2008), Vuksanović, S. (2003), Lakušić, D. et al. (2012), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Dianthus knappii* (Pant.) Borbás**

= *Dianthus liburnicus* var. *knappii* Pant.

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG, BH

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Nikšić (Vilusi), **Z:** Orjen (Zaslap, Grahovo, Bijela gora, Ubli). (Karta 24).

Stanište: kamenjari i travnata staništa.; kameniti šumarci; pašnjački kamenjari

Geološka podloga: karbonat (dolomit)

Nadmorska visina: 750 – 1300 mnv

Napomena: Navod na Rumiji (Sutorman) (Rohlena, J. 1942), nije nikada potvrđen.

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Adamović, L. (1913), Berger, (1914), Rohlena, J. (1942), Pulević, V. (1983), Šilić, Č. (1990), Petrović, D. (2004, 2011), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

Dianthus microlepis* Boiss. subsp. *microlepis

= *Dianthus microlepis* var. *musale* Velen., *Dianthus pumilio* Degen & Urum.

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Bu, ?Gr, Mk, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **I:** Prokletije (Bogićevica). (Karta 25).

Stanište: visokoplaninske vrištine-*Bruckenthalion* (*Bruckenthalion spiculifoliae*); alpski silkatni (acidofilni) pašnjaci- *Seslerietalia comosae* (*Seslerion comosae*).

Geološka podloga: silikat

Nadmorska visina: 2200 mnv

LITERATURA: Kušan, F. (1953), Lakušić, R. (1968a), Pulević, V. (2005). Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Dianthus nitidus* Waldst. & Kit. subsp. *lakusicii* T. Wraber**

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **I:** Bjelasica (Lalovića dolovi, Pitoma smetina). (Karta 26).

Stanište: subalpske mezofilne livade *Pancicion* (*Gentiano-Anemonetum elatioris*)

Geološka podloga: karbonat, silikat

Nadmorska visina: 1740 mnv

LITERATURA: Wraber, T. (1988), Lakušić, R. (1991), Stešević, D. & Petrović, D. (2004), Pulević, V. (2005), Petrović, et al. (2008), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Dianthus pancicii* Velen.**

= *Dianthus pancicii* Velen., *Dianthus cruentus* subsp. *pancicii* (Velen.) Stoj. & Stefanov

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, Gr, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **I:** Rijeka Tara dolina (Han Garančića), Kučke planine (Kunj, Kostića, Krisitor "Mt Dibala, Planinica), Komovi (Kučki Kom), Bjelasica (Bjelilo, Kosa Bjelasice, Troglava, Tusta, Zekova glava), Prokletije (Jerinja glava, Prokletije, Hajla) **S:** Pivske planine

(Lednica, Maglič), Durmitor (Ranisava, Savin kuk), Sinjavina; C: Moračke planine (Lola, Mala Lukavica), Maganik. (Karta 27).

Stanište: subalpski acidofilni pašnjaci-*Jasinion orbiculatae* (*Genisto-Festucetum spadiceae-vaccinetosum uliginosi*, *Genisto-Festucetum spadiceae-hypochoeretosum koritnicensis*, *Genisto-Festucetum spadiceae-plantaginetosum albanici* *Nardetum subalpinum montenegrinum-festucetosum spadiceae*, *Festucetum variae montenegrinum-poetosum violaceae*; *Festucetum variae montenegrinum-seslerietosum comosae*); subalpski krečnjački pašnjaci-*Campanulion albanici* (*Caricio crepideti dinarici-typicum*, *Caricio-Crepidetum dinarici-helianthemetosum alpestris*, *Festuco-Alchemilletum serbicae*); vrištine (*Wulfenio -Vaccinetum uliginosii*)

Geološka podloga: silikat, karbonat (rjeđe)

Nadmorska visina: 1150 – 2080 mnv

LITERATURA: Janchen, E. (1919), Rohlena, J. (1912, 1942), Lakušić, R. (1966, 1970, 1984), Markišić, H. (1986), Martinović, Ž. & Markišić, H. (2002), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Dianthus sylvestris* Wulfen subsp. *bertisceus* Rech. fil.**

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Rumija, Lovćen (Štirovnik, Njeguši), Orjen; S: Pivske planine (Maglič) Vojnik (Jablan vrh), Durmitor (Savin Kuk), rijeka Tara kanjon (Tepca, ušće Bistrice u Taru), Sinjavina (Babji zub); I: Bratonožići (Vjeternik), Kuči (Orahovo), Bjelasica (Crna glava, Zekova glava, Troglava), Komovi (Kučki Kom), Rijeka Lim-dolina (Andrijeвица), Prokletije (Čakor, Gusinjske Prokletije). (Karta 28).

Stanište: alpski karbonatni pašnjaci *Oxytropidion dinaricae*; pukotine krečnjačkih stijena *Amphoricarpion autariati* (*Centaureo incomptae-Asteretum belidiastri*, *Trinio-Euphoribietum subhastatae*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 540 – 1850 mnv

LITERATURA: Baldacci, A. (1890, 1891), Janchen, E. (1919), Rohlena, J. (1939/1940, 1942), Adamović, L. (191...), Rechingner, K.H. fil. (1935), (1916), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970), Wraber, T. (1989), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Lakušić, R. (1966, 1969, 1991), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. & Petrović, D. (2004), Petrović, D. (2011), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Dianthus sylvestris* Wulfen subsp. *nodosus* (Tausch) Hayek**

= *Dianthus nodosus* Tausch

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši), Lokve Martiničke, C: Piperi (Kopilje, Obruč, Radovče, Gostilje, Ramov kiljan). (Karta 29).

Stanište: pašnjački kamenjari mediteransko montanog pojasa-*Saturejon subspicatae*, šumarci bjelograba (*Carpinion orientalis*) šikara cera (*Quercetum cerris*)

Geološka podloga: karbonat (dolomit-dolomitizirani krečnjak)

Nadmorska visina: 885 – 915 mnv

LITERATURA: Beck, G. & Szyszlowicz, I. (1888), Stešević, D. (2001), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Heliosperma macranthum* Pančić**

= *Ixoca macrantha* (Pančić) Sójak, *Silene macrantha* (Pančić) Neumayer

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **I:** Kučke planine (Krisitor "Mt Dibala", Rikavačko jezero), Komovi (Kučki Kom, Ljevorečki Kom, Vasojevički Kom, Visoke grede), Prokletije (Gusinje, Visitor, Zeletin, Zastan, Koprivnik, Hajla). (Karta 30).

Stanište: stijene; litice, pukotine stijena; sipar

Geološka podloga: karbonat (krečnjaci)

Nadmorska visina: 1700-1800m_{nv}

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1891, 1892), Beck, G. & Szyszlowicz, I. (1888), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1969), Stevanović, V. (1973) Pulević, V. (1983), Šilić, Č. (1990), Martinović, Ž. & Markišić, H. (2002), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Heliosperma oliverae* Niketić & Stevanović**

= *Silene doerfleri* nom. nudum, *Silene oliverae* nom. nudum

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **I:** Prokletije (Maja Šćapica). (Karta 31).

Stanište: pukotine stijena (*Asplenietea rupestris*)

Geološka podloga: silikat

Nadmorska visina: 1900 – 2000m_{nv}

LITERATURA: Pulević, V. (2005), Niketić, M & Stevanović, V. (2000, 2006), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Heliosperma pusillum* (Waldst. & Kit.) Hoffmanns. subsp. *monachorum* (Vis. & Pančić) Niketić & Stevanović**

= *Silene pusilla* subsp. *candavica* (H. Neumayer) Greuter & Burdet, *Silene quadridentata* subsp. *candavica* H. Neumayer, *Silene pusilla* subsp. *monachorum* (Vis. & Pančić) Slavnić, *Heliosperma monachorum* Vis. & Pančić, *Silene monachorum* Vis. & Pančić, *Silene quadridentata* subsp. *monachorum* (Vis. & Pančić) H. Neumayer

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Komarnica rijeka- kanjon, Šareni pasovi, Škrčka jezera –Grude, Veliko Škrčko jezero, rijeka Sušica-kanjon, Bukovička gora, Crno jezero, Crno jezero-Mlinski potok-Zminje jezero, Dobri do, Pašina voda, Savin kuk, Sedlo-strane Uvite grede-Lomni do, Šljeme(istočni vrh), Šljeme (Ždrijelo), Šrablje jezero, Velika Kalica-put, Velika previja-Terzin bogaz-Mala previja, Zminje jezero, Zminje jezero-Mlinski potok, Crvena greda, Tara rijeka-kanjon), Tara rijeka-kanjon **I:** Komovi (Vasojevički Kom), Prokletije (Bjelič, Karanfili, Maja Kolata, Visitor, Smiljevica). (Karta 32).

Stanište: pukotine stijena i litica (*Asplenietea trichomanes*, *Asplenietea rupestris*, *Amphoricarpion bertiscei*), kamenjari u zoni smrčevo-bukovih šuma (*Abieti-Fagetum*) subalpijske žbunaste zajednice sa borom krivuljom, (*Pinetum mugo*); subalpski pašnjaci (*Festucion bosniacae*), alpski pašnjaci (*Seslerietalia juncifoliae*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 550 – 2500 m_{nv}

LITERATURA: Rohlena, J. (1903), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Lakušić, R. (1991), Niketić, M. et al. (2007), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Heliosperma tommasinii* (Vis.) Rchb.**

= *Silene tommasinii* Vis., *Silene quadridentata* subsp. *tommasinii* (Vis.) Neumayer

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **M:** Bar (Sutomore), Herceg Novi (okolina); **S:** Kanjon rijeke Tare (Mojkovac-Šćepan polje) **SM:** Lovćen (Njeguši, Babljak, Štirovnik, Jezerski vrh, Stare Lazine, Šanik, Trešnja, Kapa, Bogojeva Glava, Valjač rupe, Gojanove grede, Goli hrt), Rumija (Sutorman, Lonac), Crmnica (Virpazar, Rasatovac), Cetinje, Rijeka Crnojevića, Nikšić (Ostrog, Morakovo); **Z:** Orjen (Bijela gora); **C:** Piperi (Kamenik). (Karta 33).

Stanište: pukotine stijena-*Asplenietea rupestris* (*Campanulo-Moltkeetum petraeae*), osojni kamenjari, točila

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 850 – 1759 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1829, 1850), Pančić, J. (1875), Malý, K. (1903), Adamović, L. (1913), Rohlena, J. (1902, 1903, 1931, 1942), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Bulić, Z. (1989), Šilić, Č. (1990), Obradović, (1999), Stešević, D. (2001), Bubanja, N. (2004), Petrović, D. (2004, 2011), Frajman, B. & Oxelman, B. (2007), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

Silene parnassica* Boiss. & Spruner subsp. *parnassica

= *Silene saxifraga* subsp. *parnassica* (Boiss. & Spruner) Hayek, *Silene fruticulosa* aut. monten. non Sieb.

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **C:** Moračke planine (Javorje) **S:** Tara rijeka-kanjon (blizu Lever Tare), **I:** Lopate (selo blizu Lijeve rijeke), rijeka Tara- dolina (Han Garančića), Kolašin (Pej brdo, Svinjača rijeka - dolina, Plavljen), Kučke planine (Rikavačko jezero, Strunga, Planinica), Andrijeвица (okolina Andrijevice), Lim rijeka-dolina Komovi, Prokletije. (Karta 34).

Stanište: kamenjari

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1100 – 2000 mnv

Napomena: Ova vrsta ne raste na području Durmitora.

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989).

Silene reichenbachii* Vis. subsp. *reichenbachii

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH, Hr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela gora, Jastrebica, Poštirovnik), Grahovo; **SM:** Lovćen (Njeguši, Bjeloši, Ivanova korita, Kapa, Bukovica), Rumija (Lisinj, Spilica-Bijela Skala, Vrsuta), Katunska nahija (Čevo), **S:** Vojnik, **I:** Kuč (Medun). (Karta 35).

Stanište: mediteransko-montani pašnjački kamenjari *Saturejon subspicatae* (*Genisto-Globularietum*), uz puteve

Geološka podloga: karbonat (dolomit-dolomitizirani krečnjak)

Nadmorska visina: 910 – 1200 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1872), Pančić, J. (1875), Halácsy, E. (1906), Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1931, 1942), Adamović, L. (1913), Stanković-Tomić, K. (1970a), Petrović, D. (2004, 2011), Bulić, Z. (2008), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

Silene sendtneri* Boiss. subsp. *sendtneri

= *Silene roemeri* subsp. *sendtneri* (Boiss.) Jordanov & Panov

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Hr, Gr, Mk, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **S:** Sinjavina (Babji zub-Katunina), Pivske planine (Ledenica, Avtovac, Maglič), Durmitor (Sušica rijeka-dolina, Mali Durmitor, Savin kuk, Štulac (Štuoc), Međed,

Riblje jezero), Ljubišnja; **C:** Moračke planine (Konjsko, Lukavica, Javorje), **I:** Kučke planine (Žijovo, Hum Orahovski, Crna planina), Tara rijeka-dolina (Vrtijeljka, kod Kolašina, Mojkovac-Šćepan polje), Tara rijeka-kanjon, Komovi (Kučki Kom, Vasojevički Kom), Pivljan (na zapadnoj strani Pivljana), Bjelasica (Biogradska Gora, Melaja, Mušovića rijeka, Paljevine, Vranjak, Jarčeve strane, Krnjača, Razvršje, Lalovića dolovi, Troglava, Tusta, Šiška Crni Vrh), Vasojevići (brdo Peh, Rudo brdo, Glave), Prokletije (Zeletin, Visitor, Čakor, Sjekirica, Smiljevica, Hajla, Štedim, Mokra planina, Maja Potkajs, Turjak), Hajla (Halilovići, Donji Bukelj, Gornji Bukelj, Brahimbreg, Mala čafa, Dermandol, Ibar, Ibarac, Pasmaja), Rožaje (Suha planina, Sjenova, Završe, Kočine, Kalače) Andrijevića. (Karta 36).

Stanište: subalpski mezofilni pašnjaci **Pancicion** (*Ranunculo-Pančićietum serbicae-typicum*, *Ranunculo-Pančićietum serbicae-asphodeletosum albi*, *Ranunculo-Pančićietum serbicae-poetosum alpinae*, *Trifolio-Polygaletum azureae*); subalpski krečnjački pašnjaci **Campanulion albanicae** (*Crepidid-Centauretum kotschyanae*, *Ranunculo-Helianthemum nitide*); subalpski acidofilni pašnjaci **Jasinion orbiculatae** (*Nardetum subalpinum montenegrinum-agrostidetosum rupestris (trifolietosum repentis)*), *Nardetum subalpinum montenegrinum-festucetosum spadiceae*; *Festucetum variae montenegrinum-poetosum violaceae*, *Festucetum variae montenegrinum-seslerietosum comosae*, *Chamaespartio-Hieracietetum pilosellae*); vrištine-**Bruckenthalion** (*Empetretum-Vaccinietum balcanicum*); acidofilni pašnjaci **Seslerietalia comosae** i krečnjački pašnjaci **Crepidetalia dinaricae**; zaravnjena mjesta malih nagiba u dolinama rijeka (*Festuco-Agrostetum*), mezofilne livade (*Rhinanthi-Trifolietum pratensis*, *Rhinanthi-Trifolietum pratensis-thalictrietosum*), suve livade **Bromion erecti** (*Danthonio-Festucetum*, *Danthonio-Festucetum-pancicietosum*)

Geološka podloga: karbonat i silikat

Nadmorska visina: 960 – 2200 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Beck, G. & Szyszylowicz, I. (1888), Baldacci, A. (1891, 1892), Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1939/1940), Janchen, E. (1919), Muravjov, N. (1935), Bošnjak, K. (1935, 1938), Rudski, I. (1949), Bjelčić, Ž. (1956), Blečić, V. & Tatić, B. (1962-1964), Lakušić, R. (1965, 1966, 1968b, 1984), Leute, G. H. (1978), Markišić, H. (1984, 1987, 2002), Martinović, Ž. & Markišić, H. (2002), Aalto, M. et al. (1972), Wraber, T. (1988), Bulić, Z. (1989), Šilić, Č. (1990), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Viscaria asterias* (Griseb.) Frajman**

= *Silene asterias* Griseb.

CARYOPHYLLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **I:** Prokletije (Visitor-Martinički stanovi, Plav-Đel, Sjekirica, Bogićevica-Mali hrid, Starac, Mokra planina), Bjelasica (potoci i izvori subalpskog i alpskog pojasa). (Karta 37).

Stanište: zona šuma molike (*Pinetum peucis*); acidofilni niski cretovi **Caricetalia fuscae** (*Pinguiculo-Narthevietum scardici*), subalpski i alpski izvori i hladni potoci (*Montio-Cardaminetea*).

Geološka podloga: silikat

Nadmorska visina: 1900 – 2000 mnv

LITERATURA: Blečić et al. (1968), Lakušić, R. & Grgić, P. (1971), Lakušić, R. (1966, 1968a, 1971), Stešević, D. & Petrović, D. (2004), Pulević, V. (2005), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Gymnospermium scipetarum* Papparisto & Qosja ex E.Mayer & Pulević**

BERBERIDACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Rumija (Sutorman, Vrsuta). (Karta 38).

Stanište: termofilne šikare crnog graba (*Seslerio-Ostryetum carpinifoliae*); termofilne bukove šume sa crnim grabom (*Ostryo-Fagetum*); bukove šume (*Fagetum*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 780 – 1030 mnv

LITERATURA: Mayer, E. & Pulević, V. (1983), Petrović, D. (2004, 2011), Pulević, V. (2005), Petrović, D. et al. (2008), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

Helleborus multifidus* Vis. subsp. *multifidus

= *Helleborus odoratus* subsp. *multifidus* (Vis.) Hayek

RANUNCULACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, ?Rm, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **M:** Herceg Novi (Mojdež, Kameno), Kotor (iznad); **Z:** Orjen (Grahovo), Jastrebica, Nikšić (Vilusi), Orjen-Vrbanj, primorske planine; **S:** Pivske planine (Konjska planina, Piva rijeka-kanjon), Vojnik, Sinjavina (Gradište), Durmitor (Riblje jezero), **SM:** Cijevna rijeka-kanjon, Katunska nahija (Čevo), Nikšić (Liverovići); **C:** Rovca (Velje duboko, Višnje, Mrtvo Duboko), Gornji Rovci (Cerovice, Liješnje), Međuriječje (selo u Rovcima), Mrtvica rijeka-kanjon (desna pritoka rijeke Morače), Moračke planine (Lukavica, Štožac), Donja Morača (Trmanja, Mioska), Morača rijeka-kanjon (Kruševački potok, Platije, Sjevernica); **I:** Bratonožići (Klopot, Vjeternik), Kučke planine (Hum Orahovski, Širokar, Crna planina, Vrojca), Kolašin, Komovi (Kučki Kom). (Karta 39).

Stanište: šikara crnog graba *Ostrya Carpinion-Quercetalia pubescentis*; *Erico-Pinetalia*; makija, kamenjari

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 700 – 1400 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1829), Pančić, J. (1875), Vandas, K (1888), Beck, G. & Szyszylowicz, I. (1888), Rohlena, J. (1912, 1942), Rechinger, K. H. fil. (1935), Fukarek, P. (1963), Aalto, M. et al. (1972), Bulić, Z. (1994, 2008), Šilić, Č. (1990), Obradović, M. (1999), Bubanja, N. (2004), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Aquilegia bleicicii* Podobnik**

= *Aquilegia dinarica* sensu Lakušić, *Aquilegia nigricans* sensu Rohlena, *Aquilegia vulgaris* var. *alpestris* Gajić, *Aquilegia vulgaris* var. *glanduloso-pilosa* Rohlena

RANUNCULACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **I:** Komovi (Vasojevički Kom), Prokletije. (Karta 40).

Stanište: visokoplaninski pašnjaci; vlažna krečnjačka uzvišenja obrasla žbunjem

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1600 – 2200 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1912), Podobnik (1986), Pulević, V. (2005).

***Aquilegia dinarica* Beck**

RANUNCULACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela gora, Jastrebica), **I:** Komovi (Vasojevički Kom), **S:** Tare rijeka-kanjon (Mojkovac-Šćepan polje). (Karta 41).

Stanište: alpski krečnjački pašnjaci-*Oxytropidion dinaricae* (*Edraiantho-Dryadetum*), pukotine sjeveru izloženih stijena.

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1200 – 2100 mnv

Napomena: Nalaz na Vasojevičkom Komu je sumnjiv. Na Vasojevičkom Komu raste *A. bleicicii*.

LITERATURA: Adamović, L. (1913), Muravjov, N. (1935), Lakušić, R. (1968b), Stevanović, V. & Stevanović, B. (1984), Obradović, M. (1988), Bulić, Z. (1989), Šilić, Č. (1990), Pulević, V. (2005).

Aquilegia grata* F. Maly ex Zimmeter subsp. *grata

= *Aquilegia ottonis* var *grata* (F. Maly ex Zimmeter) Rapaics, *Aquilegia pancicii* sensu Regula-Bevilacqua, *Aquilegia thalictrifolia* sensu Pančić, non Schott & Kotschy, *Aquilegia viscosa* sensu Pančić

RANUNCULACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora, Krivošije); C: Mrtvica rijeka-kanjon. (Karta 42).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zimmeter, (1875), Todorovski, A. (1970), Šilić, Č. (1984, 1990), Niketić, M. (1992), Pulević, V. (2005), Bulić, Z. (2008), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Aquilegia nikolicii* (Niketić) Niketić & Cikovac**

= *Aquilegia amaliae* sensu Pančić

RANUNCULACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Tara rijeka-kanjon (Dobrilovina Đurđevića Tara, Dobrilovina-Lever Tara, Dobrilovina-Štuoc, između Mojkovca i Šćepan polja), Durmitor; I: Lim rijeka-kanjon (Bijelo Polje). (Karta 43).

Stanište: pukotine stijena; krečnjačke stijene; polupećine

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Niketić, M. (1992), Lakušić, R. (1980), Mayer, E. (1981), Bulić, Z. (1989), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996), Pulević, V. (2005), Niketić, M. et al. (2013).

***Aconitum pentheri* Hayek**

= *Aconitum callibotryon* sensu Fl. Bulg., *Aconitum divergens* Pančić non Rafin., *Aconitum firmum* sensu Fl. Eur., *Aconitum humbertii* Beauverd, *Aconitum napellus* sensu Pančić, RANUNCULACEAE

Opšte rasprostranjenje: Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Kula, Štedim, Hajla, Visitor-Preslo, Balj, Vrteno), Rožaje (Suha planina, Sjenova), Andrijevića (Piševo). (Karta 44).

Stanište: subalpske bukove šume (*Fagetum subalpinum*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1800 mnv

LITERATURA: Bošnjak, K. (1938), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1984), Markišić, H. (1984), Martinović, Ž & Markišić, H. (2002), Lakušić, D. et al. (2012), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Aconitum toxicum* Reichenb. subsp. *bosniacum* (G. Beck) Niketić**

= *Aconitum bosniacum* G. Beck, *Aconitum paniculatum* subsp. *bosniacum* (G. Beck) Graebner & Graebner fil., *Aconitum schurii* G. Beck, *Aconitum toxicum* subsp. *schurii* (G. Beck) G. Grint., *Aconitum toxicum* var. *bosniacum* (G. Beck) G. Beck, *Aconitum variegatum* sensu Pančić

RANUNCULACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Ranisava), Sinjavina (Babji zub-Jelje); I: Prokletije (Balj), Bjelasica (Biogradska gora). (Karta 45).

Stanište: žbunaste subalpske zajednice, vododerina u bukovo-jelovoj šumi

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1600 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1912, 1942), Blečić, V. (1958b), Lakušić, R. (1966), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Consolida uechtriziana* (Huth) Soó**

= *Delphinium uechtrizianum* Pančić ex Huth,

RANUNCULACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG?, Sr, Gr?

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Boka Kotorska (Kotor). (Karta 46).

Stanište: ruderalno

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Soó, R. (1922), Lakušić, D. (1999).

***Ranunculus concinnatus* Schott**

= *Ranunculus croaticus* Schott, *Ranunculus oreophilus* subsp. *concinnatus* (Schott) Hayek,

Ranunculus oreophilus subsp. *croaticus* (Schott) Hayek

RANUNCULACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Jezerski Vrh, Međuvršje, Štirovnik) S: Durmitor (Šljeme), Sinjavina (Babji Zub), I: rijeka Tara-dolina (Mateševo), Bjelasica (Kosa Bjelasice, Troglava), Prokletije (Čakor, Čakor-Planinica), Komovi. (Karta 47).

Stanište: subalpski krečnjački pašnjaci *Oxytropidion dinaricae* (*Festuco-Alchemilletum serbicae*, *Seslerietum-tenuifoliae montenegrinum-potentilletosum tridentinae*); na točilima, u bukovim šikarama; stjenovita mjesta oko sniježnika

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1900 – 2040 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1966), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Šilić, Č. (1990), Vuksanović, S. (2003), Pulević, V. (2005), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Ranunculus degenii* Kümmerle & Jáv.**

RANUNCULACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Mk

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Maja Karanfili, Starac). (Karta 48).

Stanište: pored izvora

Geološka podloga: silikat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Rechinger, K. H. fil. (1935), Pulević, V. (2005).

***Ranunculus hayekii* Dörf.**

RANUNCULACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Cijevna rijeka-kanjon (Čemer). (Karta 49).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Bulić, Z. (2008), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Ranunculus seguieri* Vill. subsp. *montenegrinus* (Halácsy) Tutin**

= *Ranunculus montenegrinus* (Halácsy) Lindtner, *Ranunculus seguieri* var. *montenegrinus* Halácsy

RANUNCULACEAE

Opšte rasprostranjenje: Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Komovi (Kučki Kom). (Karta 50).

Stanište: krečnjački alpijski sipari *Bunion alpini* (*Euphorbio-Valerianetum bertisceae*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 2200 – 2250 mnv

LITERATURA: Baldacci, A. (1891), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1968).

Corydalis blanda* Schott subsp. *blanda

= *Corydalis pseudo-cava* Pant.

PAPAVERACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Hr, Gr, Mk

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Planinica, Prutaš, Bobotov kuk), I: Komovi; SM: Lovćen (Ivanova Korita). (Karta 51).

Stanište: planinske livade

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Pantoczsek, J. (1874), Stanković-Tomić, K. (1970a), Stevanović, V. et al. 1990-1991(1993), Pulević, V. (2005), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Corydalis solida* (L.) Clairv. subsp. *incisa* Lidén**

= *Corydalis balcanica* sensu Adamović, *Corydalis densiflora* auct. non C. Presl, *Corydalis solida* subsp. *densiflora* auct. non (C. Presl) Hayek

PAPAVERACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši, Bjeloške paprati, Cetinje), C: Piperi (Radovče), I: Komovi (Vasojevički Kom), Prokletije (Čakor, Bjelič). (Karta 52).

Stanište: pukotina stijena; bukova šuma; sipari u alpskom pojasu

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 850 – 2400 mnv

Napomena: Nalazi na Lovćenu i u Piperima moraju biti provjereni u herbaru i na terenu.

LITERATURA: Rohlena, J. (1902, 1903, 1911), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Stešević, D. (2001), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Pseudofumaria alba* (Miller) Lidén subsp. *leiosperma* (Conrath) Lidén**

= *Corydalis leiosperma* Conr., *Corydalis ochroleuca* subsp. *leiosperma* (Conr.) Hayek, *Corydalis ochroleuca* var. *longibracteata* Rohlena

PAPAVERACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Rumija (Sutorman), Lovćen S: Pivske planine (Avtovac, Piva rijeka-kanjon), Durmitor (Ledena pećina, Međed, Čvorov Bogaz, Komarnica rijeka-kanjon), Semolj (prevoj između Morače i Tušine), Sinjavina (Babji zub, Sto), Tara rijeka-kanjon C: Moračke planine (Lola, Kapa Moračka, Lukavica, Tali), Morača rijeka-kanjon (Platije), Mrtvica rijeka-kanjon (desna protoka Morače), Gornja Morača (Dragovića polje), Donja Morača (Mioska), I: Bratonožići (Vjeternik). (Karta 53).

Stanište: krečnjački subalpski sipari-*Arabidetalia flavescens* (*Driypidi-Silenetum marginatae*); pukotine stijena;

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 250 – 2400 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1939/1940, 1942), Lakušić, R. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970), Aalto, M. et al. (1972), Leute, H.G. (1978), Markišić, H. (1986), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990), Vuksanović, S. (2003), Petrović, D. (2004, 2011), Bulić, Z. (2008), Stešević, D. & Caković, D. (2013).

***Erysimum linearifolium* Tausch**

= *Erysimum linearifolium* auct. non Moench, *Erysimum sylvestre* subsp. *linearifolium* (Tausch)

Hayek, *Erysimum sylvestre* var. *linearifolium* G. Beck

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, Gr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Bar, Boka Kotorska (Verige, Vrmac); SM: Lovćen (Njeguši, Štirovnik, Dolovi, Gornič, Trešnja, Veliki Bostur, Bukovica), Rijeka Crnojevića, Rumija (klisura Mikulićkog potoka, Mala Vrsuta, Spilica, Sutorman, Livari-vrh Rumije, Đuravci), Crmnica (Virpazar), Podgorica (brdo Dečić), Katunska nahija (Velestovo), Cijevna rijeka-kanjon I: Cijevna rijeka-kanjon (Šumica), mala Rijeka-kanjon (Preljubovica), Lopate (selo blizu Lijeve Rijeke), Tara rijeka -dolina (Han Garančića, Jablan), Kučke planine (Rikavačko jezero, Vrojca), Komovi (Orlova skala, Vasojevički Kom), Prokletije (Čakor, Jerinja glava), Andrijevića; S: Pivske planine (Ledenica, Avtovac, rijeka Vrbnica-dolina, Piva rijeka-kanjon, Varda), Šavnik, Sinjavina (Gradište). (Karta 54).

Stanište: pukotine stijena-*Edraianthion* (*Moltkeo-Galietum baldaccii*, *Geranio dalmatici-Ramondaetum serbicae*); šikare primorskih krajeva-*Paliuretea* (*Paliurion adriaticum*) (*Rhamno intermediae-Paliuretum*), šumarci i šikare crnog i bijelog graba-*Ostryo-Carpinion orientalis* (*Rusco-Carpinetum orientalis quercetosum*) mediteranski i submediteranski pašnjački kamenjari-*Chrysopogoni-Satureion* (*Stipo-Salvietum officinalis*); stijene i sipari, šikara sa mirtom, erikom i primorskom klekom na rudinama, rubovi bukovih šuma i šikara;, kamenjar sa *Phlomisom*

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 20 – 1400 mnv

LITERATURA: Pantocsek, J. (1874), Rohlena, J. (1931, 1935, 1936, 1939/1940, 1942), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989) Stevanović, V. & Bulić, Z. (1992), Bulić, Z. (1994, 2008), Karaman, V. (1997), Vuksanović, S. (2003), Petrović, D. (2004, 2011), Hadžiablahović, S. (2010).

***Erysimum pusillum* Bory & Chaub. subsp. *microstylum* (Hauskn.) Hayek**

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, ?CG, Gr, Mk, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Rumija (Sutorman). (Karta 55).

Stanište: krš

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Adamović, L. (1913).

***Barbarea balcana* Pančić**

= *Barbarea alpicola* Murb., *Barbarea rivularis* sensu Pančić, non Loret

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, ?Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Bjelasica (Bjelilo, Troglava, Zekova glava). (Karta 56).

Stanište: acidofilni niski cretovi *Caricion canescentis fuscae* (*Caricio-Willemetietum stipitatae*)

Geološka podloga: silikat
Nadmorska visina: 1900 mnv

LITERATURA: Lakušić, R. (1966, 1972/1973).

***Cardamine carnos* Waldst. & Kit.**

= *Pteroneurum carnosum* (Waldst. & Kit.) DC.

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora, Jastrebica) (Karta 57).

Stanište: krš; na točilima, rub bukove šume

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

Napomena: Prisustvo ove vrste na Lovčenu, koju navodi Stanković-Tomić, K. (1970) treba proveriti terensim istraživanjima.

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Adamović, L. (1913), Stanković-Tomić, K. (1970).

***Cardamine montenegrina* Jar. Kučera, Lihová & Marhold**

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši), Bar, Ulcinj, Podgorica, Rumija, Katunska nahija (Čevo) Z: Orjen (Krivošije). (Karta 58).

Stanište: pukotine krečnjačkih stijena i sjenoviti sipari

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 423 – 919 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1903, 1942), Šilić, Č. (1990), Kučera, J. et al. (2010).

***Cardamine rupestris* (O.E. Schultz) K. Malý**

= *Cardamine maritima* Porten.

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Vrbanj, Grahovo), M: Boka Kotorska (Kotor), SM: Crmnica (Riječani-Komarno, Boljevići), Lješanska nahija (Ceklin), Podgorica (Ćemovsko polje), Skadarsko jezero (Podhum), Katunska nahija (Čevo); I: Cijevna rijeka-kanjon (Šumica). (Karta 59).

Stanište: stijene i/ili kamenjari u šumarcima bijelog i crnog graba-*Ostryo-Carpinion*

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 12 – 817 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1912, 1942), Černjavski, P. et al. (1949), Stevanović, V. & Bulić, Z. (1992), Bulić, Z. (2008), Hadžiablahović, S. (2010), Kučera, J. et al. (2010), Petrović, D. (2011).

***Cardamine serbica* Pančić**

= *Cardamine maritima* Porten. var. *magličensis* Rohl.

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Maglič, Piva rijeka-kanjon, Mratinje), Piva (Plužine). (Karta 60).

Stanište: pukotine stijena i sipari

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 600 – 800 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1912, 1942), Pulević, V. (2005), Kučera, J. & Marhold, K. (2004), Kučera, J. et al. (2010).

***Aubrieta columnae* Guss. subsp. *croatica* (Schott, Nyman & Kotschy) Mattf.**

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Šljeme), I: Kučke planine (Žijovo), Komovi (Kučki Kom, Rogam, Vasojevički Kom). (Karta 61).

Stanište: alpski krečnjački sipari *Silenion prenjae* (*Saxifrago-Papaveretum kernerii*); stijene

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 600 – 2370 mnv

LITERATURA: Beck, G. & Szyszlowicz, I. (1888), Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1891), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1968).

***Lunaria telekiana* Jáv.**

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Volušnica, Ljubokuč, Kotlovi, Karanfili-Mecin do, Karanfili-Karlica, Visitor-Preslo). (Karta 62).

Stanište: otvoreni krečnjački sipari (*Thlaspietea rotundifolii*, *Drypetalia spinosa*), visoke zeleni (*Cicerbition pancicii*), obod subalpskih bukovih šuma (*Fagetum subalpinum*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1250 – 1600mnv

LITERATURA: Wraber, T. (1989), Pulević, V. (2005), Petrović, D. et al. (2008), Lakušić, D. et al. (2012).

***Berteroa gintlii* Rohlena**

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, BH?

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši, Brajići). (Karta 63).

Stanište: kamenjari, uz zidine, na rubu šikara crnoga graba

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1000 mnv

LITERATURA: Adamović, L. (1913), Rohlena, J. (1904, 1942), Stanković-Tomić, K. (1970a).

***Alyssum scardicum* Wettst.**

= *Alyssum bosniacum* G. Beck, *Alyssum montanum* subsp. *scardicum* (Wettst.) Hayek, *Alyssum montanum* var. *leiocarpum* Griseb., *Alyssum wulfenianum* Griseb.

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, ?Bu, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Rumija (iznad Bara, Međurečka planina), S: Pivske planine (Avtovac, Maglić), Durmitor (Savin Kuk), Sinjavina (Babji zub, Jablanov vrh), I: Kučke planine (Hum Orahovski, Krisitor “Mt Dibala”, Rikavačko jezero, Vila, Planinica), Komovi (Margarita katun, Vasojevički Kom), Kolašin (Pivljen), Bjelasica (Jarčeve strane, Krnjača, Razvršje, Kosa Bjelasice, Troglava, Zekova glava), Prokletije (Zeletin, Sjekirica, Čakor, Đevojački Krš, Greben, Maja Potkajs). (Karta 64).

Stanište: kamenjar, sipar, livade, pašnjaci, alpski krečnjački sipari *Arabidetalia flavescens* (*Drypidi-Silenetum marginatae*) Poeto-Potentilletum montenegrinum; alpski krečnjački sipari *Oxytropidion dinaricae* (*Edraiantho-Dryadetum*, *Elyno-Edraianthetum alpinii*); subalpski krečnjački pašnjaci

Campanula albanicae (*Caricio-Crepidetum dinarici-typicum*, *Caricio-Crepidetum dinarici-helianthemetosum alpestris*, *Caricio-Crepidetum dinarici-trifolietosum norici*, *Festuco-Alchemilletum serbicae*, *Ranunculo-Helianthemetum nitide*); subalpski acidofilni pašnjaci *Jasinion orbiculatae* (*Seslerietum-tenuifoliae montenegrinum-potentilletosum tridentinae*, *Seslerietum-tenuifoliae montenegrinum-globularietosum bellidifoliae*, *Festucetum variae montenegrinum-poetosum violaceae*, *Festucetum variae montenegrinum-seslerietosum comosae*); karbonatni sniježnici (*Salicetum retusae dinaricum*).

Geološka podloga: karbonat, silikat (rjede)

Nadmorska visina: 1400 – 2535 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1936, 1939/1940, 1942), Rechinger, K. H. fil. (1935), Lakušić, R. (1966, 1968b), Šmarda, J. (1968), Markišić, H. (1985), Vuksanović, S. (2003), Petrović, D. (2011).

***Aurinia corymbosa* Griseb.**

= *Alyssum corymbosum* (Griseb.) Boiss., *Alyssum olympicum* Halácsy

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, ?BH, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Ledenica, Maglić, iznad Piva rijeka-kanjon), Vojnik, Sinjavina (Babji zub, Gradište), Tara rijeka-kanjon (Mojkovac Ščepan polje) C: Moračke planine (Velika Lukavica, Trpezarija), Morača rijeka-kanjon (Platije), Durmitor I: Bratonožići (Klopot, Pelev Brijeg), Kolašin (rijeka Svinjača-dolina), Kučke planine (Kukura), Komovi (Kučki Kom, Vasojevički Kom), Prokletije (iznad doline Grbaje, Veliki Krš, Mali Krš). (Karta 65).

Stanište: alpski krečnjački pašnjaci *Campanulion albanicae* (*Caricio-Crepidetum dinarici-helianthemetosum alpestris*); stijene, kamenjari i sipari subalpskog i alpskog pojasa, krečnjački blokovi; kamenjari u bukovim šumama

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 250 – 1200 mnv

LITERATURA: Beck, G. & Szyszyłowicz, I. (1888), Rohlena, J. (1904, 1912, 1942, 1939/1940), Aalto, M. et al. (1972), Bulić, Z. (1989, 2008), Vuksanović, S. (2003), Lakušić, D. et al. (2012).

***Draba bertisceae* D. Lakušić & Stevan.**

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Maja Kolata). (Karta 66).

Stanište: vegetacija oko karbonatnih sniježnika *Salicion retusae* (*Salicetalia retusae-serpyllifoliae*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 2200 mnv

LITERATURA: Lakušić, D. & Stevanović V. (1995), Pulević, V. (2005).

***Draba korabensis* Kümmerle & Degen ex Jáv.**

= *Draba tomentosa* auct. non Clairv., *Schivereckia korabensis* (Kümmerle & Degen ex Jáv.) Schulz

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Bogićevica, Starac). (Karta 67).

Stanište: pukotine silikatnih stijena

Geološka podloga: silikat

Nadmorska visina: 2200 – 2400 mnv

LITERATURA: Mayer, E. (1966), Hadžiablahović, S. & Bulić, Z. (2004), Pulević, V. (2005).

***Draba kuemmerlei* Stevanović & D. Lakušić**

= *Draba aizoides* var. *scardica* Griseb., *Draba compacta* auct. Fl. Balc. non Schott, Nyman & Kotschy, *Draba scardica* auct. Fl. Srbije p. p. non (Griseb.) Degen & Dörfler

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Kučke planine (Šila-Žijevo), Prokletije (Ćaf Prislap-Bjelič, Maja Kolata, Maja Kolata-Bjelič, Visitor). (Karta 68).

Stanište: stijene alpski krečnjački pašnjaci-*Campanulion albanicae* (*Caricio-Crepidetum dinarici-helianthemetosum alpestris*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 2100 – 2400 mnv

LITERATURA: Stevanović, V. & Lakušić, D. (2000), Pulević, V. (2005).

***Schivereckia doerfleri* (Wettst.) Bornm.**

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, Mk, Sr, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Bjelasica (Zekova glava). (Karta 69).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Niketić, M. (2000), Pulević, V. (2005).

***Thlaspi dacicum* Heuffel subsp. *montenegrinum* (F. K. Meyer) Greuter & Burdet**

= *Noccaea dacica* subsp. *montenegrina* Meyer, *Thlaspi cuneifolium* sensu Fl. Srbije non Griseb.

CRUCIFERAE (BRASSICACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Avtovac), Durmitor (Savin kuk), Durmitor, I: Komovi (Kučki Kom), Prokletije (Maja Šćapica, Čakor, Maja Borit). (Karta 70).

Stanište: alpske livade, stijene, kamenjari

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1400 – 2300 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1933, 1939/1940, 1942), Šmarda, J. (1968), Meyer, F. K. (1973), Greuter, W. et al. (1986), Pulević, V. (2005).

***Viola chelmea* Boiss. & Heldr. subsp. *vratnikensis* Gáyer & Degen**

VIOLACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Orjenske lokve-Kabao, Pavlović do, Krivošije), I: Kučke planine (Žijovo, Bukumirsko jezero, Rikavac, Vila), I: Prokletije (Bjelič, Maja Rosit). (Karta 71).

Stanište: zona munikinih šuma (*Pinetum heldreichii*); pašnjački kamenjari, sipari

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1637 – 2100 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Valentine, D. H. et al. (1968).

***Viola elegantula* Schott**

= *Viola aetolica* var. *heterosepala* sensu Bornmüller p. p., *Viola bosniaca* Form., *Viola declinata* sensu Murb. p. p., *Viola gracilis* sensu Vis., non Sibth. & Sm., *Viola gracilis* var. *elegantula* (Schott) Ascherson, *Viola skanderbegii* Dörfler & Hayek, *Viola speciosa* Pant.

VIOLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, ?Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **S:** Pivske planine (Ledenica, Volujak, Božur planina), Vojnik (Gvozd), Šavnik, Durmitor (Crno jezero, Ledena pećina, Ranisava, Mali Durmitor), Sinjavina (Babji zub, Starac) **C:** Moračke planine (Konjsko, Lukavica, Javorje), **I:** Veruša, Kučke planine (Planinica, Vila, Mojan), Komovi (Margarita katun, Trešnjevik), Kolašin (Pivljen), Bjelasica (Kordelj, Otaševo lice, Vranjak, Bjelilo, Lalovića dolovi, Troglava, Zekova glava, Murgaš, Crna glava, Jarčeve strane, Razvršje), Prokletije (Balj, Sjekirica, Smiljevica, Greben), Hajla (Ibar, Ibarac). (Karta 72).

Stanište: subalpski i alpski acidofilni pašnjaci-*Jasinion orbiculatae* (*Genisto-Festucetum spadiceae-vaccinietosum uliginosi*; *Genisto-Festucetum spadiceae-hypochoeretosum*, *Genisto-Festucetum spadiceae plantaginetosum albanici*, *Festucetum variae montenegrinum-seslerietosum comosae*, *Nardetum subalpinum montenegrinum-agrostidetosum rupestris*, *Nardetum subalpinum montenegrinum-festucetosum spadiceae*, *Gentiano-Anemonetum elatioris*); subalpski i alpski krečnjački pašnjaci-*Campanulion albanicae* (*Crepidi-Centauretum kotschiana*, *Poeto-Potentilletum montenegrinum*); vegetacija torova-*Chenopodion subalpinum* (*Senecietum montenegrinum rupestris-trifoliosum repentis*); mezofine livade povezuju svezu *Pancicion* i *A. elatioris* (*Rhinanthi-Trifolietum pratensis*); subalpske mezofilne livade-*Pancicion*; visokoplaninski pašnjaci; subalpske i alpske livade, visokoplaninske rudine

Geološka podloga: silikat i karbonat

Nadmorska visina: 900 – 2300 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Rohlena, J. (1924, 1935, 1903, 1939/1940, 1942), Blečić, V. (1960), Lakušić, R. (1966, 1984, 1991), Markišić, H. (1985, 1987, 2002), Wraber, T. (1988), Šilić, Č. (1990), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. & Petrović, D. (2004).

***Viola orphanidis* Boiss. subsp. *nicolae* (Pant.) Valentine**

VIOLACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **S:** Pivske planine (Avtovac), Krnovo, Durmitor (Veliki Štulac), Sinjavina (Babji zub, Jablanov vrh, Lipovo), **C:** Moračke planine (Lukavica, Javorje), **I:** Komovi (Kukoraj brdo, Vasojevički Kom), Bjelasica (Vranjak, Jelovica rijeka-dolina), Prokletije (Jerinja glava, Zeletin, Balj, Piševo, Sjekirica, Čakor, Hajla). (Karta 73).

Stanište: subalpske mezofilne livade *Pancicion*; vegetacija torova *Chenopodion subalpinum* (*Senecietum rupestris-rumicetosum*, *Senecietum rupestris-trifoliosum repentis*); krečnjački pašnjaci, obod subalpskih i alpskih bukovih šuma, rudine; travnate površine između stijena i blokova; travnate površine uz bukove šumarke.

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1600 – 2000mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1903, 1904, 1924, 1936, 1942), Rechinger, K. H. fil. (1935), Lakušić, R. (1966), Markišić, H. (1986), Kutleša, Lj. & Lakušić, R. (1991), Šilić, Č. (1990, 1991), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. & Petrović, D. (2004).

***Viola pseudaeolica* Tomović, Melovski & Niketić**

= *Viola aetolica* Boiss. & Heldr., *Viola saxatilis* subsp. *aetolica* (Boiss. & Heldr.) Hayek p. p.

VIOLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, ?BH, ?Bu, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Lovćen (Njeguši, Bjeloši, Dubovik, Cetinje), Cetinje (Zabrde), Sozina (Orlov krš, prevoj), Rumija (Bijela Skala, Sutorman, iznad Bara, Međurečka planina), Podgorica (Lješanska nahija); **Z:** Orjen (Krivošije), **S:** Pivske planine (Ledenica, Avtovac, Varda); **I:** Lijeva Rijeka (na putu Podgorica Mateševo), Tara rijeka-dolina (kod Lijeve Rijeke), Prokletije (Grbaja, Bjelić, Čaf Bora-Mala Šćapica, Murino, Balj, Piševo, Maja Šćapica, Đel-Plav, Đel-Bjeluha, Čakor, Sjekirica, rijeka Bjeluha-dolina, Starac, Greben). (Karta 74).

Stanište: sipari (*Drypetea spinosae*); acidofilni subalpski pašnjaci (*Seslerietalia comosae*); molikine šume (*Pinetum peucis*); alpski žbunjaci (*Juniperion sibiricae*); livade, livade u bukovoj šumi, u šikarama, uz međe

Geološka podloga: karbonat i silikat

Nadmorska visina: 800 – 1950 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1924, 1942), Rechinger, K. H. fil. (1935), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Tomović, G. et al. (2016).

***Viola suavis* M. Bieb. subsp. *austrodalmatica* Mered'a & Hodálová**

VIOLACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Hr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **M:** Herceg Novi (Kameno selo), Budva (Petrovac), Boka Kotorska (Zelenika), **Z:** Orjen (Krivošije). (Karta 75).

Stanište: Nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 140 – 545 mnv

LITERATURA: Mered'a, P. et al. (2011).

***Viola tricolor* L. subsp. *macedonica* (Boiss. & Heldr.) A. Schmidt**

= *Viola alpestris* subsp. *macedonica* (Boiss. & Heldr.) Becker, *Viola saxatilis* subsp. *macedonica* (Boiss. & Heldr.) Schmidt,

VIOLACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **I:** Tara rijeka-dolina (Han Garančića, Mateševo), Kolašin (Pivljen), Andrijevića (Kralje), Komovi (Trešnjevnik), Prokletije (Balj, Čakor, Sjekirica). (Karta 76).

Stanište: subalpski i alpski pašnjaci

Geološka podloga: karbonat i silikat

Nadmorska visina: 900 – 1950 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1966), Šmarda, J. (1968).

***Linum alpinum* Jacq. subsp. *laeve* (Scop.) Nyman**

LINACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **SM:** Cetinje (iznad Cetinja), Lovćen, **S:** Pivske planine (Maglić), Sinjavina (Gradište, Jablanov vrh), Durmitor **I:** Komovi (Vasojevički Kom), Bjelasica. (Karta 77).

Stanište: subalpski i alpski pašnjaci

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 2300 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Rohlena, J. (1942).

Linum capitatum* Kit. ex Schultes subsp. *capitatum

LINACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Hr, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Pišće, Nedajno), Šavnik (Ivica planina), Durmitor (Crno jezero, Ledna pećina, Vališnica do), rijeka Tara-kanjon (Mojkovac -Šćepan polje), Sinjavina, C; Moračke planine (Konjsko, Lukavica, Javorje) I: Kučke planine (Hum Orahovski, Maglič), Veruša, Komovi (Kučki Kom, Vasojevički Kom), Bjelasica (Kordelj, Otaševo lice, Jarčeve strane, Krnjača, Razvršje, Bjelilo, Kosa Bjelasice, Lalovića dolovi, Troglava, Zekova glava), Prokletije (Veliki Krš, Mali Krš, Đevojački Krš, Greben, Jerinja glava, Zeletin, Balj, Čakor, Sjekirica, Hajla). (Karta 78).

Stanište: subalpski i alpski krečnjački pašnjaci (rudine) *Oxytropidion dinaricae* (*Edraiantho-Dryadetum*, *Elyno-Edraianthetum alpinii*); vrištine *Bruckenthalion* (*Hyperici-Vaccinietum montenegrinum-jasionetosum orbiculatae*, *Hyperici-Vaccinietum montenegrinum-geranietosum silvatici*, *Empetreto-Vaccinietum balcanicum*); subalpske i alpske acidofilne livade-*Seslerion comosae* (*Vaccinio-Seslerietum comosae-anemonetosum narcissiflorae*, *Vaccinio-Seslerietum comosae-arctostaphyletosum uva ursi*); subalpske i alpske acidofilne livade *Jasionion orbiculatae* (*Poeto-Potentilletum montenegrinum*, *Nardetum subalpinum montenegrinum-festucetosum spadiceae*); subalpske krečnjačke livade *Campanulion albanicae* (*Crepidi-Centauretum kotschyanae*, *Caricio-Crepidetum dinarici-typicum*, *Caricio-Crepidetum dinarici-trifolietosum norici*, *Ranunculo-Helianthemetum nitidae*).

Geološka podloga: karbonat (najčešće), silikat (rjeđe), zakiseljeni krečnjak i rožnaci (rijede)

Nadmorska visina: 1600 – 2240 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Beck, G. & Szyszyłowicz, (1888), Rohlena, J. (1903, 1904, 1939/1940), Rechinger, K. H. fil. (1935), Lakušić, R. (1966, 1968b), Šmarda, J. (1968), Wraber, T. (1988), Bulić, Z. (1989), Vuksanović, S. (2003).

***Linum elegans* Spruner ex Boiss.**

LINACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Hr, Gr, Mk, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: Z: Orjen. (Karta 79).

Stanište: montani pašnjački kamenjari-*Satureion subspicatae* (*Lino-Salvietum brachyodoni*.)

Geološka podloga: dolomiti-dolomitizirani krečnjak

Nadmorska visina: 870 – 915 mnv

LITERATURA: Lakušić, R. (1980), Pulević, V. (2005)

***Linum thracicum* Degen**

= *Linum crenatum* Podp., *Linum flavum* f. *thracicum* Griseb., *Linum rhodopeum* Velen., *Linum tauricum* Boiss., *Linum turcicum* Podp.

LINACEAE

Opšte rasprostranjenje: Bu, Gr, Mk, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Sinjavina (Gradište), Durmitor, I: Kolašin, Andrijevića. (Karta 80).

Stanište: visokoplaninski pašnjaci

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Rohlena, J. (1942).

***Geranium dalmaticum* (G. Beck) Rech.f.**

GERANIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Hr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: SM: Morača rijeka-kanjon (Bioče, Duga); I: Kučke planine (Hum Orahovski), Zatrijebač, Cijevna rijeka-kanjon (Smedec, Šumica), Mala rijeka-kanjon (Preljubovica); C: Morača rijeka-kanjon (Platije, Lutovo, Kruševački potok). (Karta 81).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena-*Edraianthion* (*Geranio-dalmatici-Ramondaetum serbicae*)
Geološka podloga: karbonat
Nadmorska visina: 110 – 190 mnv

LITERATURA: Balldacci, A. (1903, 1904), Rohlena, J. (1904, 1942), Pulević, V. & Lakušić, R. (1983), Šilić, Č. (1990), Stevanović, V. & Bulić, Z. (1992), Bulić, Z. (1994, 2008).

Euphorbia capitulata Rchb.

EUPHORBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, Gr, CG, BH, Hr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela gora, Velika Jastrebica), **S:** Volujak (Vlasulja), Pivske planine (Maglić), Vojnik, Durmitor (Crno jezero, Ledena pećina, Savin kuk), Sinjavina (Gradište, Jablanov vrh, Babji zub), **I:** Kučke planine (Maglić), Komovi (Vasojevički Kom). (Karta 82).

Stanište: alpski karbonatni sipari-*Bunion alpini* (*Euphorbio-Valerianetum bertisceae*); stijene, litice, sipari, pašnjaci.

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1600 – 2300 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1852), Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1939/1940, 1942), Adamović, L. (1913), Janchen, E. (1917), Lakušić, R. (1968b), Vuksanović, S. (2003).

Euphorbia glabriflora Vis.

= *Euphorbia austroanatolica* Huber-Morath & Khan; *Euphorbia pindicola* Hausskn.

EUPHORBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **SM:** Bar (Kosa), Rumija (Bijela skala, Vrsuta, Sutorman, ispod vrha), Podgorica (Tuzi), Morača rijeka-kanjon, Skadarsko jezero (iznad) **S:** Pivske planine (Komarnica rijeka-kanjon, Piva rijeka-kanjon). (Karta 83).

Stanište: pukotine stijena-*Edraianthion* (*Moltkeetum petraeae*, *Edriantho-Dianthetum nicolai*), zona munikinih šuma (*Pinetum heldreichii*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 530 – 1900 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1942, 1936), Lakušić, R. (1961, 1970), Höpflinger, F. (1964), Blečić, V. (1958), Šmarda, J. (1968), Hadžiablahović, S. (2010).

Euphorbia montenegrina (Bald.) K. Malý ex Rohlena

= *Euphorbia epithymoides* var. *serratifolia* Rohlena; *Euphorbia verrucosa* var. *montenegrina* Bald.

EUPHORBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **C:** Moračke planine (Lola), **S:** Sinjavina (Jablanov vrh, Gradište), Durmitor **I:** Prokletije (Balj, Maja Šćapica, Greben), Bjelasica (iznad Biogradskog jezera). (Karta 84).

Stanište: pukotine stijena, sipari, kamenjarski pašnjaci subalpskog i alpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1600 – 2000 mnv

LITERATURA: Baldacci, A. (1900), Rohlena, J. (1912, 1942), Rechinger, K. H. fil. (1935), Bjelčić, Ž. (1956), Šilić, Č. (1990), Vuksanović, S. (2003), Niketić, M. et al. (2014).

***Euphorbia pancicii* G. Beck**

= *Euphorbia androsaemifolia* J. Presl & C. Presl; *Euphorbia borodinii* Sambuk; *Euphorbia filicina* Portenschl.; *Euphorbia imperfoliata* Vis.; *Euphorbia pseudagraria* Smirnov; *Euphorbia tristis* Besser ex Bieb.; *Euphorbia variabilis* Pančić; *Tithymalus androsaemifolius* (Schousboe ex Willd.) Samp.

EUPHORBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Maglić, Piva rijeka-kanjon), Durmitor (Sušica rijeka-kanjon, Komarnica rijeka-kanjon), Tara rijeka-kanjon (Dobrilovina-Đurđevića Tara, Mojkovac-Šćepan polje). (Karta 85).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena-*Edraianthion* (*Edraianthetum pivae*); krečnjačke litice

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 800 – 1150 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1911, 1912), Blečić, V. (1953), Wraber, T. (1982), Bulić, Z. (1989), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Pulević, V. (2005).

***Euphorbia subhastata* Vis. & Pančić**

= *Euphorbia agraria* Bieb., *Euphorbia agraria* var. *euboea* (Halácsy) Hayek, *Euphorbia agraria* var. *subhastata* (Vis. & Pančić) Griseb., *Euphorbia euboea* Halácsy, *Euphorbia thyrsoflora* Griseb.

EUPHORBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Piva rijeka-kanjon), Durmitor (Komarnica rijeka-kanjon), Tara rijeka-kanjon (ušće Bistrice u Taru), SM: Nikšić (Kuti-Morakovo). (Karta 86).

Stanište: pukotine krečnjačkih stijena *Amphoricarpetalia* (*Trinio-Euphorbietum subhastatae*), kamenjar i šibljak

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 900 mnv

LITERATURA: Blečić, V. (1953), Blečić, V. & Pulević, V. (1979), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Pulević, V. (2005).

***Ruta coronata* (Griseb.) Nyman**

= *Haplophyllum coronatum* Griseb.

RUTACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, ?Bu, Gr, CG, Mk, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: SM: Podgorica (Ćemovsko polje). (Karta 87).

Stanište: pašnjački kamenjari-*Chrysopogoni-Satureion*

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 50 mnv

LITERATURA: Hadžiablahović, S. (2004a), Pulević, V. (2005).

***Polygala croatica* Chodat**

= *Polygala pyxophylla* (Ave-Lall.) Reichenb., *Polygala alpestris* sensu Fl. Srbije non Reichenb., *Polygala alpestris* subsp. *croatica* (Chodat) Hayek, *Polygala calcarea* subsp. *croatica* (Chodat) Graebner

POLYGALACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, Gr, ?It, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Ivanova korita-Majstori, Kapa), Rumija (Stari Bar), S: Pivske planine (Ledenica, Maglić, Piva rijeka-kanjon), Vojnik, Durmitor (Savin kuk), Sinjavina (Babji zub, Gradište, Jablanov vrh), C: Štitovo; I: Kučke planine (Hum Orahovski, Vila, Planinica),

Komovi (Kučki Kom), Bjelasica (Kosa Bjelasice, Lalovića dolovi, Troglava, Zekova glava), Prokletije (Zeletin, Sjekirica, Đevojački Krš, Maja Potkajs, Hajla-Gornji Bukelj). (Karta 88).

Stanište: šuma cera (*Quercetum cerris*); mediteransko, montane munikine šume (*Pinetum heldreichii mediterraneo-montanum*); subalpske i alpske krečnjačke livade-*Campanulion albanicae*(*Caricio-Crepidetum-dinarici-typicum*, *Caricio-Crepidetum-dinarici-trifolietosum norici*, *Festuco-Alchemilletum serbicae*, *Ranunculo-Helianthemum nitide*); alpske krečnjačke rudine-*Oxytropidion dinaricae* (*Seslerietum tenuifoliae-montenegrinum-potentilletosum tridentinae*); subalpske acidofilne livade-*Jasinion orbiculatae* (*Chamaespartio-Hieracietetum pilosellae*); stijene, na kamenjaru u šumi bukve, u prorijedenoj bukvoj šikari; obrasli sipar, rudine, subalski i alpski pašnjaci i livade.

Geološka podloga: karbonat (najčešće), fliš (rijeđe)

Nadmorska visina: 700 – 1860 mnv

LITERATURA: Rechinger, K. H. fil. (1935), Rohlena, J. (1939/1940, 1942), Lakušić, R. (1961, 1966, 1968b), Blečić, V. & Lakušić, R. (1969), Stanković-Tomić, K. (1970a), Wraber, T. (1982, 1988), Markišić, H. (2002), Vuksanović, S. (2003).

Acer heldreichii* Orph. ex Boiss. subsp. *heldreichii

= *Acer heldreichii* subsp. *macropterum* (Vis.) Pax., *Acer macropterum* Vis., *Acer visianii* Nyman

ACERACEAE

Opšte rasprostranjenje:

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **S:** Pivske planine (Maglič, Božur, Golija), Vojnik (Živa), Durmitor (Dragaljevo, Škrka, Crno jezero, Savin kuk, Štulac), Šavnik (Boan), Sinjavina (Babji zub, Gradište), rijeka Tara-kanjon (Mojkovac-Šćepan polje); **C:** Moračke planine (Lukavica), Štitovo, **I:** Kučke planine (Vila, Margarita katun), Bjelasica (Ključ, Biogradska gora, katun Goleš, Katun Riva, kordelj, Otaševo lice, Ogorela glava, padine Zekove glave, Vranjak, Bendovac, Jelovica, Lisa planina, Jelovica rijeka-dolina, Ostrovica, Troglava, Tusta, Crna glava), Komovi (Suvi vrh), Treskavica (Kopiljča), Prokletije (Starac, Hajla, Maja Dermando, Smiljevica), **S(Z):** Somina (Stojkovac). (Karta 89).

Stanište: subalpska bukova šuma (*Fagetum subalpinum*); šuma munike (*Pinetum heldreichii*); mješovita šuma smrče i bukve (*Piceo-Abietum*); šume bukve i gorskog javora (*Fageto-Aceretum heldreichii*); klekovina bora krivulja *Pinion mughi* (*Roso-Juniperetum nanae-aceretosum heldreichii*)

Geološka podloga: silikat, karbonat (rjeđe)

Nadmorska visina: 1200 – 1935 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1891), Rohlena, J. (1904, 1942), Muravjov, N. (1940), Fukarek, P. & Stefanović, V. (1952), Blečić, V. (1958), Lakušić, R. (1964b, 1966), Šilić, Č. (1983), Fukarek, P. (1984), Markišić, H. (1984), Bulić, Z. (1989), Vuksanović, S. (2003).

***Acer hyrcanum* Fischer & C. A. Meyer subsp. *intermedium* (Pančić) Bornm.**

= *Acer hyrcanum* auct. non Fischer & C. A. Meyer, *Acer intermedium* Pančić, *Acer italum* sensu

Pančić, *Acer italum* subsp. *hyrcanum* var. *serbicum* Pax

ACERACEAE

Opšte rasprostranjenje: **Al, BH, Bu, Gr, Mk, CG, Sr**

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **Z:** Katunska nahija (Grahovo), Vilusi (Ilino brdo), **SM:** Nikšić (brdo Gostač, Golubinja, Brestice, selo Broćanac), **S:** Pivske planine (rijeka Komarnica-kanjon, rijeka Piva-kanjon, klanac Duga ispod planine Golije, rijeka Komarnica-kanjon), Piva (Pivski manastir, Zakamen, Boričje, Dola), Tara rijeka-kanjon (Bijela vrela), Pljevlja (Vrulja), **C:** Morača rijeka-kanjon (Platije), **I:** Kučke planine (Hum Orahovski), Prokletije (Grebaja, Ropojana), Andrijevića. (Karta 90).

Stanište: subalpske šume bukve (*Fagetum subalpinum*), zona bukovih šuma

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Beck, G. & Szyszylowicz, I (1888), Beck, G. (1922), Rohlena, J. (1942), Blečić, V. (1958), Fukarek, P. (1967), Stefanović, V. (1979), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Tripić, R. (2003, 2011), Bulić, Z. (2008).

***Rhamnus intermedius* Steudel & Hochst**

=*Rhamnus infectorius* L. var. *intermedius* Steudel & Hochst

RHAMNACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH, Hr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: M: Boka Kotorska (Tivat, Luštica, Herceg Novi-Meljine i Njivice), SM: Lovćen (Gornji Grbalj, primorske padine), Rumija (Spilica-Veliki Mikulići, Sutorman). (Karta 91).

Stanište: primorske šikare *Paliurion adriaticum* (*Rhamno intermediae-Paliuretum*); makija; stijene

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 10 – 1100 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Stanković-Tomić, K. (1970a), Šilić, Č. (1990, 1990a), Karaman, V. (1997), Petrović, D. (2004, 2011).

***Rhamnus orbiculata* Bornm.**

= *Rhamnus illyrica* sensu G. Beck, *Rhamnus sargorskii* Bornm.

RHAMNACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, Hr, ?Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: M: Kotor, SM: Lovćen (Njeguši, Jezerski vrh), Rumija (Sutorman), Virpazar (iznad), Rijeka Crnojevića (iznad), Podgorica (Dajbabe, Ljubović, Čemovsko polje, Zelenika, brdo Gorica, Malo brdo), Cijevna rijeka-kanjon, Morača rijeka-kanjon (Doljani, između Dromire i Manastira Morače) M: Boka Kotorska (Kotor, Vrmac), C: Piperi (Kopilje), S: Sinjavina (Gradište), Ljubišnja (Oštra stijena), Piva (Mratinje, Manastir Piva, Borkovići), Pivske planine (Božur planina, Piva rijeka-kanjon), Šavnik. (Karta 92).

Stanište: mediteranski sklerofilni šumarci *Quercion-ilicis* (*Orno-Quercetum ilicis myrtetosum*); šikara bjelograba (*Carpinetum orientalis*); šikara, kamenjar; stijene; sipar

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 540 – 1000 mnv

LITERATURA: Bornmüller, N. F. J. (1887), Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1933, 1936.), Jovanović, B. et al. (1979), Đakonović, F. (1978) Šilić, Č. (1990, 1990a), Stešević, D. (2001, 2002), Vuksanović, S. (2003), Petrović, D. (2004, 2011), Bulić, Z. (2008), Stešević, D. (2009), Hadžiablahović, S. (2010).

***Sempervivum kosaninii* Praeger**

CRASSULACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: I: Prokletije (Jerinja glava, Balj, Sjekirica, Hajla, između Ahmice i Hajle, Ahmica). (Karta 93).

Stanište: pukotine silikatnih stijena, rijetko u pukotinama krečnjačkih stijena, vrištine, kamenjarski pašnjaci subalpskog i alpskog pojasa

Geološka podloga: silikat, karbonat (rijetko)

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Markišić, H. (1984).

***Saxifraga blavii* (Engler) G. Beck**

= *Saxifraga adscendens* f. *blavii* Engler, *Saxifraga adscendens* subsp. *blavii* (Engler) Hayek, *Saxifraga controversa* sensu Petrović, *Saxifraga tridactylites* subsp. *blavii* Engler

SAXIFRAGACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, ?Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Avtovac), Durmitor (Ćirova pećina, Crno jezero, Ledena pećina, Savin kuk, Vališnica do, Valoviti do), C: Piperi (Kopilje, Radovče), I: Kučke planine (Kunj Kostića), Komovi (Kučki Kom, Vasojevički Kom), Prokletije (Veliki krš, Đevojački Krš, Maja Potkajs, Jerinja glava, Zeletin, Čakor, Sjekirica), SM: Lovćen. (Karta 94).

Stanište: krečnjački sipari-*Saxifragion prenjae* (*Saxifraga-Gnaphalietum pichleri*); šikara bjelograba (*Carpinetum orientalis*); pukotine stijena otvoreno polje; na rudinama; na alpskim travnjacima i kamenjaru

Geološka podloga: karbonat (krečnjaci) i silikat

Nadmorska visina: 1400 – 2370 mnv

LITERATURA: Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1931, 1939/1940), Rechinger, K.H. fil (1935), Lakušić, R. (1968b), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970), Stešević, D. (2001).

Saxifraga federici-augusti* Biasol. subsp. *federici-augusti

= *Saxifraga frederici-augusti* auct. balc., *Saxifraga grisebachii* subsp. *montenegrina* (Halácsy & Bald. ex Engler & Irmscher) Micevski & E. Mayer, *Saxifraga media* subsp. *federici-augustii* (Biasol.) Stoj. & Stefanov, *Saxifraga media* f. *montenegrina* (Halácsy & Bald. ex Engler & Irmscher) Hayek, *Saxifraga montenegrina* Halácsy & Bald., *Saxifraga porophylla* subsp. *federici-augusti* (Biasol.) Maire & Petitmengin, *Saxifraga porophylla* var. *montenegrina* (Halácsy & Bald.) Engler & Irmscher

SAXIFRAGACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: SM: Rumija (Lisinj), Lovćen (Njeguši), S: Sinjavina (Babji zub. Gradište), I: Kučke planine (Krisitor "Mt Dibala, Čafa Velja Rikavac, Maglič), Komovi (Kučki kom, Vasojevički kom), Prokletije (Sjekirica). (Karta 95).

Stanište: subalpski i alpski krečnjački pašnjaci-*Oxytropidion dinaricae* (*Edraiantho-Dryadetum*); pukotine karbonatnih stijena-*Edraianthion serpyllifolii* (*Leontopodio-Hedysaretum silicii*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1400 – 2110 mnv

LITERATURA: Beck, G. & Szyszylowicz, I. (1888), Baldacci, A. (1891), Rohlena, J. (1904, 1912), Engler, A. & Irmscher, E. (1919), Lakušić, R. (1968b, 1984), Micevski, K. & Mayer, E. (1970), Vuksanović, S. (2003), Petrović, D. (2011).

***Saxifraga prenja* G. Beck**

= *Saxifraga sedoides* subsp. *prenja* (G. Beck) G. Beck

SAXIFRAGACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Maglič), Durmitor (Savin kuk, Šljeme, Valoviti do); I: Komovi (Vasojevički kom), Prokletije (Gusinje). (Karta 96).

Stanište: karbonatni sipari *Saxifragion prenjae* (*Sagino-Gnaphalietum pichlerii*); pukotine stijena

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 2050 – 2500 mnv

LITERATURA: Baldacci, A. (1891), Rohlena, J. (1912, 1942), Lakušić, R. (1968b).

***Saxifraga scardica* Griseb.**

= *Saxifraga sartorii* Heldr. ex Boiss.

SAXIFRAGACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Durmitor (Mala Ivica), Tušina rijeka-dolina (iznad Boana), Šavnik (Boan), Sinjavina (Babji zub, Gradište), C: Moračke planine (Javorje); I: Bjelasica (Lisa planina), Komovi. (Karta 97).

Stanište: pukotine stijena i litica

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1800 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Rohlena, J (1942), Vuksanović, S. (2003).

***Saxifraga taygetea* Boiss. & Heldr.**

SAXIFRAGACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Gr, Mk, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Durmitor (Savin kuk), Sinjavina (Babji zub, Gradište), I: Kučke planine (Krisitor "Mt Dibala", Maglić, Prouš). (Karta 98).

Stanište: alpski karbonatni sipari, pukotine karbonatnih stijena

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1800 – 1900 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Vuksanović, S. (2003).

***Potentilla adriatica* Murb.**

ROSACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Hr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: SM: Bar (iznad), Rumija (Vrsuta, Sutorman-Lonac, Livari-vrh Rumije, Dobri do-Velembusi), Crmnica (Virpazar, Boljevići, Godinje) I: Kučke planine (Vila). (Karta 99).

Stanište: pašnjački kamenjari *Chrysopogoni-Satureion* (*Stipo-Salvietum officinalis*), šumarci bijeloga i crnog graba *Ostryo-Carpinion orientalis* (*Carpinetum orientalis puniceosum*), primorske šikare *Paliurion adriaticum* (*Rhamno intermediate-Paliuretum*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 50 – 1400 mnv

LITERATURA: Horak, B. (1900), Adamović, L. (1913), Rohlena, J. (1902, 1942), Šmarda (1968), Petrović, D. (2004, 2011).

***Potentilla montenegrina* Pant.**

= *Potentilla jankaeana* Pant.

ROSACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, Bu, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Vojnik, Durmitor (Mali Durmitor), Sinjavina (Babji zub, Jablanov vrh); C: Moračke planine (Lukavica); I: Komovi (Kučki kom, Pivljen, Vasojevički kom), Prokletije (Zeletin, Balj, Sjekirica, Hajla-Mala Čafa), Bjelasica (Krnjača). (Karta 100).

Stanište: visoke zeleni-*Petasition dörfleri* (*Geetum-bulgarici*); pašnjaci, livade, žbunjaci, kamenjarski pašnjaci; subalpski karbonatni pašnjaci-*Campanulion albanicae* (*Crepidi-Centauretum kotschianae*), vrištine-*Pinion mugii* (*Roso-Juniperetum nanae*), suvi pašnjaci (*Bromion erecti*); između krečnjačkih blokova na travi; obodom bukovih šuma;

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1400 – 2000 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Rohlena, J. (1904, 1942), Lakušić, R. (1966, 1968b, 1991), Markišić, H. (1984), Šilić, Č. (1990), Redžić, S. (1991), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. & Petrović, D. (2004).

***Potentilla speciosa* Willd. subsp. *illyrica* Soják**

ROSACEAE

Opšte rasprostranjenje: ?Al, BH, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Mali Kabao, Vučji zub, Bijela Gora), **SM:** Lovćen (Štirovnik, Jezerski vrh), **C:** Lukavica (Trebiješ, Štirni do), Rovca (Korita rovačka) **S:** Durmitor (Dobri do, Lojanik, Zeleni vir-Bobotov kuk), Sinjavina: (Babji zub), **I:** Komovi, Kučke planine (Đebeza, Bukumirsko jezero, Širokar), Prokletije (Balj, Planinica, Popadija, Bjelič, Čafa Bor, Maja Kolata, Greben, Maja Potkajs). (Karta 101).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena (*Asplenietea rupestris*, *Amphoricarpion bertiscei*); zona primorskih bukovih šuma (*Fagetum montanum*); subalpski pašnjaci (*Festuco-Seslerietea*); subalpske i alpske karbonatne rudine (*Crepidetalia dinaricae*); kamenjari,

Geološka podloga: karbonat, silikat (rijetko)

Nadmorska visina: 1400 – 2400 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Pančić (1875), Horak, B. (1900), Hayek, A. (1917), Rechinger, K. H. fil. (1935), Rohlena, J. (1942), Petrović, D. (2004, 2011), Vuksanović, S. (2003).

***Geum bulgaricum* Pančić**

= *Sieversia bulgarica* (Pančić) Nyman

ROSACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, Bu, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **S:** Sinjavina (Babji zub); **I:** Kučke planine (Žijovo, Rikavačko jezero), Prokletije (Gusinje, Karnfili-Kotlovi, Maja Potkajs, Zeletin, Hajla, Ahmica, Čakor), Rožaje (Suha planina, Sjenova). (Karta 102).

Stanište: visoke zeleni-*Petasion dörfleri* (*Doronicum-Wulfenietum blečići*, *Linario-Daphnetum oleoidis*), vegetacija karbonatnih sniježnika-*Salicion retusae* (*Salicetum retusae dinaricum*); sipari; na poluumirenim siparima

parima; na stjenovitim mjestima;

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1660 – 1950 mnv

LITERATURA: Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1904,1942), Rechinger, K. H. fil. (1935), Lakušić, R. (1964,1968b, 1991), Šmarda, J. (1968), Markišić, H. (1984), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. & Petrović, D. (2004).

***Alchemilla amphiargyrea* Buser**

= *Alchemilla alpina* subsp. *amphisericea* var. *amphiargyrea*

ROSACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela gora). (Karta 103).

Stanište: pašnjaci na vrhu

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Adamović, L (1913)

***Alchemilla bertiscea* Martinčić**

ROSACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: I: Prokletije (Maja Karanfili, Maja Šćapica). (Karta 104).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1900 – 2000 mnv

LITERATURA: Lakušić, R. (1966), Martinčić, A. (1990), Stešević, D. et al. (2008).

***Alchemilla catachnoa* Rothm.**

ROSACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: I: Kučke planine (Trojan), Prokletije (Bjelič), Bjelasica (Lalovića dolovi). (Karta 105).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: 1740 – 2000 mnv

LITERATURA: Martinčić, A. (1990), Stešević, D. et al. (2008).

***Alchemilla lanuginosa* Rothm.**

= *Alchemilla cinerea* Buser p. p.

ROSACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Durmitor (Planinica), I: Komovi (Vasojevički Kom), Bjelasica (Zekova glava); Prokletije (Bjelič, Ropojana, Čakor). (Karta 106).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: 1200 – 2000 mnv

LITERATURA: Rothmaler, W. (1939), Leute, G.H. (1978), Martinčić, A. (1990), Stešević, D. et al. (2008).

***Alchemilla montenegrina* Plocek**

ROSACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: I: Kučke planine (Štitan). (Karta 107).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Plocek (1998), Pulević, V. (2005).

***Alchemilla rubidula* Plocek**

ROSACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: C: Moračke planine. (Karta 108).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Plocek (1998), Pulević, V. (2005).

***Alchemilla vincekii* Plocek**

ROSACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: I: Prokletije. (Karta 109).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Plocek (1998), Pulević, V. (2005).

***Astragalus fialae* Degen**

= *Astragalus pastellianus* var. *bosniacus* Fiala

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: C: Moračke planine (Javorje), I: Kučke planine (Krisitor "Mt Dibala", Rikavačko jezero, Vila, Vermoš), Komovi (Margarita katun, Pivljen), Prokletije (Jerinja glava, Maja Potkajs). (Karta 110).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Rechinger, K. H. fil. (1935), Rohlena, J. (1942).

***Astragalus glycyphylloides* DC. subsp. *serbicus* (Reichenb.) Vasić & Niketić**

= *Astragalus galegiformis* sensu Pančić, *Astragalus glycyphylloides* sensu Pančić, *Astragalus glycyphylloides* var. *serbicus* G. Beck, *Astragalus petrovicii* Velen., *Astragalus serbicus* Pančić ex G. Beck
LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: ?Bu, ?Mk, ?CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Pivske planine (iznad Piva Rijeka-kanjon); I: Komovi (Vasojevički kom), Prokletije (Balj). (Karta 111).

Stanište: alpski pašnjaci

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1100 – 1400 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1942).

Oxytropis dinarica* (Murb.) Wettst. subsp. *dinarica

= *Oxytropis campestris* subsp. *alpina* var. *dinarica* (Murb.) Ascherson & Graebner, *Oxytropis campestris* subsp. *dinarica* Murb. p. p.

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, ?Mk, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora); S: Pivske planine (Maglić), Durmitor (Savin kuk, Šljeme, Vališnica do), Sinjavina (Jablanov vrh, Babji zub); C: Moračke planine (Javorje); I: Kučke planine (Hum Orahovski, Žijovo, Vila, Planinica, Mojan), Komovi (Vasojevički Kom), Bjelasica (Kosa Bjelasice, Troglava, Zekova glava), Prokletije (Hajla). (Karta 112.)

Stanište: kamenjari na vrhu; alpske livade, rudine, livade u podnožju Žijova; subalpske i alpske karbonatne rudine *Oxytropidion dinaricae* (*Elyno-Edraianthetum serpyllifolii*, *Edraiantho-Dryadetum*, *Elyno-Edraianthetum alpinii*, *Caricio-Crepidetum dinarici-typicum*, *Caricio-Crepidetum dinarici-helianthemetosum alpestris*, *Caricio-Crepidetum dinarici-trifolietosum norici*, *Seslerietum-tenuifoliae montenegrinum-globularietosum bellidifoliae*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1700 – 2530 mnv

LITERATURA: Baldacci, A. (1891, 1892), Rohlena, J. (1903, 1904, 1904, 1912, 1942), Adamović, L. (1913), Lakušić, R. (1966, 1968b), Chrtek, J. & Chrtkova, A. (1983), Markišić, H. (1985), Šilić, Č. (1990), Vuksanović, S. (2003), Pulević, V. (2005).

***Oxytropis prenja* (G. Beck) G. Beck**

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, Gr, CG, BH, Hr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Durmitor (Savin kuk). (Karta 113).

Stanište: subalpske i alpske rudine-*Oxytropidion dinaricae* (*Elyno-Edraianthetum serpyllifolii*); goleti i alpski pašnjaci

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 2400 mnv

LITERATURA: Bošnjak, K. (1935), Lakušić, R. (1968), Pulević, V. (2005).

***Vicia montenegrina* Rohlena**

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Mk, CG, BH

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Pivske planine (iznad Piva rijeka-kanjon), Šavnik (Ivica planina), Sinjavina (Gradište), I: Komovi (Vasojevički Kom). (Karta 114).

Stanište: subalpska bukova šuma (*Fagetum subalpinum*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 900 – 1400 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1906, 1912, 1942), Šilić, Č. (1990), Lakušić, R. (1991), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. & Petrović, D. (2004), Bulić, Z. (2008).

***Vicia ochroleuca* Ten. subsp. *dinara* (Borbás) Rohlena**

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, BH, Hr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: M: Vrmac (nasuprot Kotora), SM: Lovćen (Njeguši, Žanjev do, Ivanova korita), Cetinje, Rumija (Lisinj), I: Bratonožići (Vjeternik), Lopate (selo blizu Lijeve rijeke, S: Sinjavina (Jablanov vrh). (Karta 115).

Stanište: pukotine stijena; rub bukove šume; na livadama; na livadama; kamenjar;

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Visiani, R. (1852), Horak, B. (1900), Rohlena, J. (1912, 1942), Janchen, E. (1919), Stanković-Tomić, K. (1970a), Šilić, Č. (1990), Petrović, D. (2011).

***Lathyrus binatus* Pančić**

= *Lathyrus pratensis* var. *binatus* (Pančić) Ascherson & Kanitz

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Sušica rijeka-kanjon, Veliki Štuoc); Berane (Kaludarska rijeka-kanjon). (Karta 116).

Stanište: otvoreni karbonatni sipari (*Drypetea spinosae*), vegetacija tamnih četinarskih šuma

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 700 – 1800 mnv

Napomena: Nalaz na Štuocu je sumnjiv, pa je potrebna je provjera na terenu.

LITERATURA: Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Lakušić, D. et al. 1994-1995(2004), Pulević, V. (2005).

***Trifolium cinctum* DC.**

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Mk, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Bar, Ulcinj (okolina). (Karta 117).

Stanište: pjesak

Geološka podloga: ostalo (pjesak)

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Rohlena, J. (1902, 1942).

***Trifolium dalmaticum* Vis.**

= *Trifolium filicaule* Boiss. & Heldr.

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Hr, Gr, Mk, CG, Sr, Tu(E)

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Boka Kotorska (Kotor, Tivat, Vrmac), Vrmac (iznad Mua, iznad Prčnja); SM: Podgorica, Lovćen (Njeguši, Bukovica-Njeguši), Rijeka Crnojevića, Rumija (Lisinj, Sutorman, Livari, Đuravci), Crmnica (Boljevići, Godinje, Virpazar), Lješanska nahija (Ceklin), Podgorica (Kokoti, Čemovsko polje, Dajbabe, Tuški put, Gorica), Danilovgrad; C: Gornja Morača (Svrke), S: Pivske planine (rijeka Piva-kanjon), Lipovo; I: Kuči (Orahovo), Prokletije (Gusinje), Andrijevića. (Karta 118).

Stanište:; šume bjelograbića sa kostrikom, degradirane šume bjelograbića-*Ostryo-Carpinion orientalis* (*Rusco-Carpinetum orientalis*, *Carpinetum orientalis punictosum*), pašnjački kamenjari-*Chrysopogoni-Satureion* (*Stipo-Salvietum officinalis*), primorske šikare cera-*Quercion petraeae-cerris* (*Quercetum cerridis mediterraneo-montanum*); kamenjar sa *Phlomisom*

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 220 – 1200 mnv

LITERATURA: Tommasini, M. (1835), Pantoczek, J. (1874), Beck, G. & Szyszyłowicz, (1888), Rohlena, J. (1902a, 1912, 1942), Adamović, L. (1913), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Aalto, M. et al. (1972), Karaman, V. (1997), Stešević, D. (2002, 2009), Vuksanović, S. (2003), Hadžiablahović, S. (2010), Petrović, D. (2011).

***Trifolium medium* L. subsp. *balcanicum* Velen.**

= *Trifolium pseudomedium* Hausskn.

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Komovi (Kučki Kom), Andrijevića, Prokletije (Balj, Gusinje), Lim rijeka-dolina (Andrijevića); S: Gornja Morača (Redice, Svrke). (Karta 119).

Stanište: degradirane šume bijeloga i crnoga graba-*Ostryo-Carpinion orientalis*; svjetla bukova šuma (*Fagetum*); u subalpskim šumama i žbunjacima do 1600 mnv

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1600 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1942), Rechinger, K. H. fil. (1935), Vuksanović, S. (2003).

***Trifolium pignanti* Fauché & Chaub.**

= *Trifolium fulcratum* Griseb.

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, ?Hr, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora); SM: Lovćen (Njeguši, Padež, Gornič, Zabrđe, Kapa), Cetinje, Rumija (Lisinj, Mali Mikulići, Bijela skala, Mikulići, Sutorman, Vrsuta, Dobri

do-vrh Rumije, iznad Bara), Crmnica (Boljevići, Virpazar), Nikšić (Morakovo), Orjen (Krivošije), Bar (Kruševica ???); **M:** Prčanj, Boka Kotorska (Vrmac), Vrmac (iznad Prčnja, iznad Stoliva); **S:** Pivske planine (Piva rijeka-kanjon); **I:** Lijeva rijeka (na putu Podgorica-Mateševo), Kolašin, Andrijevića, Prokletije (Hajla-Pasmaja). (Karta 120).

Stanište: šume jesenje šašike i crnog graba *Ostryo-Carpinion orientalis* (*Seslerio-Ostryetum carpinifoliae*); montane šume cera *Quercion petraeae-cerris* (*Quercetum cerridis mediterraneo-montanum*); šume lovora i kestena *Castaneo-Quercion petraeae* (*Lauro-Castanetum sativae*); montane šume bukve i jesenje šašike *Aremonio-Fagion*, *Fagioni illyricum* (*Seslerio autumnalis-Fagetum*); (*Danthonio-Festucetum-panicetosum*); žbunjaci i kamenjari; ivicom montanih bukovih šuma do 1400mnv; šikare crnog graba, šikare bijelog graba, šikare bijelog i crnog graba

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 120 – 1400 mnv

LITERATURA: Ebel, W. (1844), Visiani, R (1850-52, 1852), Baldacci, A. (1900), Rohlena, J. (1902/1903, 1912, 1942), Adamović, L. (1913), Černjavski, P. (1949), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Karaman, V. (1997), Markišić, H. (2002), Bubanja, N. (2004), Petrović, D. (2004, 2011).

***Trifolium velenovskyi* Vandas**

= *Chrysaspis velenovskyi* (Vandas) Hendrych, *Trifolium aureum* subsp. *velenovskyi* (Vandas) Stoj. et al. *LEGUMINOSAE (FABACEAE)*

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **S:** Pivske planine (Ledenica, Božur planina, iznad Pive rijeke – kanjon, Varda), Durmitor (Barno jezero); **I:** Kolašin (Pivljen), Prokletije (Jerinja glava, Balj, Greben); **C:** Moračke planine (Lola). (Karta 121).

Stanište: subalpski pašnjaci i livade do 1900 mnv

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1500 – 1900 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1903, 1912, 1942), Janchen, E. (1919), Rechinger, K.H. fil. (1935).

***Lotus stenodon* (Boiss. & Heldr.) Heldr.**

= *Lotus corniculatus* var. *stenodon* Boiss. & Heldr., *Lotus orphanidis* Ujhelyi, *Lotus preslii* var. *rostellatus* (Heldr.) Hayek, *Lotus rostellatus* Heldr.

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, ?BH, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **C:** Moračke planine (Lola); **I:** Komovi; **S:** Durmitor (Mali Durmitor). (Karta 122).

Stanište: visokoplaninske livade

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Rohlena, J. (1942).

***Anthyllis aurea* Welden**

= *Anthyllis polycephala* Reichenb.

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, Hr, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Lovćen (Njeguši, Ivanova korita, Majstori), Crmnica (Rasovatac), Rumija (Lisinj, Vrsuta, Sutorman), Bar (Kosa), Sutorman (Mali Ionac); **C:** Moračke planine (Lukavica, Konjsko); **S:** Vojnik (Gvozđ); **Z:** Orjen (Bijela gora). (Karta 123).

Stanište: pašnjački kamenjari *Satureion subspicatae* pašnjački kamenjari *Chrysopogoni-Satureion (Genisto-Globularietum)*; na kamenjaru i rubovima bukove šume; na stijenama, kamenjarima i u žbunjacima montanog i subalpskog pojasa do 1700mnv

Geološka podloga: karbonat (dolomiti-dolomitizirani krečnjak)

Nadmorska visina: 870 – 1800 mnv

LITERATURA: Ebel, W. (1844), Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1900), Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1931, 1936, 1942), Adamović, L. (1913), Stanković-Tomić, K. (1970a), Petrović, D. (2004, 2011).

***Cytisus tommasinii* Vis.**

= *Chamaecytisus austriacus* subsp. *tommasinii* (Vis.) Ponert, *Cytisus capitatus* var. *pauciflorus* Ebel., *Cytisus kernerii* var. *tommasinii* (Vis.) Kanitz, *Cytisus supinus* subsp. *austriacus* var. *pauciflorus* Briq., *Chamaecytisus tommasinii* (Vis.) Rothm.

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, Gr, BH, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Boka Kotorska (Kotor, Vrmac, Bijela, Risan), Vrmac (iznad Stoliva); SM: Lovćen (između prevoja Krstac i Kotora, Padež, Njeguši), Paštrovići (u brdima iznad Petrovca), Cetinje (Zabrđe), Crmnica (Rasotovac, Boljevići, Virpazar), Rumija (Mali Mikulići, Veliki Mikulići, Seoca), Nikšić (Ostrog), Danilovgrad (Sušica rječica), rijeka Morača - kanjon (Manastir Morača, Bistrica), Kruševica-Paštrovska gora? (prevoj ispod Ilinog brda), Podgorica (Piperi); Z: Orjen (Krivošije, Grahovo, Zagon); I: Kući (Medun), Kolašin (Pivljen), rijeka Tara – dolina (Mateševo), Bjelasica (Ključ), Komovi (Kralje, Vasojevički Kom, Trešnjevik), Prokletije (Jerinja glava, Balj); S: Lipovo, Pivske planine (Konjska planina). (Karta 124).

Stanište: montane šikare cera *Quercion petraeae-cerris* (*Quercetum cerridis mediterraneo-montanum*), šumarci kostrike i bjelograbića *Ostryo-Carpinion orientalis* (*Rusco-Carpinetum orientalis*); kamenjari, kamenjari u bukovim šumama, šibljaci, između žbunjaka; ivicom bukovih šumaraka montanog i subalpskog pojasa do 1600mnv; sastojine crnoga graba

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 800 – 1600 mnv

LITERATURA: Ebel, W. (1844), Visiani, R. (1850), Pantoczek, J. (1874), Studniczka, C. (1890), Baldacci, A. (1891, 1892, 1900), Adamović, L. (1913), Rohlena, J. (1902, 1903, 1942), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970), Šilić, Č. (1990), Karaman, V. (1997), Obradović, M. (1999), Petrović, D. (2011).

***Petteria ramentacea* (Sieber) C. Presl.**

= *Cytisus ramentaceus* Sieber (basion), *Cytisus weldenii* Vis.

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, Gr, CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Budva (zaliv Jaz), Bar (okolina), Ulcinj, Boka Kotorska (Verige, Vrmac), Herceg Novi (okolina); SM: Podgorica, Lovćen (Njeguši, iznad Krstca), Nikšić (Pusti lisac), Lješanska nahija, Cijevna rijeka-kanjon, Morača rijeka- kanjon (Dromira, Duga, Bioče), Podgorica (Zagarač, Čemovsko polje, Kokoti), Danilovgrad, Katunska nahija (Čevo, Rudine nikšićke), Rumija (Međurečka planina, Čelija, Spilica, Spilica-Veliki Mikulići, Stari Bar, Sutorman, Đolaza); Crmnica (Virpazar, Godinje); Z: Orjen (Grahovo), Nikšić (Vilusi); S: Pivske planine (Piva rijeka kanjon); C: Piperi (Brotanjik, Obruč), Morača rijeka -kanjon (Lutovo, Kruševački potok, Platije); I: Bratonožići (Prejubovica, Vjeternik, Nožica, Klopot, Pelev brijeg), Kući, Mala rijeka- kanjon. (Karta 125).

Stanište: šume crnoga i bijeloga graba *Ostryo-Carpinion orientalis* (*Seslerio-Ostryetum carpinifoliae*, *Rusco-Carpinetum orientalis quercetosum*, *Carpinetum orientalis*); mediteranske šume i šikare *Quercion ilicis* (*Orno-Quercetum ilicis myrtetosum*); šikare primorskih krajeva-*Paliurion adriaticum* (*Paliuretum adriaticum*); *Edraiantho-Globularietum cordifiliae*; kamenjar, šibljaci, šikara bjelograba, u degradiranim šikarama crnog graba; šikara bijelog i crnog graba;

Geološka podloga: karbonat, dolomit
Nadmorska visina: 65 – 1200 mnv

LITERATURA: Sieber, H. (1822), Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1900), Rohlena, J. (1904, 1912, 1939/1940, 1942), Adamović, L. (1913), Rechinger, K. H. fil. (1935), Černjavski, P. (1949), Lakušić, R. (1961), Fukarek, P. (1968), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Đakonović, F. (1978), Jovanović, B. et al. (1979), Šilić, Č. (1983), Obradović, M. (1987), Karaman, V. (1997), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Stešević, D. (2001), Petrović, D. (2004, 2011), Bulić, Z. (1994, 2008), Stešević, D. (2009), Hadžiablahović, S. (2010).

***Genista sylvestris* Scop. subsp. *dalmatica* (Bartl.) Lindb.**

= *Cytisus sylvestris* var. *pungens* Vis., *Genista dalmatica* Bartl., *Genista sylvestris* var. *dalmatica* (Bartl. & Wendl.) Tomas

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: ?Al, BH, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Boka Kotorska (Luštica), Budva (Budva-Radanovići); SM: Crmnica (Rasovatac), Rumija (Dobri do, Vrsuta, Sutorman), Lovćen, Rumija; S: Pivske planine (Piva rijeka-kanjon, Komarnica rijeka-kanjon); C: Piperi (Radovče, Kamenik), Donja Morača (Trmanje, Mioska), Crkvine (prevoj i selo na razvođu Morače i Tare); I: Bratonožići, Kuč (Orahovo). (Karta 126).

Stanište: montane šume cera *Quercion petraeae-cerris* (*Quercetum cerridis mediterraneo-montanum*); pašnjački kamenjari *Chrysopogoni-Satureion* (*Genisto-Globularietum*); pukotine; pašnjački kamenjari *Satureion subspicatae*; pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion autariati* (*Genisto dalmaticae-Daphneetum malyanae*, *Potentilletum persicinae*); kamenjar; makija; kamenjar i šibljaci montanog i subalpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat, dolomiti-dolomitizirani krečnjak

Nadmorska visina: 80 – 1120 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1912, 1931, 1942), Adamović, L. (1913), Blečić, V. (1958), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990), Karaman, V. (1997), Petrović, D. (2004, 2011), Bulić, Z. (2008).

***Hedysarum silicii* Lakušić**

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Hajla, Smiljevica-Krš). (Karta 127).

Stanište: subalpske i alpske karbonatne rudine *Campanulion albanicae* ili *Oxytropidion dinaricae*, pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion serpyllifolii* (*Leontopodio-Hedysaretum silicii*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 2200 – 2400 mnv

LITERATURA: Lakušić, R. & Markišić, H. (1982), Lakušić, R. (1984), Markišić, H. (1985), Pulević, V. (2005).

***Onobrychis bertisceae* Sirj. & Rech.f.**

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Greben). (Karta 128).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1100 mnv

LITERATURA: Rechinger, K. H. fil. (1935), Pulević, V. (2005).

***Onobrychis montana* DC. subsp. *scardica* (Griseb.) P. W. Ball**

= *Onobrychis pindicola* subsp. *urumovii* Degen & Drenowski, *Onobrychis sativa* var. *scardica* Griseb. *Onobrychis scardica* (Griseb.) Halácsy, *Onobrychis viciaefolia* var. *scardica* (Griseb.) G. Beck

LEGUMINOSAE (FABACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Nikolin do, Ćirova pećina, Ledena pećina, Ranisava); Pivske planine (Ledena, Maglić pivski, Pišče, Nedajno), Vojnik, Šavnik (Ivica planina), Sinjavina (Babji zub); C: Moračke planine (Lola, Lukavica, Javorje); I: Kučke planine (Kunj Kostića, Krisitor "Mt Dibala", Strunga, Vila), Komovi (Kučki Kom), Kolašin (Pivljen), Bjelasica (Ključ, Jarčeve strane, Troglava, Zekova glava), Prokletije (Zeletin). (Karta 129).

Stanište: subalpski i alpski karbonatni pašnjaci *Oxytropidion dinaricae* (*Seslerietum-tenuifoliae montenegrinum-globularietosum bellidifoliae*, *Caricio-Crepidetum dinarici-typicum Caricio-Crepidetum dinarici-helianthemetosum alpestris*, *Caricio-Crepidetum dinarici-trifolietosum norici*); subalpski i alpski pašnjaci *Campanulion albanicae* (*Seslerietum giganteae-caricetosum ferruginei*; *Seslerietum giganteae-caricetosum humilis*; *Seslerietum -tenuifoliae montenegrinum-potentilletosum tridentinae*; *Seslerietum-tenuifoliae montenegrinum-globularietosum bellidifoliae*, *Ranunculo-Helianthemum nitide*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1780 – 2900 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1891), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1966, 1968b), Vuksanović, S. (2003).

***Daphne malyana* Blečić**

THYMELEACEAE

Opšte rasprostranjenje: ?BH, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Maglić pivski, Piva rijeka-kanjon, Komarnica rijeka-kanjon), Tara rijeka-kanjon (Đurđevića Tara, Gornja Dobrilovina, ušće Bistrice u Taru, Mojkovac-Šćepan polje), Sinjavina (Babji zub), Durmitor (Komarnica rijeka-kanjon); C: Moračke planine (Lukavica, Stožac). (Karta 130).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion* (*Potentilletum persicinae*, *Genisto dalmaticae-Daphneetum malyanae*), *Edraianthion* (*Moltkietum petraea*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 530 – 1750 mnv

LITERATURA: Blečić, V. (1968), Lakušić, R. & Pulević, V. (1980), Pulević, V. (1983, 2005), Bjelčić et al. (1969), Bulić, Z. (1989), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990), Vuksanović, S. (2003), Petrović, D. et al. (2008).

***Eryngium palmatum* Pančić & Vis.**

= *Eryngium tricuspdatum* Pančić

UMBELLIFERAE (APIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Crkvice, Jasike, Vrbnica rijeka-dolina, Doljski ubo, Piva rijeka-kanjon, Planinski put (Popinski put), Ralov do, Raskrsnica, Pandurica, Crkvice-Nedajno, Zaboj), Vojnik, Piva, Šavnik (Ivica planina), Sinjavina (Gradište), Tara rijeka-kanjon (Mojkovac-Šćepan polje); Z: Nikšić (Vilusi); I: Prokletije (Jerinja glava, Balj, Greben, Hajla), Komovi (Orlova skala, Vasojevički Kom, Lukovo), Kučke planine (Crna planina); SM: Nikšić (Nikšićka župa); Z: Gornja Morača (Redice). (Karta 131).

Stanište: šume crnog i bjelog graba *Ostryo-Carpinion orientalis* (*Seslerieto-Ostryetum*), karbonatni brdski sipari *Achnatherion calamagrostidis* (*Stipetum calamagrostidis*); kanjonske šume crnog graba

i meče lijeske (*Colurneto-Ostryetum carpinifoliae*); šikara; livade, šume, žbunjaci, kamenjari, sipari od montanog do subalpskog pojasa do 1400 mnv,

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 570 – 1500 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Rohlena, J. (1903/1904, 1912, 1936, 1939/1940, 1942), Rechinger, K. H. fil. (1935), Blečić, V. (1958), Markišić, H. (1986), Lakušić, R. (1991), Bulić, Z. (1989, 2008), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. & Petrović, D. (2004).

***Bupleurum glumaceum* Sm.**

UMBELLIFERAE (APIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Rumija (Đuravci, Mikulići, Livari, Lisinj); I: Kuči (Fundina), Kučke planine (Vrojca). (Karta 132).

Stanište: šumarci bjelograbića *Carpinion orientalis* (*Carpinetum orientalis*, *Carpino-orientali-Punicetum granataea*); pukotine karbonatnih stijena-*Edraianthation* (*Micromerio julianae-Ramondaetum serbicae*); montani i subalpski kamenjari

Geološka podloga: krečnjak sa dolomitnim pješčarom

Nadmorska visina: 520 mnv

LITERATURA: Adamović, L. (1913), Rohlena, J. (1942), Parolly, G. (1995), Pulević, V. (2005). Petrović, D. (2011).

***Bupleurum karglii* Vis.**

UMBELLIFERAE (APIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, Gr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Nikšić (Nikšićko polje, Ostrog, Nikšićka župa), Lovćen (Njeguši, Poda, Štirovnik, Čulice, Dolovi, Vučji do - Njeguši), Kuči (Ubli), Cetinje (kod Cetinja), Rijeka Crnojevića, Bar (Kosa), Rumija (Sutorman, iznad Bara), Katunska nahija (Čevo), Danilovgrad (Zagarač), Cijevna rijeka-kanjon; Z: Orjen (Bijela gora, Subra), Grahovo (kod Grahova), Nikšić (Vilusi); S: Pivske planine (rijeka Vrbnice – dolina, rijeka Piva - kanjon), Šavnik (Ivica planina, Tušina), Durmitor (Bukovica), Sinjovina (Babji zub, Gradište), Tara rijeka -kanjon (ušće Bistrice u Taru, Mojkovac-Šćepan polje); I: Prokletije (Gusinje, Greben), Kučke planine (Kukura, Rikavačko jezero, Torač, Vrojca, Sokol, Hum Orahovski), Komovi (Orlova skala, Vasojevički Kom), Kolašin (Nižin luk blizu Kolašina, Pej brdo), Bratonožići (Vjeternik) (Karta 133).

Stanište: montani i subalpski kamenjari i stijene, sipari, na rubovima bukovih šuma i šikara

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1100 – 1400 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Beck, G. & Szyszyłowicz, I. (1888), Baldacci, A. (1891, 1892), Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1936, 1942), Adamović, L. (1913), Rechinger, K. H. fil. (1935), Stanković-Tomić, K. (1970a), Bulić, Z. (1989, 1994, 2008), Šilić, Č. (1990), Obradović, M. (1999), Vuksanović, S. (2003), Bujanja, N. (2004, 2008), Petrović, D. (2004, 2011).

Bunium alpinum* Waldst. & Kit. subsp. *alpinum

UMBELLIFERAE (APIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora); SM: Lovćen (Njeguši, Babljak, Štirovnik, Jeterski vrh, Treštenik), Kotor (iznad), Rumija; S: Volujak (Vlasulja), Pivske planine (Maglič pivski), Durmitor; I: Komovi (Vasojevički Kom, Kučki Kom, Rogamski Kom), Kučke planine (Strunga, Vila), Prokletije (Jerinja glava, Balj). (Karta 134).

Stanište: sipari (*Drypetum linnaeanae*), alpski karbonatni sipari *Bunium alpini* (*Euphorbio-Valerianetum bertisceae*); kamenjar

Geološka podloga: karbonat
Nadmorska visina: 2240 – 2400 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1850), Beck, G. & Szyszyłowicz, I. (1888), Baldacci, A. (1891, 1892), Rohlena, J. (1912, 1942), Adamović, L. (1913), Lakušić, R. (1968b), Stanković-Tomić, K. (1970), Petrović, D. (2011).

***Pimpinella serbica* (Vis.) Bentham & Hooker fil. ex Drude**

= *Pancicia serbica* Vis.

UMBELLIFERAE (APIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **S:** Pivske planine (Golija, Maglić pivski, Volujak, Golija, Pišče, Pivska planina, Nedajno), Durmitor (Škrčko jezero, Škrka, Komarski katuni, Šljeme, Žabljak, Crvena greda, Štulac (Štuoc)), Sinjavina (Babji zub, Jablanov vrh); Vojnik (Gvozd), Ljubišnja (Mala Ljubišnja, Gudure, Sniježnica), Sinjavina; **SM:** Katunska nahija (Čevo), **C:** Moračke planine (Lola, Lukavica, Javorje); **I:** Komovi (Kučki Kom, Vasojevički Kom, Štavna), Bjelasica, Prokletije (Gusinje, Maja Potkajs, Jerinja glava, Zeletin, Čakor, Sjekirica, Hajla, Smiljevica), Hajla (Donji Bukelj, Gornji Bukelj, Peškovići, Brahimbreg, Mala Čafa, Bandžov, Dobro buče, Dermando, Pasmaja, Ibar), Turjak, Rožaje (Sjenova, Kaluderski laz, Lazanski krši), Kučke planine (Žijovo, Kunj Kostića, Vila, Crna planina), Bjelasica (Bendovac, Lisa planina, Lalovića dolovi, Šiška, Kordelj, Melaja, Mušovića rijeka, Otaševo lice, Paljevine, Krnjača). (Karta 135).

Stanište: livade u zoni smrčevih šuma; alpski pašnjaci; klekovina bora *Pinion mughi* (*Pinetum mughi montenegrinum*, *Pinetum mughi montenegrinum myrtilletosum*, *Pinetum mughi montenegrinum empetrosum*, *Salicetum grandifoliae montenegrinum*) subalpske šume smrče *Piceion excelsae* (*Piceetum excelsae croaticum subalpinum*); subalpske mezofilne livade *Pancicion* (*Ranunculo-Pančecietum montenegrinum*, *Ranunculo-Pančecietum serbicae*-typicum; *Ranunculo-Pančecietum serbicae-poetosum alpinae*, *Knautio-Cynosuretum cristati genistetosum*, *Rhinantho-Trifolietum pratensis-thalictruetosum*); subalpske i alpske karbonatne rudine-*Campanulion albanicae* (*Crepidia-Centauretum kotschiana*); subalpski i alpski karbonatni pašnjaci *Oxytropidion dinaricae* (*Edraiantho-Dryadetum*); *Danthonio-Festucetum-pancicietosum* prokletijske šume munike *Pinion heldreichii* (*Pinetum heldreichii bertiscum*); uz sipare, ivica bukovo-jelove šume; šikara bukve, proplanci u zoni smrčevih šuma; livade u zoni šuma molike

Geološka podloga: karbonat
Nadmorska visina: 1040 – 2000 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1891, 1892), Rohlena, J. (1904, 1903, 1912, 1939/1940, 1942), Bošnjak, K. (1935), Rechingner, K. H. fil. (1935), Muravjov, N. (1940), Bjelčić, Ž. (1956), Blečić, V. (1957, 1958, 1967), Lakušić, R. (1965, 1966, 1968b, 1984), Markišić, H. (1984, 1987, 1995, 2002), Šmarda, J. (1968), Wraber, T. (1988), Šilić, Č. (1990), Lakušić, R. (1991), Redžić, S. & Lakušić, R. (1991), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. & Petrović, D. (2004).

***Seseli globiferum* Vis.**

UMBELLIFERAE (APIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **M:** Kotor (okolina Kotora, do krovova i zidova kuća u Kotoru, van grad na stijeni); **SM:** Budva (Paštovići) Lovćen (Njeguši, Gojanove grede, Brajići, Ugnji, Dubovički krši), Cetinje (kod Cetinja), Rumija (Čelija, Bijela skala, Livari – vrh Rumije, Spilica-Veliki Mikulići), Cijevna rijeka-kanjon, Crmnica (Boljevići, Virpazar, Sotonići, Trojica), Bar (iznad), Nikšić (Ostrog), Morača rijeka-kanjon (Bioče, Doljani, uzvodno od Bioča, Dromira, Duga), **C:** Piperi (Obruč), Morača rijeka-kanjon (Manastir Morača); **I:** Mala rijeka-kanjon (Bratonožići, Klopot). (Karta 136).

Stanište: pukotine termofilnih karbonatnih stijena *Centaureo-Portenschlagiellion* (*Campanulo-Moltkeetum petraeae*); kameni zidovi, šikara bjelograba; veoma degradirana šikara *Carpinion orientalis* (*Carpino-orientali-Punicetum granatae*),

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 100 – 1000 mnv

LITERATURA: Ebel, W. (1844), Pančić, J. (1875), Visiani, R. (1830, 1850), Baldacci, A. (1900), Rohlena, J. (1904, 1912, 1924, 1931, 1942), Adamović, L. (1913), Stanković-Tomić, K. (1970a), Mayer, E. (1981), Pulević, V. & Lakušić, R. (1983), Šilić, Č. (1990, 2006), Bulić, Z. (1994, 2008), Stešević, D. (2001, 2009), Petrović, D. (2004, 2011).

***Seseli tomentosum* Vis.**

UMBELLIFERAE (APIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Rumija (Karta 137).

Stanište: po sušnim pašnjacima i kamenjarima na padini Rumije planine; sušni pašnjaci i kamenjari

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Adamović, L. (1913), Pulević, V. (2005), Petrović, D. (2011).

***Athamanta turbith* (L.) Brot. subsp. *haynaldii* (Borbás & Uechtr.) Tutin**

= *Athamanta haynaldii* Borbás & Uechtr., *Athamanta mathioli* Wulfen

UMBELLIFERAE (APIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora, Jastrebica, Subra); SM: Rumija (Dobri dovrh Rumije), Lovćen (Krstac, Štirovnik, Treštenik), kanjon rijeke Morače (Piperska rijeka, Dromira, Duga, Lutovo, Bioče), Cijevna rijeka-kanjon; S: Pivske planine (Božur planina), Šinjovina (Babji zub, vrh Babjeg zuba), Durmitor (Ranisava, Komarnica rijeka-kanjon), Tara rijeka-kanjon (Mojkovac-Šćepan polje), Šavnik; I: Kučke planine (Hum Orahovski, Žijovo, Krisitor "Mt Dibala", Crna planina, Đebeza, Strunga, Vila, Sokol), Tara rijeka-dolina (Han Garančica), Veruša (mjesto na putu Podgorica-Mateševo), Kolašin (Pej brdo, Pivljen), Komovi (Orlova skala), Prokletije (Gusinje, Greben, Jerinja glava, Hajla), Rožaje (Kaluderski laz, Lazanski krši) Andrijevića, Lim rijeka-kanjon (Andrijevića), Mala rijeka-kanjon (Nožica); C: Moračke planine (Lola, Lukavica, Tali, Sto), Mrtvica rijeka-kanjon, Morača rijeka-kanjon (Platije). (Karta 138).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion* (*Athamanthetum haynaldii*) zona munikinih šuma *Pininon heldreichii* (*Pinetum heldreichii bertiscum*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 900 – 1900 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Beck, G. & Szyszylowicz, I. (1888), Rohlena, J. (1904, 1931, 1935, 1942), Adamović, L. (1913), Rechinger, K. H. fil. (1935), Oliva, A. (1940), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Markišić, H. (1986, 1995), Bulić, Z. (1989, 1994, 2008), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990), Obradović, M. (1999), Vuksanović, S. (2003), Petrović, D. (2011).

***Ligusticum albanicum* Jáv.**

UMBELLIFERAE (APIACEAE)

Opšte rasprostranjenje:

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Bjelasica (Vranica, Bjelilo, Troglava), Komovi (Vasojevički Kom), Prokletije (Starac, Hajla). (Karta 139).

Stanište: silikatni sniježnici *Ranunculion crenati* (*Ranunculetum crenati*); karbonatni sniježnici *Salicion retusae* (*Trifolio-Plantaginetum angustifoliae*); alpski acidofilni pašnjaci *Seslerion comosae* (*Curvuletum dinaricum*)

Geološka podloga: porfiri i porfiriti (humusno silikatno)

Nadmorska visina: 1600 – 2290 mnv

LITERATURA: Rechinger, K. H. fil. (1935), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1966, 1968b), Markišić, H. (1986).

***Chaerophyllum coloratum* L.**

UMBELLIFERAE (APIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **M:** Boka Kotorska (Luštica, Morinj, Verige, Vrmac), Budva (uvala Jaz, Kameno), Sutomore, Bar, Ulcinj; **SM:** Danilovgrad (Zeta rijeka-dolina, Zagarač, okolina Danilovgrada), Crmnica (Dabezići, Virpazar, Građani), Lovćen (Njeguši, Trešnja, Čavori, Mirac), Cetinje, Orjen (Krivošije), Podgorica (Gorica, Ćemovsko polje, Dajbabe, Kokoti), Nikšić (Morakovo, Ostrog), Cijevna rijeka-kanjon, Rumija (Donji Murići, Livari, Lisinj, Mala Vrsuta, Spilica-Veliki Mikulići, Sutorman, Tuđemili, iznad Bara), Rijeka Crnojevića, Bar (Kruševica?); **S:** Pivske planine (Piva rijeka-kanjon, Avtovac, Vrbnica rijeka-dolina), Sinjavina (Babji zub), Šavnik; **Z:** Nikšić (Vilusi), Orjen (Grahovo, Zagon); **C:** Piperi (Kopilje, Radovče, Gostilje), Morača rijeka-kanjon (Manastir Morača); **I:** Kuči (Orahovo), Komovi (Vasojevički Kom), Prokletije (Jerinja glava, Balj), Andrijevića. (Karta 140).

Stanište: montane šikare-drače *Paliurion adriaticum* (*Rhamno intermediae-Paliuretum*) šumarci bjelograbića *Carpinion orientalis* (*Rusco-Carpinetum orientalis quercetosum*); termofilni sipari (*Stipetum calamagrostidis*); garage; : livada; u šikarama bjelograba; bukova šikara; šumarci cera; na kamenjaru; na krečnjačkim stijenama

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 5 – 1500 mnv

LITERATURA: Ebel, W. (1844), Visiani, R. (1850), Pantocsek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Beck, G. & Szyszyłowicz, I. (1888), Baldacci, A. (1900), Rohlena, J. (1902, 1903, 1904, 1912, 1939/1940, 1942), Adamović, L. (1913), Janchen, E. (1919), Blečić, V. (1958), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Šilić, Č. (1990), Karaman, V. (1997), Bulić, Z. (1994, 2008), Stešević, D. (2001, 2002, 2009), Vuksanović, S. (2003), Bujanja, N. (2004), Petrović, D. (2004, 2011), Hadžiablahović, S. (2010).

***Limonium dictyophorum* (Tausch) Degen**

PLUMBAGINACEAE

Opšte rasprostranjenje: Hr, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **M:** Boka Kotorska (Luštica-Pržno). (Karta 141).

Stanište: stijene iznad mora

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 10 mnv

LITERATURA: Karaman, V. (1997).

***Armeria canescens* (Host) Boiss. subsp. *dalmatica* (G. Beck) Trinajstić**

PLUMBAGINACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **S:** Pivske planine (Avtovac-Krivodo); **SM:** Lovćen (Njeguši, Zeleni put, Vršanj). (Karta 142).

Stanište: travnate zajednice

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1200 – 1300 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1942).

***Androsace hedraeantha* Griseb.**

= *Androsace carnea* sensu Pančić, *Androsace obtusifolia* subsp. *hedraeantha* Rohlena, *Aretia hedraeantha* Nyman

PRIMULACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, Mk, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Komovi (Kučki Kom), Prokletije (Čakor, Starac), Bjelasica. (Karta 143).

Stanište: alpski acidofilni pašnjaci *Seslerion comosae* (*Curvuletum dinaricum*)

Geološka podloga: porfiri i porfiriti (humusno silikatno)

Nadmorska visina: 2100 – 2448 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1904, 1942), Rechinger, K. H. fil. (1935), Lakušić, R. (1968b), Šmarda, J. (1968).

***Androsace komovensis* Schönsw. & Schneew.**

PRIMULACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Komovi (Kučki Kom). (Karta 144).

Stanište: karbonatni sipari (*Arabidetalia flavescentis*); stijene

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 2400 – 2448 mnv

LITERATURA: Wraber, T. (1986), Pulević, V. (2005), Petrović, D. et al. (2008), Schönswetter, P. & Schneeweiss, G. M. (2009).

***Alkanna scardica* Griseb.**

BORAGINACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Mk, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Komovi, Prokletije (Maja Šćapica, Čakor). (Karta 145).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1700 – 1900 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Rohlena, J. (1942), Rechinger, K. H. fil. (1965), Šmarda, J. (1968).

***Myosotis suaveolens* Waldst. & Kit. ex Willd.**

= *Myosotis armata* Vestergren, *Myosotis lithospermifolia* sensu Adamović, *Myosotis suaveolens* Waldst. & Kit. ex Willd.

BORAGINACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Hr, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora); SM: Nikšić (Pusti lisac), Lovćen (Njeguši, Štirovnik, Golo brdo, Ivanova korita), Cetinje (Umci), Rumija; S: Durmitor (Komarnica rijeka-kanjon, Savin kuk, Crvena greda), Sinjavina, Vojnik, Pivske planine (Ledenica, Maglić pivski, Avtovac), Volujak (Trnovački Durmitor); C: Moračke planine (Lola); I: Kučke planine (Maglić kučki), Komovi (Kučki Kom, Vasojevički Kom), Kolašin (Pivljen), Prokletije (Jerinja glava, Zeletin, Čakor, Sjekirica, Đevojački Krš, Greben, Maja Potkajs, Hajla), Rožaje (Kaluderski laz, Lazanski krši). (Karta 146).

Stanište: karbonatni sipari *Saxifragion prenjae* (*Saxifrago-Papaveretum kernerii*, *Sagino-Gnaphalietum pichlerii*); karbonatni sipari *Bunion alpinae* (*Euphorbio-Valerianetum bertisceae*) vegetacija karbonatnih sniježnika *Salicion retusae* (*Salicetum retusae dinaricum*) pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion* (*Athamanthetum haynaldii*); u šumama bukve, na kamenjaru

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1500 – 2385 mnv

LITERATURA: Szyszylowicz, I. (1888), Rohlena, J. (1904, 1912, 1933, 1942), Adamović, L. (1913), Rechinger, K. H. fil. (1935), Stanković-Tomić, K. (1970a), Lakušić, R. (1968b), Šmarda, J. (1968), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Markišić, H. (1995, 2002), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996), Petrović, D. (2011).

***Moltkia petraea* (Tratt.) Griseb.**

=*Lithospermum petraeum* DC.

BORAGINACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Gr, Sr, CG, BH, Hr, Tu

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela gora); **M:** Boka Kotorska (Vrmac), Sutomore; **SM:** Lovćen (Njeguši, Štirovnik, Brajići, Ivanova korita, Bajice, između Bajica i Cetinja), Cetinje, Crmnica (Rasovatac, Boljevići, Godinje, Virpazar), Rijeka Crnojevića, Lešanska nahija (Ceklin), Rumija (Lisinj, klisura Mikulićkog potoka, Livari, Bijela Skala, Spilica, Stari Bar, Vrsuta, Sutorman Kosa, vrh, Gornji Murići), Pogorica (brdo Dečić), Cijevna rijeka-kanjon (Šumica), Lovćen (Bogojeva glava, Bukovica, Njeguši), Nikšić (Ostrog); Morača Rijeka-kanjon (Bioče, Piperska Rijeka, Dromira, Duga, Podgorica), Mala Rijeka-kanjon (Preľubovica); **S:** Pivske planine (Piva rijeka – kanjon, rijeka Komarnica-kanjon), Tara rijeka-kanjon (Mojkovac-Šćepan polje), Durmitor (Dobri do, Komarnica rijeka-kanjon); **C:** Cijevna rijeka-kanjon, Rovca (Velje Duboko, Međuriječje), Mrtvica rijeka-kanjon (desna pritoka rijeke Morače, Mrtvo Duboko), Morača rijeka -kanjon (Kruševački potok, Lutovske Platije, Platije), Moračke planine (Sto), Donja Morača (Mioska); **I:** Kučić (Medun), Kolašin (Pej brdo), Mala Rijeka-kanjon (Karta 147).

Stanište: *Centaureo-Portenschlagiellion* (Campanulo-Moltkeetum petraeae); pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion* (*Moltkeo-Galietum baldaccii*, *Hieracio-Ramondietum serbicae*, *Moltkeetum petraeae Galio-Ramondietum*, *Geranio-Ramondaetum serbicae*, *Edraianthetum pivaie*); šumarci bjelograbića *Carpinion orientalis* (*Carpinetum orientalis*); stijene u zoni munike

Geološka podloga: karbonat, dolomiti (rijede)

Nadmorska visina: 500 – 2000 mnv

LITERATURA: Tommasinii, M. (1835), Visiani, R. (1847), Pančić, J. (1875), Studniczka, C. (1890), Baldacci, A. (1891, 1892), Rohlena, J. (1902, 1903/1904, 1912, 1931, 1933, 1935/1936, 1942), Adamović, L. (1913), Blečić, V. (1958), Lakušić, R. (1961, 1968b, 1971), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970), Pulević, V. & Lakušić, R. (1983), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990, 2006), Karaman, V. (1997), Stevanović, V. & Bulić, Z. (1992), Bulić, Z. (1994, 2008), Petrović, D. (2004, 2011), Stešević, D. (2009), Hadžiablahović, S. (2010).

***Onosma stellulata* Waldst. & Kit.**

= *Onosma stellulata* Waldst. & Kit. var. *angustifolia* Lehm

BORAGINACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **M:** Boka Kotorska (Kotor, Vrmac), Bar (Pristan-Bar); **SM:** Lovćen (Njeguši), Crmnica (Virpazar), Morača rijeka-kanjon (Podgorica, Bioče), Zeta rijeka-dolina (Podgorica), Rumija; **S:** Durmitor (Crvena greda, Crvena stijena), Pivske planine (Piva rijeka-kanjon, Maglić pivski, Avtovac), Šavnik (Pošćensko jezero), Tara rijeka-kanjon (ušće Bistrice u Taru), **I:** Komovi (Kučki Kom). (Karta 148).

Stanište: kamenjari; pukotine stijena

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 750 – 1380 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1891, 1894), Rohlena, J. (1903, 1931, 1942), Hirc, D. (1912), Wraber, T. (1982), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990), Karaman, V. (1997), Petrović, D. (2004, 2011), Bulić, Z. (2008), Stešević, D. (2009).

***Verbascum baldacci* Degen**

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Žabljak-iznad, Valoviti do, Crvena stijena), Sinjavina (Jablanov vrh). (Karta 149).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1800 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1903, 1904), Murbeck, S. (1933).

***Verbascum durmitoreum* Rohlena**

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Ledena pećina, Lokva, Veliki Štuoc), Pivske planine (Piva rijeka-kanjon, Maglič pivski), Tara rijeka-kanjon (Tepca, izvor Ljutice), Sinjavina (Jablanov vrh). (Karta 150).

Stanište: alpski pojas; pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion autariati* (*Micromerio-Dianthetum kitaibeli*); karbonatne rudine *Oxytropidion dinaricae*; travnate zajednice i sipari subalpskog i alpkog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 550 – 2300 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1923, 1939/1940, 1942), Bošnjak, K. (1935), Blečić, V. (1958), Lakušić, R. et al. (1982, 1984), Pulević, V. (1982), Jovančević et al. (1987), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Bulić, Z. (1989), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996).

***Verbascum glabratum* Friv. subsp. *bosnense* (K. Malý) Murb.**

= *Verbascum bosnense* K. Malý

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Gr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Kučiči (Medun); S: Sliv Tare. (Karta 151).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1942), Jovančević et al. (1987).

***Verbascum nicolae* Rohlena**

= *Verbascum guicciardii* sensu Rohlena non Heldr. ex Boiss., *Verbascum prusianum* auct. non Boiss.

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Maglič pivski), Durmitor (Crno jezero, Zmijinj jezero), Tara rijeka-kanjon, Sinjavina (Babji zub, Jablanov vrh); C: Moračke planine (Lola); I: Kučke planine (Kunj Kostića, Đebeza), Bjelasica (Kordelj, Troglava, Zekova glava), Komovi (Vasojevički Kom, Trešnjevik), Prokletije (Balj, Sjekirica, Čakor, Greben, Turjak-Rožaj). (Karta 152).

Stanište: vrištine *Bruckenthalion* (*Hyperici-Vaccinietosum montenegrinum-jasionetosum orbiculatae*, *Hyperici-Vaccinietum montenegrinum-geranietosum silvaticii*); subalpske i alpske acidofilne rudine *Jasionion orbiculatae* (*Nardetum subalpinum montenegrinum-festucetosum spadiceae*, *Genisto-Festucetum spadiceae-hypochoeretosum koritnicensis*, *Genisto-Festucetum spadiceae-vaccinietosum uliginosi*); subalpske alpske acidofilne rudine *Seslerion comosae* (*Festucetum varia montenegrinum-poetosum violaceae*, *Festucetum varia montenegrinum-seslerietosum comosae*); uz sipare

Geološka podloga: karbonati (krečnjak) i silikati

Nadmorska visina: 1000 – 2080 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1903, 1904, 1923, 1942), Murbeck, S. (1930, 1933), Bošnjak, K. (1935), Rechinger, K. H. fil. (1935), Muravjov, N. (1940), Lakušić, R. (1966), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. & Petrović, D. (2004).

***Verbascum niveum* Ten. subsp. *visianianum* (Rchb.f.) Murb.**

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (primorske padine, Njeguši, Šanik, Trešnja, Bukovica), Cetinje (Bajice, Belveder), Rijeka Crnojevića (Rijeka Crnojevića-Cetinje, Gornje Blato), Podgorica (Drušići); I: Komovi (Vasojevički Kom). (Karta 153).

Stanište: na stijenama, kamenjaru, uz puteve u montanom pojasu

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Rohlena, J. (1935), Stanković-Tomić, K. (1970a), Stešević, D. (2009), Hadžiablahović, S. (2010).

***Linaria peloponnesiaca* Boiss. & Heldr.**

= *Linaria linifolia* G. Beck & Szysz., *Linaria sibthorpiana* subsp. *peloponnesiaca* Boiss., *Sibthorpiana peloponnesiaca* Boiss.

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, ?Bu, Hr, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora); SM: Lovćen (Njeguši, Bukovica,), Cetinje, Katunska nahija (Čevo), Bratonožići (Vjeternik); S: Pivske planine (Ledenica, Piva rijeka – kanjon, Varda), Šavnik (Ivica planina, Borkovići), Sinjavina (Babji zub, Đedov do, Gradište, Sto), rijeka Tara-kanjon (Mojkovac-Ščepan polje); C: Moračke planine (Lola, Lukavica, Trpezarija, Žuta stijena), Magarik, Gornja Morača (Svrke); I: Jablan (brdo na putu Podgorica-Mateševo), Tara rijeka-dolina (Han Garančića, Mateševo), Kolašin (brdo Pej), Kučke planine (Rikavačko jezero, Torać), Prokletije (Visitor, Jerinja glava, Zeletin, Balj, Čakor, dolina Grbaje-iznad). (Karta 154).

Stanište: visoke zeleni *Petasion dörfleri* (*Linaro-Daphneetum oleoides*); umireni krečnjački blokovi sipara subalpskog pojasa; pašnjaci uz bukovo-jelovu šumu; stijene i kamenjari, montanog, subalpskog i alpskog pojasa

Geološka podloga: karbonati

Nadmorska visina: 1000 – 1700 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1891, 1892), Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1942), Adamović, L. (1913), Rechinger, K. H. fil. (1935), Bulić, Z. (1989, 2008), Vuksanović, S. (2003), Lakušić, R. (1968), Lakušić, D. et al. (2012).

***Cymbalaria microcalyx* (Boiss.) Wettst. subsp. *ebelii* (Cufod.) Cufod.**

= *Cymbalaria ebelii* (Cufod.) Speta; *Cymbalaria microcalyx* (Boiss.) Wettst. subsp. *ebelii* (Cufod.) Cufod.; *Linaria microcalyx* subsp. *ebelii* Cufod.

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Bar (Sutomore); SM: Skadarsko jezero (Poseljani, Vranjina), Rumija (Spilica), Crmnica (Virpazar, Boljevići, Godinje), Podgorica (rijeka Cijevna-dolina, Čemovsko polje, rijeka Cijevna-dolina), Cijevna rijeka-kanjon. (Karta 155).

Stanište: suvomeđine; stijena; kameni zid

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 10 – 70 mnv

LITERATURA: Speta, F. (1989), Bulić, Z. (1994, 2008), Petrović, D. (2004, 2011), Pulević, V. (2005), Stešević, D. (2009), Hadžiablahović, S. (2010).

***Scrophularia bosniaca* G. Beck**

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, ?Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši, Zvjerinjak, Padež, Ugnji, između Njeguša i Cetinja, Stare Lazine, Bukovica, Čekanje), Cetinje; S: Pivske planine (Maglič pivski, Volujak, Piva rijeka - kanjon.), Vojnik, Durmitor (Crno jezero, Šrablje jezero, Komarnica rijeka-kanjon), Sinjavina (Babji zub, Jablanov vrh); C: Moračke planine (Mala Lukavica, Javorje), Piperi (Kamenik); I: Bratonožići (Vjeternik), Lopate (selo blizu Lijeve Rijeke), Kolašin (Svinjača Rijeka-dolina), Bjelasica (Biogradska Gora), Komovi (Vasojevički Kom), Prokletije (Jerinja glava, Zeletin). (Karta 156).

Stanište: šume mezijске bukve i bukovo jelove šume *Fagion moesiacaе* (*Fageto-Aceretum visianii*, *Abieto-Fagetum moesiacaе*), obodom subalpskih bukovih šuma (*Asyneumo-Fagetum moesiacaе*); klekovina bora krivulja *Pinion mugii* (*Wulfenio-Pinetum mugii calcicolum*), pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion autariati* (*Silenetum petraeae*); ruderalna vegetacija *Chenopodium muralis* (*Urtico-Sambucetum ebuli*); zona bukovih šuma montanog, subalpskog i alpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 900 – 2100 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1931, 1939/1940, 1942), Bošnjak, K. (1935), Rechinger, K. H. fil. (1935), Stanković-Tomić, K. (1970a), Blečić, V. & Lakušić, R. (1970), Markišić, H. (1985), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. & Petrović, D. (2004).

***Veronica saturejoides* Vis.**

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Ct

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Ledenica), Durmitor (Ranisava, Savin kuk, Štulac (Štuoc)), Krnovo, Sinjavina (Gradište, Ječmeni do); I: Komovi; SM: Lovćen. (Karta 157).

Stanište: kamenjarski pašnjaci i sipari subalpskog i alpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1400 – 2300 mnv

LITERATURA: Baldacci, A. (1891, 1892), Rohlena, J. (1904, 1907, 1912, 1939/1940, 1942), Šilić, Č. (1984, 1990), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996), Vuksanović, S. (2003).

***Rhinanthus asperulus* (Murb.) Soó**

= *Alectorolophus asperulus* Murb.

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, ?Gr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: C: Moračke planine (Lola-Štirni do); S: Durmitor. (Karta 158).

Stanište: subalpske i alpske livade

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1600 – 1800 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996).

Pedicularis brachyodonta* Schlosser & Vuk. subsp. *brachyodonta

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, Gr, Hr, Sr, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Majstori, Treštenik); S: Pivske planine (Pišče, Nedajno), Durmitor (Crno jezero, Savin kuk), Sinjavina (Babji zub); C: Moračke planine (Lukavica);

I: Kučke planine (Hum Orahovski, Kunj Kostića, Mojan, Maglić kučki, Strunga, Vila, Planinica, Đebeza, Krisitor "Mt Dibala"), Tara rijeka-dolina (Han Garančića, Vrtijelika), Kolašin (Svinjača rijeka-dolina, Pivljen), Komovi (Kučki Kom, Margarita katun), Bjelasica (Kordelj), Prokletije (Čakor, Sjekirica, Hajla). (Karta 159).

Stanište: montani pašnjački kamenjari *Chrysopogoni-Satureion* (*Genisto-Globularietum bellidifoliae*); alpski žbunasti vrbaci *Salicion waldesteinianae* (*Salicetum grandifoliae montenegrinum*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1600 – 2000 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Beck, G. & Szyszylowicz, I. (1888), Rohlena, J. (1904, 1923, 1939/1940, 1942), Rechinger, K. H. fil. (1935), Lakušić, R. (1966), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Markišić, H. (1986), Vuksanović, S. (2003).

***Pedicularis brachyodonta* Schlosser & Vuk. subsp. *grisebachii* (Wettst.) Hayek**

= *Pedicularis grisebachii* Wettst., *Pedicularis heterodonta* var. *grisebachii* (Wettst.) Limpricht

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, ?BH, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **I:** Kučke planine (Vila), Prokletije (Zeletin, Greben, Maja Potkajs). (Karta 160).

Stanište: subalpske i alpske karbonatne rudine *Campanulion albanicae* (*Ranunculo-Helianthemetum nitidi*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1780 – 1930 mnv

LITERATURA: Doerfler, I. (19..), Rechinger, K. H. fil. (1935), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1968b).

***Pedicularis brachyodonta* Schlosser & Vuk. subsp. *montenegrina* (Janka ex Nyman) D. A. Webb**

= *Pedicularis brachyodonta* subsp. *brachyodonta* Hayek, *Pedicularis comosa* f. *brachyodonta* (Schlosser & Vuk.) Velen., *Pedicularis fallax* (G. Beck) Stadtlmann, *Pedicularis leucodon* f. *fallax* G. Beck, *Pedicularis malji* Jan.

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Lovćen (Štirovnik, Majstori, Ruišta), Rumija; **I:** Komovi (Vasojevički Kom, Kučki Kom), Rumija (Sutorman, Vrsuta, Livari-vrh), Bjelasica (Jarčeve strane, Kosa Bjelasice, Troglava, Zekova glava), Prokletije (Zeletin, Starac, Greben); **S:** Pivske planine (Maglić pivski), Durmitor (Crno jezero, Ledena pećina, Savin kuk). (Karta 161).

Stanište: pašnjački kamenjari *Chrysopogoni-Satureion* (*Genisto-Globularietum*); subalpski i alpski karbonatni pašnjaci *Oxytropidion dinaricae* (*Edraiantho-Dryadetum*, *Seslerietum-tenuifoliae montenegrinum-globularietosum bellidifoliae Elyno-Edraianthetum alpinii*, *Caricio-Crepidetum dinarici-typicum*); subalpski i alpski pašnjaci *Campanulion albanicae* (*Ranunculo-Helianthemetum nitidi*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1120 – 2400 mnv

LITERATURA: Ebel, W. (1844), Bošnjak, K. (1935), Rechinger, K. H. fil. (1935), Rohlena, J. (1936, 1939/1940, 1942), Lakušić, R. (1966, 1968, 1984), Stanković-Tomić, K. (1970), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996), Petrović, D. (2004, 2011).

***Pedicularis ernesti-mayeri* Stevanović, Niketić & D. Lakušić**

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Maja Kolata). (Karta 162).

Stanište: alpske karbonatne rudine *Festuco-Seslerietea* tj. *Elyno-Seslerietea*

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 2200 mnv

LITERATURA: Stevanović, V. & Lakušić, D. (2001), Pulević, V. (2005).

***Melampyrum doerfleri* Ronniger**

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Draga rijeka-kanjon, Tara rijeka-kanjon-izvor Ljutice; I: Bjelasica (Otaševo lice, Troglava, Zekova glava, Crna glava), Prokletije (Gusinje, Čakor), Andrijeвица (Kralje). (Karta 163).

Stanište: alpski žbunasti vrbaci *Salicion waldesteinianae* (*Salicetum grandifoliae montenegrinum*); subalpske i alpske acidofilne rudine *Seslerion comosae* (*Vaccinio-Seslerietum comosae*), vrištine *Bruckenthalion* (*Hyperici-Vaccinietum montenegrinum-geranietosum silvatici*, *Empetretum-Vaccinietum balcanicum*)

Geološka podloga: silikat, karbonat (rjeđe)

Nadmorska visina: 560 – 2000 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1966, 1984, 1991), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Stešević, D. & Petrović, D. (2004).

***Melampyrum hoermannianum* K. Malý**

= *Melampyrum bihariense* auct. p. p. non Kerner, *Melampyrum bosniacum* Ronniger, *Melampyrum bosniacum* subsp. *hoermannianum* (K. Malý) Ronniger, *Melampyrum nemorosum* auct. p. p. non L., *Melampyrum nemorosum* subsp. *subalpinum* var. *hoermannianum* (K. Malý) Beauv., *Melampyrum setaceum* (G. Beck) Ronniger, *Melampyrum subalpinum* subsp. *hoermannianum* (K. Malý) Ronniger

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Piva rijeka-kanjon, Maglić pivski), Piva (Borkovići), Šavnik, Durmitor (Bukovica, Žabljak, podnožje), Tara rijeka-kanjon (Mojkovac-Šćepan polje); I: Kolašin, Prokletije (Hajla, Ibarac). (Karta 164).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion*; kseromezofilne livade *Bromion erecti* (*Danthonio-Festucetum*)

Geološka podloga: karbonat, (krečnjaci, dolomit)

Nadmorska visina: 560 – 1200 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1933,1942), Bošnjak, K. (1935), Blečić, V. (1958), Bulić, Z. (1989), Markišić, H. (1986, 2002), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989).

***Melampyrum scardicum* Wettst.**

= *Melampyrum nemorosum* subsp. *subalpinum* var. *scardicum* (Wettst.) Beauv.

SCROPHULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: ?Al, Bu, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Starac, Maja Šćapica, Plav-Dečani); (Karta 165).

Stanište: subalpske i alpske acidofilne rudine *Seslerion comosa*; između žbunova *Vaccinium*-a;

Geološka podloga: silikat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Bošnjak, K. (1935), Rechinger, K. H. fil. (1935), Rohlena, J. (1942), Pulević, V. (2005).

***Pinguicula balcanica* Casper**

= *Pinguicula alpina* sensu Halácsy non L., *Pinguicula leptoceras* auct. non Reichenb., *Pinguicula vulgaris* auct. non L.

LENTIBULARIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Hr, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Ranisava), Sinjavina; C: Moračke planine (Javorje); I: Veruša (mjesto na putu Podgorica-Mateševo), Kučke planine (Maglič kučki, Rikavačko jezero, Širokar), Bjelasica (Bjelilo, Goveđi do, Troglava, Zekova glava), Prokletije (Visitor, Čakor, Pasji vrh, Đevojački Krš, Starac, Žljeb), Komovi. (Karta 166).

Stanište: acidofilni niski cretovi *Nartecion scardici* (*Caricio-Willemetietum stipitatae* subass. *muscetosum*, *Pinguiculo-Narthevietum scardici*); pored i oko izvora; smrčeve šume; stijene obrasle mahovinom; vlažne obale potoka; oko vrela

Geološka podloga: karbonat (krečnjaci), silikat (kvarc, porfiri i porfiriti)

Nadmorska visina: 1850 – 2300 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Rechinger, K. H. fil. (1935), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1966, 1968b, 1972/1973), Lakušić, R. & Grgić, P. (1971), Leute, G. H. (1978), Stešević, D. & Petrović, D. (2004), Pulević, V. (1983, 2005).

***Ramonda serbica* Pančić**

= *Ramondia serbica* sensu Pančić

GESNERIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Bar (Dobra voda), Rumija (Lisinj, klisura Mikuličkog potoka, Mali Mikulići, Bijela Skala, Spilica-Mali Mikulići, Stari Bar, iznad Bara, Međurečka planina, Murići), Podgorica (Čemovsko polje), Mala rijeka-kanjon (Preljubovica); I: Prokletije (Rožaje), Cijevna rijeka-kanjon (Šumica). (Karta 167).

Stanište: in rupibus calcareis locis humidis; pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion* (*Galio-Ramondietum Hieracio-Ramondietum serbicae*, *Micromerio julianae-Ramondaetum serbicae* *Geranio-Ramondaetum serbicae*); šumarci bjelograbića *Carpinion orientalis* (*Carpinetum orientalis*); visoke zasjenčene stijene

Geološka podloga: karbonat (dolomiti)

Nadmorska visina: 110 – 1200 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1904, 1931, 1942), Lakušić, R. (1968, 1961, 1971), Tatić, B. & Stefanović, M. (1976, 1978), Pulević, V. (1983), Pulević, V. & Lakušić, R. (1983), Petković, B. et al. (1986), Stevanović, V. & Bulić, Z. (1992), Hadžiablahović, S. & Bulić, Z. (2004), Hadžiablahović, S. (2010), Petrović, D. (2011).

***Teucrium arduini* L.**

= *Teucrium hircanicum* auct. non L.

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, ?Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Boka Kotorska (Kotor, Risan); SM: Lovćen (Njeguši, Bjeloši, Ivanova korita, između Njeguša i Cetinja), Cetinje, Rijeka Crnojevića, Rumija (Sutorman), Podgorica (Čemovsko polje, Cijevna rijeka-dolina, Komani, Cijevna rijeka-dolina, Zeta), Cijevna rijeka-kanjon (Dinoša.), Katunska nahija (Čevo), Nikšić (Ostrog, Rudine nikšićke), Morača rijeka-kanjon (Dromira), južna Crna Gora, Katunska nahija, Zeta; I: Cijevna rijeka-kanjon (Šumica, Karaula), Bratonožići (Vjeternik), Mala rijeka-kanjon (Klopot, Nožica), Lijeva rijeka (na putu Podgorica-Mateševo), Lopate

(selo blizu Lijeve rijeke), Kolašin (Pej brdo), Bjelasica (Ključ), Mala rijeka-kanjon (lijeva pritoka rijeke Morače), Tara rijeka-dolina; **Z:** Orjen (Krivošije), Grahovo; **S:** Pivske planine (rijeka Komarnica-kanjon, Maglić pivski, Piva rijeka-kanjon), Šavnik (Pošćensko jezero), Durmitor (Komarnica rijeka-kanjon-Nevidio, Komarnica rijeka-kanjon), Sinjovina (Jablanov vrh); **C:** Mrtvica rijeka-kanjon (desna pritoka rijeke Morače), Morača rijeka-kanjon (Andrijevo, Platije), Piperi (Obruč). (Karta 168).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion* (*Geranio-Ramondaetum serbicae*, *Moltkietum petraeae*); pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion autariati* (*Saxifragetum rochelinae*) vlažna livada; šikara cera; šumarci crnog i bijelog graba *Ostryo-Carpinion orientalis* (*Seslerio-Ostryetum*); ruderalna i kamenjari; u kamenjaru borove šume; pored puta uz šikaru bijelog i crnog graba;

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 110 – 1380 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Visiani, R. (1847), Pantoczek, J. (1874), Baldacci, A. (1892) Rohlena, J. (1903, 1911, 1912, 1942), Adamović, L. (1913), Rechinger, K. H. fil. (1935), Blečić, V. (1958), Stanković-Tomić, K. (1970), Baltisberger, M. et al. (1984), Šilić, Č. (1990), Stevanović, V. & Bulić, Z. (1992), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Bulić, Z. (1994, 2008), Stešević D. (2001), Petrović, D. (2004, 2011), Lakušić, B. & Lakušić, D. (2004), Bubanja, N. (2008), Hadžiablahović, S. (2010).

***Sideritis romana* L. subsp. *purpurea* (Talbot ex Benth.) Heywood**

= *Sideritis purpurea* Bentham

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Gr, Ae, Mk, CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **M:** Boka Kotorska (Luštica, Vrmac), Kotor (okolina Kotora), Bar (brdo Volujica), Ulcinj, Budva (Kameno), Vrmac (Lastva); **SM:** Lovćen (Njeguši, Padež, Vrela, primorske padine), Cetinje (Zabrđe), Rumija (Sutorman, Livari-vrh Rumije), Rijeka Crnojevića, Lješanska nahija (Ceklin), Sutomore (Brca), Crmnica (Boljevići, Virpazar, Drušići), Podgorica (Kokoti, Čemovsko polje, Dajbabe, brdo Dečić, Tuzi, Gorica), Morača rijeka-kanjon (Bioče), Skadarsko jezero (Karta 169).

Stanište: mediteranski i submediteranski pašnjački kamenjari *Chrysopogoni-Satureion* (*Stipo-Salvietum officinalis*); šikare bjelograba *Ostryo-Carpinion orientalis*; gariga; kamenjar sa pelimom; kamenjar sa primorskom klekom

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 5 – 560 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1847), Pantoczek, J. (1894), Rohlena, J. (1902, 1912, 1936, 1942), Adamović, L. (1913), Doerfler, I. (1914), Janchen, E. (1919), Černjavski, P. et al. (1949), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970), Karaman, V. (1997), Stešević, D. (2002, 2009), Petrović, D. (2004, 2011), Bulić, Z. (2008), Hadžiablahović, S. (2010).

***Stachys anisochila* Vis. & Pančić**

= *Stachys recta* subsp. *anisochila* (Vis. & Pančić) Stoj. & Stefanov, *Stachys sendtneri* G. Beck

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: ?Al, BH, ?Bu, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **S:** Pivske planine (Maglić pivski); **C:** Moračke planine (Lola, Kapa Moračka-Ivan Begov katun, Lukavica, Mala Lukavica, Piperska Lukavica, Štirni do), Gornja Morača (Crveno ždrijelo) Durmitor; **I:** Komovi (Kučki Kom, Margarita katun), Kolašin (Pivljen). (Karta 170).

Stanište: stijene i sipari alpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1800 – 2200 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1903, 1924, 1942), Janchen, E. (1919), Bošnjak, K. (1935), Horak, B. (1898), Šilić, Č. (1990), Bulić, Z. (2008).

***Stachys beckeana* Dörfler & Hayek**

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje:

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: C: Moračke planine (Mala Lukavica); I: Tara rijeka-dolina (Han Garančića, Vrtijelika, blizu Kolašina, Mateševo), Kolašin (okolina), Prokletije (Greben). (Karta 171).

Stanište: stijene i sipari subalpskog pojasa; alpski pašnjaci (planinske rudine)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 950 – 1700 mnv

LITERATURA: Janchen, E. (1919), Degen et al. (1919), Rohlena, J. (1933, 1942), Rechinger, K. H. fil. (1935), Stešević, D. & Petrović, D. (2004).

***Stachys menthifolia* Vis.**

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, Gr, CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Boka Kotorska (Vrmac), Kotor (tvrđava u Kotoru), Sutomore, Bar (Kosa); SM: Lovćen (Njeguši), Cetinje, Rumija (Sutorman, Lisinj, Spilica, Veliki Mikulići), Crmnica (Godinje, Virpazar), Podgorica (brdo Dečić, Čemovsko polje), rijeka Cijevna-kanjon (Dinoša, Stanaj), Nikšić (Ostrog), Morača rijeka-kanjon (Bioče); Z: Orjen (Grahovo, Kobilji do); C: Piperi (Kopilje) Danilovgrad (Spuž); I: Kuči (Medun), Bratonožići (Vjeternik). (Karta 172).

Stanište: mediteranski i submediteranski pašnjački kamenjari *Chrysopogoni-Satureion* (*Stipo-Salvietum*); šikara bjelograba *Ostryo-Carpinion orientalis*; kamenjar sa pelimom

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 350 – 400 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1829, 1847), Tommasini, M. (1835), Pančić, J. (1875), Pantoczek, J. (1894), Baldacci, A. (1900), Rohlena, J. (1902, 1904, 1912, 1942), Adamović, L. (1913), Šmarda, J. (1968), Šilić, Č. (1990), Bulić, Z. (1994, 2008), Karaman, V. (1997), Stešević, D. (2001, 2009), Petrović, D. (2004, 2011), Hadžiablahović, S. (2010).

***Stachys officinalis* (L.) Trevis. subsp. *velebitica* (A. Kern.) Hayek**

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši); I: Komovi (Kralje, Rudo brdo, Peh, Glave), Bratonožići (Vjeternik). (Karta 173).

Stanište: karbonatne livade montanog i subalpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Janchen, E. (1919), Rohlena, J. (1942), Stanković-Tomić, K. (1970a).

***Stachys recta* L. subsp. *baldaccii* (K. Malý) Hayek**

= *Stachys baldaccii* Hand.-Mazz., *Stachys chrysophaea* Pančić, *Stachys serpentina* K. Malý, *Stachys subcrenata* var. *fragilis* f. *baldacii* K. Malý, *Stachys zepcensis* Form.

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, ?Gr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (između Kotora i Krstca, Šanik, Njeguši, između Njeguša i Cetinja-Golo brdo), Rumija (Tuđemili, Sutorman, iznad Bara), Skadarsko jezero (Šestani), Crmnica (Virpazar, Limljani); S: Šavnik (Ivica planina); I: Bratonožići (Vjeternik), Prokletije (Čakor, dolina Grbaje-iznad). (Karta 174).

Stanište: stijene i kamenjari montanog i subalpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1280 – 1300 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Janchen, E. (1919), Rechinger, K. H. fil. (1935), Rohlena, J. (1935, 1936, 1942), Petrović, D. (2004, 2011), Lakušić, D. et al. (2012).

***Stachys serbica* Pančić**

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Gr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Ledenica, Crtov do, Piva rijeka-kanjon), Piva (Seljani, Goransko, Zakamen Stolac). (Karta 175).

Stanište: šibljac, oko puteva

Geološka podloga: karbonat (krečnjaci)

Nadmorska visina: 1300 mnv

LITERATURA: Blečić, V. (1953), Lakušić, R. (1984), Pulević, V. (2005).

***Salvia brachyodon* Vandas**

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje:

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Vrbanj, Ulica-Vrbanj). (Karta 176).

Stanište: mediteranski i submediteranski pašnjački kamenjari *Satureion subspicatae*

Geološka podloga: dolomiti, dolomitizirani krečnjak

Nadmorska visina: 870 – 910 mnv

LITERATURA: Vandas, K. (1889), Rohlena, J. (1922), Lakušić, R. (1980), Pulević, V. (1983, 2005) Šilić, Č. (1990), Petrović, D. et al. (2008).

***Clinopodium alpinum* (L.) Kuntze subsp. *albanicum* (Kümmerle & Jáv.) Govaerts**

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, Sr, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Čakor-Planinica). (Karta 177).

Stanište: karbonatne stijene i sipari

Geološka podloga: krečnjak, dolomitizirani krečnjak

Nadmorska visina: 1900 mnv

LITERATURA: Šmarda, J. (1968), Šilić, Č. (1979), Pulević, V. (2005).

***Clinopodium alpinum* (L.) Kuntze subsp. *majoranifolium* (Mill.) Govaerts**

= *Acinos alpinus* (L.) Moench subsp. *majoranifolius* (Miller) P.W. Dall, *Acinos majoranifolius* (Mill.) Šilic, *Acinos montenegrinus* (Sagorski) Šilic, *Calamintha montenegrina* Sagorski, *Satureja majoranifolia* (Mill.) K. Malý, *Calamintha alpina* f. *hirsutior* Rohlena, *Satureja patavina* (Jacq.) Degen

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, Hr, BH?

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora); M: Boka Kotorska (Kotor, Vrmac), Bar (okolina), Kotor (tvrđava u Kotoru); SM: Lovćen (Njeguši, Štirovnik, Mirac, Poda, Torinje, Rujiški vrh), Cetinje (okolina), Crmnica (Brčeli, Virpazar, Boljevići), Rumija (Lisinj, Dobri do, Mali Mikulići), Skadarsko jezero (Vranjina), Podgorica (Božaj), Morača rijeka-kanjon (Bioče); C: Morača rijeka-kanjon (između sela Dromire i Manastira Morače, Manastir Morača); I: Komovi (Vasojevički Kom), Kučke planine (Đebeza), Andrijevića. (Karta 178).

Stanište: kamenjari; na pašnjačkim kamenjarima i na rudinama; kamenjar sa *Phlomisom*;

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Ebel, W. (1844), Visiani, R. (1847), Rohlena, J. (1903, 1904, 1931, 1933, 1935, 1937, 1942), Adamović, L. (1913), Stanković-Tomić, K. (1970a), Šilić, Č. (1979, 1984, 1990), Budak, V. (2001), Bulić, Z. (2008), Hadžiablahović, S. (2010), Petrović, D. (2011).

***Clinopodium dalmaticum* (Benth.) Bräuchler & Heubl**

= *Micromeria dalmatica* Benth., *Satureja dalmatica* (Benth.) Nyman

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Boka Kotorska (Vrmac, Kotor) Kotor (okolina Kotora); SM: Lovćen (između Kotora i Njeguša, Njeguši, Lopatni do, primorske padine), rijeka Morača-kanjon (Manastir Morača). (Karta 179).

Stanište: otvoreni karbonatni kamenjari mediteranko-montanog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 30 – 1100 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1830, 1847), Tommasinii, M. (1835), Pittoni, J. C. (1869), Studniczka, C. (1890), Rohlena, J. (1933, 1942), Stanković-Tomić, K. (1970a), Šilić, Č. (1979, 1984, 1990), Karaman, V. (1997), Budak, V. (2001), Pulević, V. (2005).

***Micromeria croatica* (Pers.) Schott**

= *Calamintha croatica* Host, *Micromeria piperella* sensu Pančić, *Satureja croatica* (Pers.) Briq.,

Thymus croaticus Pers.

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora, Grahovo); S: Pivske planine (Vrbnica rijeka-dolina, Maglič pivski, Piva rijeka-kanjon, Komarnica rijeka-kanjon), Sinjavina (Babji zub-đevojačka voda, Jelje), Vojnik, Durmitor (Dobri do, Valoviti do), Tara rijeka-kanjon (Tepca, Mojkovac-Šćepan polje, južno od Đurđevića Tare), Sinjavina (Crvena ploča, Gradište, Jablanov vrh); C: Piperi (Vranja ulica, Kamenik); SM: Nikšić. (Karta 180).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion* (*Moltkietum petraeae*), pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion autariati* (*Micromerietum croaticae*, *Potentilletum persicinae*, *Micromerio-Dianthetum kitaibeli*, *Seslerio-Saxifragetum crustatae*); bukova šikara **Geološka podloga:** karbonat

Nadmorska visina: 550 – 2200 mnv

LITERATURA: Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1904, 1912, 1939/1940, 1942), Adamović, L. (1913), Blečić, V. (1958), Bulić, Z. (1989), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990), Stešević, D. (2001), Vuksanović, S. (2003), Szelağ, Z. et al. (2007).

***Micromeria kernerii* Murb.**

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Boka Kotorska (Kotor-okolina). (Karta 181).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Beck, G. (1901), Murbeck, S. (1891), Adamović, L. (1911) Šilić, Č. (1979), Karaman, V. (1997), Pulević, V. (2005).

***Micromeria longipedunculata* Bräuchler**

=*Micromeria parviflora* (Vis.) Reichenb., *Satureja inodora* Host, *Satureja parviflora* Vis.

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši, Padež, Bukovica, između Bukovice i Cetinja, Ivanova Korita-Bjeloši, primorske padine), Paštrovići (Brajići), Cetinje, Crmnica (Rasovatac, Trojica, Boljevići, Godinje, Virpazar), Rijeka Crnojevića (Obod), Lješanska nahija (Ceklin), Rumija (Kosa, Čelija, Livari, Sutorman, iznad Bara, Dobri do-vrh Rumije, Seoca), Skadarsko jezero (Vranjina), Podgorica (Ribnica rijeka, Čemovsko polje, Gorica, Lješanska nahija, Morača rijeka-dolina), Katunska nahija (Čevo), Morača rijeka-kanjon (Bioče, Duga, Cijevna rijeka-kanjon; M: Sutomore, Bar (okolina); C: Piperi (Obruč, Gostilje); Z: Orjen Grahovo (Vilusi); S: Šavnik (Timar); I: Andrijevića, Mala rijeka-kanjon (lijeva pritoka rijeke Morače), Bratonožići (Klopot). (Karta 182).

Stanište: stijene u šikari bijelog i crnog graba *Ostrya-Carpinion rupestris*; šikare bjelograbića *Carpinion orientalis* (*Carpino orientali-Punicetum granatae*); u pukotinama stijena, uz zidove; in rupestribus; šikara sladuna i cera *Quercion petraeae-cerris*

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 20 – 1400 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1829, 1847), Ebel, W. (1844), Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1892), Pantoczek, J. (1894), Rohlena, J. (1902, 1903, 1904, 1912, 1931, 1933, 1936, 1942), Adamović, L. (1913), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Šilić, Č. (1979, 1990), Bulić, Z. (1994, 2008), Stešević, D. (2001, 2002, 2009), Petrović, D. (2004, 2011), Pulević, V. (2005), Hadžiablahović, S. (2010).

***Satureja horvatii* Šilić**

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje:

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Kabao, Orjenska lokva, Radoštak, Zubački kabao-Subra, Bijela gora, Jatrebica); M: Boka Kotorska (Kotor); SM: Lovćen (Njeguši). (Karta 183).

Stanište: kamenjari i šibljaci

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 250 – 1600 mnv

LITERATURA: Halácsy, E. (1906), Adamović, L. (1913), Latzel, A. (1913), Šilić, Č. (1974, 1979, 1984, 1990), Obradović, M. (1988), Karaman, V. (1997), Pulević, V. (2005).

Satureja subspicata* Bartl. ex Vis. subsp. *subspicata

= *Satureja montana* subsp. *illyrica* (Host) Nyman

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši, Brajići, Padež, Obzovica, Cetinje, Čulice, Đinovo brdo, Orlov krš), Rijeka Crnojevića, Rumija (Lisnj, Dobri do, klisura Mikulićkog potoka, Bijela Skala, Spilica), Katunska nahija (Čevo), Podgorica, Lokve Martinićke, rijeka Cijevna-kanjon, Skadarsko jezero; M: Sutomore; Z: Vilusi; S: Durmitor (Dobri do, Komarnica rijeka-kanjon), Pivske planine (Piva rijeka-kanjon, Maglić pivski), Šavnik (Ivica planina), Tara rijeka-kanjon (ušće Bistrice u Taru, Mojkovac-Ščepan polje), Sinjavina (Babji zub-Đevojačka voda); C: Moračke planine (Konjsko), Piperi (Kopilje, Kopilje polje, Radovče, Radovče polje, Ramov kiljan, Gostilje, Brotnjik); I: Kučići (Orahovo, Poprat), Prokletije (Jerinja glava, Balj), Lim rijeka-dolina (Andrijevića). (Karta 184).

Stanište: pašnjačkim kamenjari *Chrysopogoni-Satureion*; pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion* (*Hieracio-Ramondietum serbicae* *Edraianthetum pivae* *Edraiantho-Dianthetum Nicolai*, *Galio-Ramondietum*); mediteranske i submediteranske pukotine karbonatnih stijena *Centaureo-Portenschlagiellion* (*Campanulo-Moltkeetum petraeae*)

Geološka podloga: karbonat
Nadmorska visina: 550 – 1600 mnv

LITERATURA: Horak, B. (1900), Rohlena, J. (1923, 1933, 1936, 1942), Šmarda, J. (1968), Lakušić, R. (1968, 1971), Stanković-Tomić, K. (1970a), Šilić, Č. (1979, 1990), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Bulić, Z. (1989, 2008), Stešević, D. (2001, 2009), Vuksanović, S. (2003), Petrović, D. (2011).

***Thymus bracteosus* Vis. ex Benth.**

LABIATAE (LAMIACEAE)

Opšte rasprostranjenje:

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Rumija (Stari Bar) Nikšić (Trubjela); **Z:** Orjen (Grahovo-Jastrebica, Vrbanj-Prčanj, Vilusi). (Karta 185).

Stanište: šuma cera (*Quercus cerris*); kamenjari

Geološka podloga: karbonat, fliš

Nadmorska visina: 700 – 1000 mnv

Napomena: Nalaz na Rumiji je jedini nalaz sa tog područja i mora se kritički posmatrati uz provjeru na terenu.

LITERATURA: Rohlena, J. (1933, 1942), Adamović, L. (1913), Lakušić, R. (1961), Šilić, Č. (1990), Pulević, V. (2005), Petrović, D. et al. (2008).

***Plantago reniformis* G. Beck**

PLANTAGINACEAE

Opšte rasprostranjenje: **Al, BH, Gr, Mk, CG, Sr**

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **S:** Pivske planine (Ledenica, Maglić pivski, Volujak), Durmitor (Bukovica, Ranisava), Sinjavina (Baji zub-Jelje); **I:** Bjelasica (Vranjak, Murgaš), Komovi (Vasojevički Kom), Prokletije (Sjekirica, Maja Potkajs, Čakor-Koprivnik), Hajla (Mala Čafa, Brahimbreg, Dremando, Rupe). (Karta 186).

Stanište: subalpske acidofilne rudine *Jasionion orbiculatae* (*Nardetum subalpinum montenegrinum-agrosidetosum rupestris*); vegetacija torova *Chenopodion subalpinum* (*Senecietum rupestris-rumicetosum alpini*, *Senecietum rupestris-trifolietosum repentis*); bukovo-jelova šuma *Fagion moesiaca*; vlažna i ugažena staniša oko plan. torova, pretplaninske livade, rudine, šumske progale u gornjem dijelu gorskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1400 – 2000 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1942), Rechinger, K. H. fil. (1935), Lakušić, R. (1966), Šmarda, J. (1968), Markišić, H. (1984), Šilić, Č. (1990), Vuksanović, S. (2003).

***Gentiana laevicalyx* (Rohlena) Rohlena**

GENTIANACEAE

Opšte rasprostranjenje: **CG**

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **S:** Durmitor (Savin Kuk), Sinjavina (, Jablanov vrh, Babji zub-prevoj Sto); **I:** Komovi (Kučki Kom, Vasojevčki Kom). (Karta 187).

Stanište: subalpske i alpske visokoplaninske rudine *Oxytropidion dinaricae* (*Elyno-Edraianthetum serpyllifolii*, *Edraianto-Dryadetum*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1900 – 2400 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1912, 1933, 1942), Lakušić, R. (1968), Lakušić, R. & Grgić, P. (1969), Vuksanović, S. (2003).

***Gentianella albanica* (Jáv.) J. Holub**

= *Gentiana albanica* (Jáv.) A. W. Hill, *Gentiana anisodonta* subsp. *albanica* Jáv., *Gentiana bulgarica* var. *albanica* (Jáv.) Jovanović-Dunjić, *Gentiana germanica* subsp. *bulgarica* subvar. *albanica* (Jáv.) Hayek

GENTIANACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Komovi, Prokletije (Maja Karanfili, Hajla, Žljeb). (Karta 188).

Stanište: alpske karbonatne rudine *Oxytropidion dinaricae* (*Elyno-Edraianthetum alpini*, *Elyno-Leontopodietum rudski*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 2300 – 2530 mnv

LITERATURA: Lakušić, R. (1968b, 1984), Markišić, H. (1983) Janković, T. et al. (2005), Bulić, Z. (2013), Rybczyński, J. et al. (2014).

***Gentianella pevalekii* Bjelčić & E. Mayer**

= *Gentiana bosnjakii* Pev.

GENTIANACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Komovi (Kučki Kom, Vasojevički Kom), Bjelasica (Otaševo lice, Jarčeve strane, Bjelilo, Troglava, Zekova glava), Prokletije (Starac); S: Durmitor (Savin kuk, Šljeme). (Karta 189).

Stanište: subalpske i alpske karbonatne rudine *Oxytropidion dinaricae* (*Elyno-Edraianthetum serpyllifoli*, *Elyno-Edraianthetum alpine*, *Edraiantho-Dryadetum*, *Caricio-Crepidetum dinarici-trifolietosum norici*), vegetacija karbonatnih sniježnika *Salicion retusae* (*Trifolio-Plantaginetum angustifoliae*); subalpske i alpske karbonatne rudine *Campanulion albanicae* (*Seslerietum giganteae-caricetosum-ferruginei*, *Seslerietum giganteae-caricetosum-humilis*);

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1810 – 2530 mnv

LITERATURA: Bošnjak, K. (1935), Rohlena, J. (1942), Bjelčić, Ž. & Mayer, E. (1973), Lakušić, R. (1966, 1968b), Pulević, V. (2005).

***Vincetoxicum hirundinaria* Medicus subsp. *nivale* (Boiss. & Heldr.) Markgraf**

= *Cynanchum nivale* (Boiss. & Heldr.) Nyman, *Cynanchum sulfureum* (Velen.) Hayek, *Cynanchum vincetoxicum* var. *nivale* (Boiss. & Heldr.) Hayek, *Vincetoxicum nivale* Boiss. & Heldr.

ASCLEPIADACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, Gr, Mk, CG, Sr, Tu(E)

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Babljak, Njeguši, Štirovnik, Dolovi, Ivanova korita, Treštenik), Rumija (Sutorman-Lonac); S: Durmitor (Savin kuk), Pivske planine (Piva rijeka-kanjon). (Karta 190).

Stanište: u pukotinama stijena, na rubu bukove šume i u škripovima

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1200 – 2200 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1891, 1892), Rohlena, J. (1939/1940), Stanković-Tomić, K. (1970a), Petrović, D. (2011).

***Vincetoxicum huteri* Vis. & Ascherson**

= *Cynanchum huteri* (Vis. & Ascherson) Pitt. ex K. Schum.

ASCLEPIADACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Hr, Gr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **M:** Boka Kotorska (Luštica, Kotor, Vrmac), Budva (uvala Jaz), Bar (maslinjaci), Ulcinj, Podgorica (Ćemovsko polje, Dajbabe, brdo Dečić, Gorica, Tološi), Cijevna rijeka-kanjon; **SM:** Lovćen (između Kotora i Njeguša, Babljak, Štirovnik, Njeguši, Ivanova korita, Majstori, Ruišta, Petkove rupe), Crmnica (Rasovatac), Cetinje (Belveder), Rumija (Sutorman, Livari-vrh Rumije), Nikšić (Pusti Lisac), na putu od Risna prema Crkvicama; **C:** Moračke planine (Lola), Piperi (Kopilje, Radovče, Gostilje, Vranja ulica); **S:** Pivske planine (Konjska planina). (Karta 191).

Stanište: šikare bjelograbića *Carpinion orientalis* (*Rusco-Carpinetum orientalis*); mediteranski i submediteranski pašnjački kamenjari *Chrysopogono-Satureion* (*Stipo-Salvietum officinalis*); šikara bukve (*Fagetum montanum*); šikara cera kamenjar; makija; na rudinama, u maslinjacima; podzid; kultivisana šuma sa *Pinus halepensis*; visokoplaninske livade

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 5 – 1200 mnv

LITERATURA: Ascherson, P. (1869), Studniczka, C. (1890), Rohlena, J. (1902, 1903, 1904, 1931, 1935, 1942), Adamović, L. (1913), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Bulić, Z. (1994, 2008), Karaman, V. (1997), Šilić, Č. (1990), Stešević, D. (2001, 2002, 2009), Petrović, D. (2004, 2011), Hadžiablahović, S. (2010).

***Asperula aristata* L. fil. subsp. *condensata* (Heldr. ex Boiss.) Ehrend. & Krendl**

= *Asperula longiflora* var. *condensata* Heldr., *Asperula longiflora* var. *heldreichii* Halácsy

RUBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, Hr, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **I:** Prokletije (Đevojački Krš, Gusinje), Komovi (Margarita katun), Kolašin (Pivljan); **S:** Pivske planine (Maglič pivski); **C:** Moračke planine (Lukavica, Korita Rovačka). (Karta 192).

Stanište: sipari i rudine alpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1900 mnv

LITERATURA: Janchen, E. (1919), Rechinger, K.H. fil. (1935), Rohlena, J. (1942).

***Asperula baldaccii* (Hal.) Ehrend.**

= *Galium baldaccii* Halácsy

RUBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Rumija (klisura Mikulićkog potoka, Spilica); **M:** Bar (okolina, iznad). (Karta 193).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion* (*Moltkeo-Galietum baldaccii*); pukotine karbonatnih stijena Mediterana i submediterana *Centaureo-Portenschlagiellion* (*Campanulo-Moltkeetum petraea*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Halácsy, E. (1890), Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1968b, 1971), Pulević, V. (1983), Petrović, D. et al. (2008), Petrović, D. (2011).

***Asperula doerfleri* Wettst.**

RUBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, ?Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **I:** Komovi (Vasojevički Kom, Kučki Kom), Kučke planine (Krisitor "Mt Dibala", Vila, Planinica, Mojan), Prokletije (Vila, Valušnica, Planinica, Maja Karanfili,

Visitor, Zeletin, Sjekirica, Vaganica, Vreteno, Bogičevica, Plav-Dečani), Bjelasica (Ključ, Troglava, Zekova glava). (Karta 194).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion*; subalpske i alpske karbonatne rudine *Oxytropidion dinaricae* (*Elyno-Edraianthetum alpini*, *Edraiantho-Dryadetum*, *Seslerietum-tenuifoliae montenegrinum-globularietosum bellidifoliae*, *Elyno-Leontopodietum rudskii*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1900 – 2530 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1904, 1931, 1942), Lakušić, R. (1966, 1968b, 1984), Lakušić, R. & Grgić, P. (1969), Markišić, H. (1984), Šilić, Č. (1990).

***Asperula hercegovina* Degen**

RUBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Hr, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: C: Durmitor (Mali Štuoc). (Karta 195).

Stanište: pukotine stijena i litica (*Asplenietea rupestris*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1460 mnv

LITERATURA: Stevanović, V. & Lakušić, D. (2006).

***Asperula scutellaris* Vis.**

= *Asperula rupestris* (Vis.) Reichenb. non Tineo, *Galium palustre* Vis., *Galium rupestre* Vis.

RUBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, Gr, ?Mk, CG, ?Rm, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora); M: Boka Kotorska (Kotor, Vrmac, Herceg Novi, Risan), Bar; SM: Lovćen (Njeguši, Jezerski vrh, Bukovica), planine iznad Kotora, Cetinje (okolina, Dobro selo), Orjen (Kamen) Rumija (Sutorman, Lisinj, Spilica-Veliki Mikulići, Vrsuta, Dobri do-vrh Rumije, Šestani), Rijeka Crnojevića, Šavnik (Timar), Sutomore (Brca), Podgorica (Ćemovsko polje, Morača rijeka-dolina, Duklja, Gorica, Malo Brdo), Morača rijeka-kanjon (Bioče), Lokve Martiničke, Nikšić (Pusti Lisac, Bogetići, Ostrog), Katunska nahija (Bjelice); I: Cijevna rijeka-kanjon (Šumica, Karaula); Mala rijeka-kanjon (Preljubovica), Nikšić; I: Kući (Medun), Kučke planine (Hum Orahovski), Prokletije (Maja Potkajs); S: Durmitor (Komarnica rijeka-kanjon), Pivske planine (Piva rijeka-kanjon, Maglić pivski), Tara rijeka-kanjon (Tepca, Lever Tara, Bijele vode, Mojkovac-Šćepan polje); C: Piperi (Kopilje, Radovče, Gostilje), Mrtvica rijeka-kanjon (desna pritoka Morače), Semolj (prevoj između rijeka Morače i Tušine), Morača rijeka-kanjon (Platije), Ibrištica rijeka-klisura (desna pritoka Morače), Gornja Morača (Dragovića polje), Piperi (Obruč), Sjevernica rijeka-kanjon (lijeva pritoka Morače). (Karta 196).

Stanište: šikare primorskih krajeva *Paliurion adriaticum* (*Rhamno intermediae-Paliuretum*); šikare bjelograbića *Carpinion orientalis* (*Carpino orientali-Punicetum granatae*) šikare crnog graba *Ostryo-Carpinion orientalis*; mediteranski i submediteranski pašnjački kamenjari *Chrysopogoni-Satureion* (*Genisto-Globularietum*); pašnjački kamenjari *Satureion subspicatae* pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion* (*Geranio-Ramondaetum serbicae*, *Edraianthetum pivae* *Edraiantho-Dianthetum nicolai*); pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion autariati* (*Centaureo incomptae-Asteretum bellidiastri*, *Seslerio-Saxifragetum crustatae*); livada; šikara bukve; šikara cera

Geološka podloga: karbonat, (dolomiti-dolomitizirani krečnjak)

Nadmorska visina: 40 – 2000 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1850), Baldacci A. (1891, 1892), Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Beck, G. & Szyszyłowicz, I. (1888), Rohlena, J. (1902, 1903, 1912, 1939/1940, 1942), Adamović, L. (1913), Rechinger, K. H. fil. (1935), Stanković-Tomić, K. (1970), Lakušić, R. (1971), Obradović, M. & Budak, V. (1979), Obradović, M. (1987), Bulić, Z. (1989, 1994, 2008), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Stevanović, V. & Bulić, Z. (1992, 2008), Budak, V. (2001), Stešević, D. (2001, 2009), Petrović, D. (2004, 2011), Hadžiablahović, S. (2010).

***Asperula wettsteinii* Adamović**

RUBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Hr, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor, Pivske planine (Maglić pivski). (Karta 197).

Stanište: sipari alpskog pojasa

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: do 2400 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1931, 1942), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996).

***Cruciata balcanica* Ehrend.**

RUBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Hr, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Škrke-Planinica, Crvena greda), Sinjavina (Babji zub-ispod prevoja Đedov do); I: Komovi (Vasojevički Kom). (Karta 198).

Stanište: karbonatni sipari *Arabidetalia flavescens*

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1900 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1904, 1942), Stevanović et al. (1990-1991)(1993), Pulević, V. (2005).

***Galium breviramosum* Krendl**

RUBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG, Gr, ?Mk, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Bjelasica (Lalovića dolovi). (Karta 199).

Stanište: subalpske acidofilne rudine *Jasionion orbiculatae* (*Gentiano-Anemonetum elatioris*)

Geološka podloga: silikat

Nadmorska visina: 1740 mnv

LITERATURA: Wraber, T. (1988).

***Galium firmum* Tausch**

= *Galium aureum* Vis.

RUBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Mirac, Njeguši, Poda), Nikšić (Ostrog), Crmnica (Godinje), Morača rijeka-kanjon (Duga), Rumija (Lisinj, Mikulići, Livari, Spilica, supra Bar, Sutorman, Dobri do-vrh Rumije); M: Bar (Sutomore, Bar-okolina, Stari Bar, Kosa), Boka Kotorska (Stoliv); S: Pivske planine (Piva rijeka-kanjon iznad, Piva rijeka-kanjon, Varda), Šavnik, Sinjavina (Gradište); I: Komovi (Vasojevički Kom, Orlova skala), Prokletije (Balj), Kuč (Medun). (Karta 200).

Stanište: šikare primorskih krajeva *Paliurion adriaticum* (*Rhamno intermediae-Paliuretum*); mediteranski i submediteranski pašnjački kamenjari *Chrysopogono-Satureion* (*Stipo-Salvietum officinalis*); pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion* (*Campanulo-Moltkeetum petraeae*, *Galio-Ramondietum*, *Micromerio julianae-Ramondaetum serbicae*); kamenjari i poluumireni sipari; na krečnjačkim stijenama

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 700 - 1200 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Beck, G. & Szyszyłowicz, I. (1888), Baldacci, A. (1891), Rohlena, J. (1904, 1912, 1936, 1942), Adamović, L. (1913), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Vuksanović, S. (2003), Petrović, D. (2004, 2011).

***Galium procurrens* Ehrend.**

RUBIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, CG

Florni element: ilir(JI)-balk(moes(JZ))

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **M:** Boka Kotorska (Vrmac, Donji Stoliv); **I:** Kučke planine (Đebeza). (Karta 201).

Stanište: kestenove šume *Castaneo-Quercion petraeae* (*Lauro-Castanetum sativae*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 10 – 1500 mnv

LITERATURA: Ehrendorfer, F. & Ančev, M. (1975), Karaman, V. (1997), Pulević, V. (2005).

***Viburnum maculatum* Pant.**

CAPRIFOLIACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **M:** Boka Kotorska (Vrmac); **Z:** Orjen (Jastrebrica), Grahovo (Vilusi); **C:** Štitovo, Kolašin (brdo Pej); **S:** Vojnik (Jasenovo polje), Tara rijeka-kanjon; **SM** Lovćen (Krstac), Nikšić, Rumija (iznad Starog Bara). (Karta 202).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 400 – 1900 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Rohlena, J. (1942), Adamović, L. (1913), Lakušić, R. (1961), Blečić, V. & Lakušić, R. (1969), Obradović, M. (1988), Šilić, Č. (1990).

Lonicera formanekiana* Halácsy subsp. *formanekiana

= *Lonicera alpigena* subsp. *formanekiana* (Hálacsy) Hayek

CAPRIFOLIACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, ?BH, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Lovćen (Njeguši, Štirovnik), Katunska nahija (Cuce); **S:** Pivske planine (iznad Piva rijeka-kanjon), Durmitor; **C:** Moračke planine (Javorje), Štitovo; **I:** Prokletije (Jerinja glava). (Karta 203).

Stanište: šume munike *Pinion heldreichii* (*Pinetum heldreichii mediterraneo-montanum*) brežuljci

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 800 – 1500 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1903, 1904, 1942), Stanković-Tomić, K. (1970), Blečić, V. & Lakušić, R. (1969) Blečić, V. & Mayer, E. (1974), Lakušić, R. (1984), Obradović, M. (1988), Pulević, V. (2005).

***Lonicera glutinosa* Vis.**

CAPRIFOLIACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela gora, iznad Risna); **SM:** Lovćen, Rumija (Stari Bar). (Karta 204).

Stanište: šumarci bjelograbića *Carpinion orientalis* (*Carpinetum orientalis*); stjenovita mjesta

Geološka podloga: karbonat (dolomiti)

Nadmorska visina: 400 – 700 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1852), Rohlena, J. (1942), Adamović, L. (1913), Lakušić, R. (1961), Šilić, Č. (1990).

***Valeriana bertiscea* Pančić**

= *Valeriana dioica* var. *simplicifolia* Rohlena, *Valeriana simplicifolia* K. Malý

VALERIANACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Gr, ?Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Bobotov kuk, Savin kuk), Volujak (Vlasulja, Trnovački Durmitor), Pivske planine (Maglič pivski, Bioč, Vlasulja, Volujak; I: Komovi (Kučki Kom, Visoke Grede), Kučke planine (Strunga), Prokletije (Maja Karanfili). (Karta 205).

Stanište: alpski karbonatni sipari *Bunion alpini* (*Euphorbio-Valerianetum bertisceae*), *Silenion marginatae* (*Geranio-Heracleetum balcanicum*) i *Saxifragion prenjae* (*Saxifrago-Papaveretum kernerii*, *Sagino-Gnaphalietum pichlerii*); vegetacija karbonatnih sniježnika *Salicion retusae* (*Salicetum retusae dinaricum*);

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1500 – 2385 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1912, 1942), Bošnjak, K. (1935), Lakušić, R. (1968b, 1984), Lakušić, R. & Grgić, P. (1969), Šilić, Č. (1984, 1990).

***Valeriana pancicii* Halácsy & Bald.**

= *Valeriana celtica* sensu Pant. non L., *Valeriana celtica* subsp. *pancicii* (Halácsy & Bald.) Weberling, *Valeriana saxatilis* sensu Pančić non L., *Valeriana saxatilis* subsp. *pancicii* (Halácsy & Bald.) Ockendon

VALERIANACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: C: Moračke planine (Javorje); S: Sinjavina (Babji zub, Crvena ploča, Gradište, Jablanov vrh); I: Komovi (Vasojevički Kom, Ljevorečki Kom, Kučki Kom), Kučke planine (Žijovo, Krisitor "Mt Dibala", Maglič kučki, Rikavačko jezero, Velika čafa, Vila, Crna planina, Planinica), Prokletije (Planinica, Valušnica, Trojan, Maja Karanfili, Visitor, Zeletin, Vaganica, Sjekirica, Čakor, Vreteno, Hajla, Žljeb). (Karta 206).

Stanište: subalpski i alpski karbonatni sipari-*Oxytropidion dinaricae* (*Edraiantho-Dryadetum*, *Elyno-Edraianthetum alpine*, *Elyno-Leontopodietum rudskii*); visoke zeleni *Petasition doerfleri* (*Doronicowulfenietum blecicii*); pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion serpyllifolii* i *Amphoricarpion bertiscei*

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1600 – 2530 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Halácsy, E. (1881, 1891b), Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1904, 1912, 1936, 1942), Rechinger, K. H. fil. (1935), Lakušić, R. (1968b, 1991), Šmarda, J. (1968), Lakušić, R. & Grgić, P. (1969), Pulević, V. (1983), Šilić, Č. (1990), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996) Vuksanović, S. (2003).

Cephalaria flava* (Sibth. & Sm.) Szabó subsp. *flava

= *Cephalaria graeca* Roemer & Schultes, *Cephalaria virginea* Janka, *Scabiosa flava* Sibth. & Sm.

DIPSACACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Gr, ?Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Nikšić (Bogetići). (Karta 207).

Stanište: kamenjari

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Rohlena, J. (1942).

***Cephalaria pastricensis* Dörfler & Hayek**

= *Cephalaria alpina* sensu Pančić non (L.) Roemer & Schultes, *Cephalaria alpina* subsp. *rupestris* (Griseb.) Nyman, *Cephalaria rupestris* sensu Pančić

DIPSACACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Piva (Ravno, Vrbnica rijeka-dolina blizu sela Orah); I: Rožaje (iznad Bukovice, između Gradine i Mečkovog dola) Kolašin (Gornje Lipovo-Ropušnica). (Karta 208).

Stanište: šikara; zona bukovih šuma (progale, čistine)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1200 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1939/1940, 1942), Šilić, Č. (1990), Pulević, V. (2005).

***Succisella petteri* (J. Kerner & Murb.) G. Beck**

DIPSACACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Podgorica (Mareza), Skadarsko jezero (Mataguži, Zbelj, Gostilj), Nikšić (Nikšićko polje-Budoške bare, blizu akumulacije Krupac), Bjelopavlička ravnica; C: Piperi (Kopilje, Slana prla-Bregovi Mijovića); S: Šavnik (Mokro). (Karta 209).

Stanište: vlažna staništa; vlažne livade

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 10 – 1050 mnv

LITERATURA: Blečić, V. & Pulević, V. (1979), Stešević, D. (2001, 2009), Pulević, V. (2005), Hadžiablahović, S. (2005), Bubanja, N. (2008).

***Knautia albanica* Briq.**

DIPSACACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Vrbnica rijeka-dolina, Doljski ubo, iznad Piva rijeka-kanjon, Planinski put (Popinski put), Ralov Do, Varda), Piva (Mikača); SM: Katunska nahija (Čevo); I: Komovi (Kralje), Prokletije (Zeletin), Hajla (Ibarac, Pasmaja) Kučke planine (Hum Orahovski), Tara rijeka-dolina (Vrtijelika). (Karta 210).

Stanište: šume crnog graba sa mečjom lijeskom (*Colurneto-Ostryetum carpinifoliae*); subalpske i alpske rudine *Campanulion albanicae* (*Ranunculo-Helianthemetum nitide*); suve karbonatne livade *Bromion erecti* (*Festuco-Agrostetum*, *Danthonio-Festucetum*); mezofilne planinske livade *Arrhenatherion elatioris* (*Rhinanthi-Trifolietum pratensis*);

Geološka podloga: karbonat (kretacijski krečnjak u blokovima), ostalo (fluvioglacijalni nanosi, gline, pjeskovito-šljunkovito, pješčari)

Nadmorska visina: 1000 – 1930 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1903, 1939/1940, 1942), Janchen, E. (1919), Blečić, V. (1958), Lakušić, R. (1968b, 1984), Markišić, H. (1987, 2002), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996).

Knautia dinarica* (Murb.) Borbás subsp. *dinarica

= *Knautia intermedia* var. *persetosa* Borbás, *Knautia silvatica* var. *dinarica* Murb.

DIPSACACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, ?Bu, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Ivanova korita-Kaba i Tisova ploča); S: Pivske planine (Maglić pivski), Vojnik, Durmitor (Grkovo, Veliki Štuoc, Ranisava), Sinjavina (Orinca, Dugi dolovi), Tara rijeka-kanjon (Mojkovac-Šćepan polje); C: Moračke planine (Lola-Štirni do, Lukavica-

Korita Rovačka); **I:** Bjelasica (Jarčeve strane, Krnjača, Lalovića dolovi, Jelovica rijeka-dolina), Prokletije (Zeletin, Balj, Hajla), Kolašin (Kapetanova rijeka-dolina). (Karta 211).

Stanište: subalpske i alpske rudine *Campanulion albanicae* (*Poeto-Potentilletum montenegrinum*, *Crepidia-Centauretum kotschyanae*, *Seslerietum giganteae-caricetosum ferruginei*, *Ranunculo-Helianthemum nitidae*).

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1000 – 2000 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1923, 1942), Bošnjak, K. (1935), Stanković-Tomić, K. (1970), Lakušić, R. (1966, 1968b, 1984), Wraber, T. (1988), Markišić, H. (1986), Bulić, Z. (1989, 2008), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996), Vuksanović, S. (2003).

***Knautia drymeja* Heuffel subsp. *nympharum* (Boiss. & Heldr.) Ehrend.**

= *Knautia ciliata* sensu Boiss., *Knautia drymeja* var. *nympharum* (Boiss. & Heldr.) Szabó, *Knautia nympharum* Boiss. & Heldr.

DIPSACACEAE

Opšte rasprostranjenje: ?Al, ?Bu, Gr, ?Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **S:** Pivske planine (Volujak), Durmitor. (Karta 212).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1500 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996).

***Knautia sarajevensis* (G. Beck) Szabó**

= *Knautia lancifolia* var. *sarajevensis* G. Beck

DIPSACACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Boka Kotorska-iznad (Risan, Savina, Zelenika), Lovćen (Njeguši); **S:** Pivske planine (Maglič pivski, Volujak-Volujačko jezero), Durmitor. (Karta 213).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1000 – 2000 mnv

LITERATURA: Szabo, Z. (1910), Rohlena, J. (1923, 1942), Lakušić, R. (1984), Obradović, M. (1988), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996).

***Knautia visianii* Szabó**

DIPSACACEAE

Opšte rasprostranjenje:

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Lovćen (Njeguši, Vrela, Ugnji, Čista strana, Vučji do), Cetinje (Zabrđe); **M:** Boka Kotorska (Tivat, Vrmac-Brajkovići); **S:** Pivske planine (Maglič pivski); **I:** Komovi (Vasojevički Kom-Perućica rijeka-dolina), Bjelasica (Biogradska gora), Prokletije (Smiljevica, Greben, Hajla). (Karta 214).

Stanište: šikare crnog graba *Ostryo-Carpinion orientalis*; mezofilne visokoplaninske livade *Pancicion* (*Ranunculo-Pancicium serbicae-asphodeletosum albi*); na kamenjaru

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 100 – 1400 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1923, 1933), Rechinger, K. H. fil. (1935), Lakušić, R. (1966, 1984), Stanković-Tomić, K. (1970), Karaman, V. (1997), Pulević, V. (2005).

***Scabiosa fumarioides* Vis. & Pančić**

DIPSACACEAE

Opšte rasprostranjenje: ?Al, BH, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Kučići (Dučići, Orahovo), Kučke planine (Bezjovo); S: Tara rijeka-kanjon (Tepca); SM: Cijevna rijeka-kanjon. (Karta 215).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion autariati* (*Micromerio-Dianthetum kitaibeli*); livada

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 550 mnv

LITERATURA: Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Bulić, Z. (1994, 2008), Bujanja, N. (2004).

***Campanula austroadriatica* D. Lakušić & Kovačić**

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje:

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Boka Kotorska (Kotor, Dobrota, Donji Orahovac, Sopot, Tivat, Kamenari, Perast), Herceg Novi, Budva (Stari grad), Bar (okolina, Čanj, Stari Bar, Sutomore, Dobra voda), Ulcinj (Valdanos); Z: Orjen (Bijela gora, Jastrebica), Grahovo (iznad Grahova Vilusi); SM: Lovćen (Njeguši, Bukovica), Cetinje (okolina), Rumija (Kosa, klisura Mikulićkog potoka, Vrsuta, Sutorman-Lonac, Đolaza, Livari, Spilica Bijela skala), Crmnica (Godinje, Virpazar), Škadarsko jezero (Karuč, Malo blato), Nikšić (Rudine nikšićke, Nikšićko polje, Bogetići, Ostrog, Gradina, Laz, Studenačke glavice, Šipačno, Morakovske bare), Katunska nahija (Čevo), Danilovgrad (Žuta greda), Krušenica? (Krušenica), Podgorica; S: Pivske planine (Piva rijeka-kanjon, Komarnica rijeka-kanjon), Piva rijeka-kanjon (Seljani-Boljače, Seljani-Mostište, Seljani-Stojkov Laz, Seljani-Široka Lastva), Komarnica rijeka-kanjon (Borovi, ispod sela Donje Rudinice Đatlo, ispod sela Seljani, Pliješ, Ramena), Durmitor (Komarnica rijeka-kanjon). (Karta 216).

Stanište: zidine *Parietaron judaicae*; zidine (*Asplenietea trichomanes*); submediteranske zajednice u pukotinama karbonatnih stijena *Edraianthion* (*Galio-Ramondietum*, *Hieracio-Ramondietum serbicae*, *Moltkeo-Galietum baldaccii*, *Edraianthetum pivaie*); mediteranske I submediteranske zajednice u pukotinnama karbonatnih stijena *Centaureo-Portenschlagiellion* (*Campanulo-Moltkeetum petraeae*), subalpske pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion autariati* (*Potentilletum persicinae*, *Micromerietum croatica*, *Saxifragetum rochelinae*); termofilni sipari *Peltarion alliaceae* (*Corydaleto-Geranium macrorrhynzi*); zona *Salicion eleagni* (*Satureio-Drypetum*).

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 0 – 1200 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1847), Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1892, 1900), Rohlena, J. (1904, 1942), Adamović, L. (1913), Blečić, V. (1958), Šmarda, J. (1968), Lakušić, R. (1968, 1971), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Petrović, D. (2004, 2011), Lakušić, D. et al. (2013).

***Campanula hercegovina* Degen & Fiala**

= *Campanula tarana* K. Malý

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, ?Hr, ?CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Maglić pivski, Božur planina, Varda), Vojnik, Durmitor (Ranisava); SM: Lovćen (Njeguši). (Karta 217).

Stanište: livada; travnata staništa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Rohlena, J. (1933), Bošnjak, K. (1935), Lakušić, R. (1968b), Pulević, V. (2005).

***Campanula moesiaca* Velen.**

= *Campanula foliosa* sensu Adamović

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, Bu, Gr, ?Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Nedajno), Durmitor (Bukovica); I: Komovi (Vasojevički Kom), Bjelasica (Jelovica rijeka-dolina), Plav (Murino-selo Pepići). (Karta 218).

Stanište: livada; alpijske livade

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Rohlena, J. (1904, 1935, 1939/1940), Bošnjak, K. (1935), Malý, K. (1936), Pulević, V. (2005).

***Campanula montenegrina* I. Janković & D. Lakušić**

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje:

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: C: Moračke planine (Bojovića bare, Lukavica), Morača rijeka-kanjon (Manastir Morača, Crkvine, Mioska, Platije); SM: Podgorica (kuće Rakića, Smokovac), Morača rijeka-kanjon (Podgorica, Bioče, kod restorana Potoci, Kupina); S: Sinjavina (Babji zub-Katunine-vrh, Đevojačka voda, Gradište); I: Kučići (Ubli), Mala rijeka-kanjon (Klopot), Lopate (selo blizu Lijeve Rijeke), Kolašin (Bakovića klisura), Kučke planine (Crna planina, Đebeza, Širokar, Torač, Kučke Prokletije). (Karta 219).

Stanište: pukotine stijena (*Asplenietea trichomanes*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 71 – 1846 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Šmarda, J. (1968), Bulić, Z. (1994), Vuksanović, S. (2003), Stešević, D. (2009), Janković, I. et al. (2016), baza podataka, Janković, I. & Lakušić, D.

***Campanula patula* L. subsp. *epigaea* (Janka) Hayek**

= *Campanula epigaea* Janka ex Degen, *Campanula velenovskyi* Adamović

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: Bu, Gr, ?Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Herceg Novi; I: Veruša, Kučke planine (Crna planina), Kolašin, (Polića) (Karta 220).

Stanište: subalpske mezofilne livade Pancicion (*Trifolio-Polygaletum azureae*); planinske I visokoplaninske livade

Geološka podloga: ostalo (fliš)

Nadmorska visina: 800 – 1550 mnv

LITERATURA: Parolly, G. (1995), Pulević, V. (2005).

***Campanula poscharskyana* Degen**

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Herceg Novi (između Dubrovnika i Herceg Novog), Kotor. (Karta 221).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Degen, A. (1908), Dambolt, J. (1965), Šilić, Č. (1984), Obradović, M. (1985), Pulević, V. (2005).

***Campanula secundiflora* Vis. & Pančić**

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Lim rijeka-kanjon (Gostun, granica sa Srbijom); I: Bijelo Polje (Đalovića klisura). (Karta 222).

Stanište: pukotine zasjenjenih karbonatnih stijena (*Asplenietea trichomanes*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 550 – 750 mnv

LITERATURA: Lakušić, R. (1980), Šilić, Č. (1990), Pulević, V. (2005), Janković, I. et al. (2016).

Campanula spatulata* Sibth. & Sm. subsp. *spatulata

= *Campanula sibthorpiana* Háalacsy, *Campanula spatulata* subsp. *sibthorpiana* (Háalacsy) Hayek, *Campanula spruneriana* var. *alpina* Boiss.

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: ?Al, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Maja Potkajs). (Karta 223).

Stanište: livade

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: 1800 mnv

LITERATURA: Rechinger, K. H. fil. (1935), Pulević, V. (2005).

***Asyneuma pichleri* (Vis.) D. Lakušić & F. Conti**

= *Asyneuma trichocalycinum* (Ten.) K. Malý, *Campanula minae* Strobl, *Campanula trichocalycina* Ten., *Phyteuma trichocalycinum* (Ten.) Tanfani, *Podanthum trichocalycinum* (Ten.) Boiss.

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Hr, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora, Jastrebica); S: Pivske planine (Maglič pivski, Zakamen iznad Piva rijeka-kanjon, Nedajno), Piva rijeka-kanjon (Manastir Piva), Piva (Borkovići Šavnik, Durmitor (Bukovica), Sinjavina (Babji zub, Lipovo); C: Moračke planine (Lukavica-Korita Rovačka); I: Kučke planine (Đebeza, Vila-Konjske rupe), Komovi (Vasojevički Kom-Perućica rijeka-dolina), Bjelasica (Jelovica rijeka-dolina), Prokletije (Balj, Sjekirica, Visitor-Preslo, Čakor, Greben, Maja Potkajs). (Karta 224).

Stanište: osojni krši; bukova šuma; subalpska bukova šuma, uz bukovo-jelovu šumu; šibljak; pukotine stijena

Geološka podloga: karbonat (krečnjaci)

Nadmorska visina: 1400 – 1800 mnv

Napomena: Rohlena, J. (1942) je objavio da ovu vrstu nije našao na Lovćenu i Rumiji.

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Pantoczek, J. (1874), Beck, G. & Szyszyłowicz, I. (1888), Rohlena, J. (1903, 1904, 1912, 1939/1940, 1942), Adamović, L. (1913), Rechinger, K. H. fil. (1935), Vuksanović, S. (2003), Lakušić, D. & Conti, F. (2004), Pulević, V. (2005), Lakušić, D. et al. (2012).

***Phyteuma pseudorbiculare* Pant.**

= *Phyteuma obtusifolium* Freyn

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Gr, ?Hr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Savin kuk, Mali Durmitor), Volujak (Trnovački Durmitor), Sinjavina; I: Kučke planine (Vila), Komovi (Vasojevički Kom, Kučki Kom), Bjelasica (Jelovica rijeka-dolina, Lalovića dolovi, Zekova glava, Crna glava), Prokletije (Zeletin, Sjekirica,

Hajla, Ahmica, Smiljevica), Hajla (Donji Bukelj, Gornji Bukelj, Mala Čafa, Brahimbreg, Biservode, Grope, Rupe, Bandžov, Dermando), Rožaje (Suha planina, Sjenova). (Karta 225).

Stanište: vegetacija oko sniježnika na karbonatu *Salicion retusae* (*Salicetum retusae dinaricum*) alpijske livade; subalpski i alpski karbonatni sipari *Oxytropidion dinaricae* (*Edraiantho-Dryadetum*) i *Campanulion albanicae* (*Ranunculo-Helianthemetum nitide*); mezofilne alpske livade *Pancicion* (*Pancicio-Geetum bulgaricum*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1200 – 1940 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Rohlena, J. (1904, 1912, 1942), Muravjov, N. (1940), Lakušić, R. (1968b, 1984), Markišić, H. (1984), Wraber, T. (1988), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996), Stešević, D. & Petrović, D. (2004).

Edraianthus dalmaticus (A.DC.) A.DC.

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Rijeka Crnojevića, Nikšić (Budoške bare, kod brane Slanog jezera). (Karta 226).

Stanište: vlažna livada

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 615 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Šilić, R. (1973b), Bubanja, N. et al. (2007), Bubanja, N. (2008), Petrović, D. et al. (2008).

Edraianthus glisicii Černj. & Soška

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje:

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (rijeka Sušica-kanjon, Savin Kuk, greben Kuk-Čurovac, Tara rijeka-kanjon), Tara rijeka-kanjon (Čurovac, Sokoline). (Karta 227).

Stanište: subalpijski karbonatni sipari *Saxifragion prenjae* (*Sagino-Gnaphalietum pichlerii*); vegetacija oko sniježnika na karbonatu *Salicion retusae* (*Salicetum retusae dinaricum*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1500 – 2385 mnv

LITERATURA: Černjavski, P. & Soška, Th. (1937), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1968b, 1971/1972, 1973b), Pulević, V. (1983).

Edraianthus pilosulus (Beck) Surina & D. Lakušić

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Komovi-Kučki Kom (od katuna Ljuban prema Rogamu, Međukomlje, katun Carine), Komovi-Vasojevički Kom (iznad Štavne, vrh), Komovi-Ljevorečki Kom (iznad Ljubana). (Karta 228).

Stanište: kamenita mjesta i pukotine stijena i litica;

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1600 – 2400 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1892), Beck, G. & Szyszylowicz, I. (1888), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1973b), Surina, B. et al. (2009).

***Edraianthus pulevicii* Surina & D. Lakušić**

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Prutaš, Škrčka jezera-Grude, Komarnica rijeka-kanjon-Boljske grede, Bobotov kuk, Šljeme, Velika Prevljica-Terzin bogaz-Mala Prevljica). (Karta 229).

Stanište: zasjenčene i vlažne pukotine stijena, obod sniježnika; kamenjarski pašnjaci i sipari u subalpskom i alpskom pojasu;

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 2100- 2454 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Surina, B. et al. (2009).

***Edraianthus serpyllifolius* (Vis.) A. DC.**

= *Campanula serpyllifolia* Vis., *Wahlenbergia serpyllifolia* Vis.

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, ?Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora, Jastrebica); S: Pivske planine (Lebršnik, Ledenica, Maglič pivski, rijeka Komarnica-kanjon, Piva rijeka-kanjon), Volujak (Vlasulja, Trnovački Durmitor), Vojnik, Durmitor (Savin Kuk); I: Kučke planine (Rikavačko jezero, Širokar, Planinica, Mojan), Bjelasica. (Karta 230).

Stanište: subalpski i alpski karbonatni sipari *Bunion alpini* (*Euphorbio-Valerianetum bertisceae*) i *Saxifragion prenjae* (*Saxifrago-Papaveretum kernerii*); vegetacija oko sniježnika na karbonatu *Salicion retusae* (*Salicetum retusae dinaricum*); pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion autariati* (*Potentilletum persicinae*, *Micromerietum croatica*); planinske rudine sa *Elyna nyosuroides*;

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 560 – 2240 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1912, 1942), Adamović, L. (1913), Blečić, V. (1958), Lakušić, R. (1968, 1973b, 1984), Šilić, Č. (1990), Obradović, M. (1999).

***Edraianthus tarae* Lakušić**

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Tara rijeka-kanjon (Đurđevića Tara). (Karta 231).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion bertisci*; karbonarni sipari *Arabidetalia flavescens*

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Lakušić, R. (1987, 1988), Bulić, Z. (1989), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Pulević, V. (2005).

***Edraianthus tenuifolius* (Waldst. & Kit.) A. DC.**

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (između Kotora i Krstca, Krstac, Njeguši, Bogojev do, Golica, Kapa, Krstac, Kunji dolovi, Latkov brijeg, Lazarev štit, Torine, Zanovjetni brijeg, Golo brdo, Brajići-Riječke strane, Padež, Đinovo brdo, Orlov krš, Šanik, Bukovica), Cetinje (okolina), Rijeka Crnojevića, Nikšić (Morakovo, Slivlje, Rudine nikšićke), Morača rijeka-kanjon (Bioče, Duga), Rumija (Bijela skala, Ftjani, Međurečka planina, Lisinj), Skadarsko jezero (Plavnica), Sutorman, Crmnica (Virpazar), Cijevna rijeka-kanjon, Podgorica (Dajbabe, Čemovsko polje, Duklja, Gorica, Malo brdo) Lokve Martiničke; C: Piperi (Obruč, Kopilje, Radovče, Vranja ulica Gostilje), Morača rijeka-kanjon

(Platije), Mrtvica rijeka-kanjon (desna pritoka rijeke Morače), Katunska nahija (Velestovo); **M:** Bar (okolina), Boka Kotorska (Vrmac); **S:** Pivske planine (Komarnica rijeka-kanjon, Piva rijeka-kanjon), Komarnica rijeka-kanjon (Ridine, Borovi, ispod sela Donje Rudinice, Dubljevića Brijeg, Dubljevića Brijeg-Velešava, Đatlo, ispod sela Seljani, u stijeni zvanoj Slijepi Krš), Piva rijeka-kanjon (Rudinice-Plačev Kuk, Seljani-Mrčani Do, Seljani-Prijeke Grede, Seljani-Staze, Seljani-Visjelac, Stanovi, Stara Čuprija), Durmitor (Komarnica rijeka-kanjon); **I:** Kuči (Orahovo), Kučka Krajina (Trijepši), Kučke planine (Rikavačko jezero-Miočev do); **Z:** Orjen (Risan-Crkvice). (Karta 232).

Stanište: šikara bjelograba *Carpinion orientalis*, pukotine karbonatnih stijena submediterana *Edraianthion* (*Edraianthetum pivae*, *Edriantho-Dianthetum nicolai*, *Moltkietum petraeae*) pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion autariati* (*Potentilletum persicinae*, *Saxifragetum rochelinae*), mediteranski i submediteranski pašnjački kamenjari *Chrysopogoni-Satureion* (*Stipo-Salvietum officinalis*, *Lino-Salvietum brachyodonii*), mediteransko-submediteranske zajednice u karbonatnim pukotinama stijena *Centaureo-Portenschlagiellion* (*Campanulo-Moltkeetum petraea*), kamenjar sa pelimom; pojas termofilnih hrastovih i bukovih šuma

Geološka podloga: karbonat (dolomit-dolomitizirani krečnjak)

Nadmorska visina: 50 – 1150 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Beck, G. & Szyszyłowicz, I. (1888), Rohlena, J. (1902, 1912, 1931, 1942), Adamović, L. (1913), Černjavski, P. & Soška, Th. (1937), Blečić, V. (1958), Stanković-Tomić, K. (1970), Lakušić, R. (1971, 1973b, 1984, 1988), Šilić, Č. (1990), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Bulić, Z. (1994, 2008), Stešević, D. (2001, 2009), Bujanja, N. (2004), Petrović, D. (2004, 2011), Hadžiablahović, S. (2010).

***Edraianthus wettsteinii* Halácsy & Bald. subsp. *lovcenicus* E. Mayer & Blečić**

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Štirovnik-iznad sela Mirac). (Karta 233).

Stanište: pukotine krečnjačkih stijena

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1600 mnv

LITERATURA: Mayer, E. & Blečić, V. (1969), Lakušić, R. (1973b), Pulević, V. (2005), Petrović, D. et al. (2008).

Edraianthus wettsteinii* Hal. et Bald. subsp. *wettsteinii

CAMPANULACEAE

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Bar (Kosa), Rumija (Sutorman-Lonac i plato Sto, Dobri do-vrh Rumije, vrh, Međurečka planina). (Karta 234).

Stanište: šikara crnog graba *Seslerio-Ostryon*; stijene i kamenjari u zoni munike; kamenjar

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 860 – 1900 mnv

LITERATURA: Halácsy, E. (1891a), Baldacci, A. (1892), Adamović, L. (1913), Rohlena, J. (1936, 1942), Lakušić, R. (1961, 1973b), Pulević, V. (1983), Petrović, D. (2004, 2011), Petrović, D. et al. (2008).

***Gnaphalium pichleri* Murb.**

= *Gnaphalium pichleri* Murb., *Gnaphalium roeseri* var. *pichleri* (Murb.) Hayek, *Omalotheca pichleri* (Murb.) J. Holub

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Gr, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora, Jastrebica); SM: Lovćen (Bjeloši), Cetinje (iznad); S: Vojnik, Durmitor (Savin Kuk); C: Moračke planine (Lola), Maganic; I: Kučke planine

(Hum Orahovski, Žijovo, Kunj Kostića, Krisitor "Mt Dibala", Rikavačko jezero, Vila), Komovi (Kučki Kom, Vasojevički Kom). (Karta 235).

Stanište: subalpski i alpski karbonatni sipari *Saxifragion prenjae* (Sagino-Gnaphalietum pichlerii); vlažne stijene; osojni krševi

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1775 – 2385 mnv

LITERATURA: Baldacci, A. (1891, 1892), Rohlena, J. (1912, 1942), Adamović, L. (1913), Lakušić, R. (1968b), Obradović, M. (1988), Šilić, Č. (1984, 1990), Obradović, M. (1988).

***Anthemis cretica* L. subsp. *cinerea* (Pančić) Oberpr. & Greuter**

= *Anthemis orientalis* (L.) Deg. subsp. *carpatica* (W.K.) Hay. var. *macedonica* Gris., *Anthemis cinerea* Pančić

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Bu, Sr, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Andrijevića (Lim rijeka-dolina, Zlorječica rijeka-dolina). (Karta 236).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Rohlena, J. (1942).

***Achillea abrotanoides* (Vis.) Vis.**

= *Achillea multifida* Griseb., *Ptarmica abrotanoides* Vis., *Ptarmica multifida* subsp. *abrotanoides* (Vis.) Nyman

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Hr, Gr, Mk, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora, Jastrebica-Bijela Gora, Krivošije); SM: Lovćen (Crkvice, Majstori, Štirovnik); S: Pivske planine (Avtovac, Maglić pivski, Piva rijeka-kanjon), Vojnik, Sinjovina (Babji zub, Katunina, Jelje, Đevojačka voda, Popov krš, Prodo), Durmitor (Mali Durmitor), Tara rijeka-kanjon (Mojkovac-Šćepan polje); C: Moračke planine (Lola-Štirni do, Mala Lukavica); I: Kučke planine (Crna planina-Javorke, Hum Orahovski, Đebeza, Maglić kučki-Veliki Maglić), Komovi (Mrčenov do, Vasojevički Kom-rijeka Perućica, rijeka Zlorječica-dolina), Bjelasica (Vranjak, Jelovica rijeka-dolina, Tusta), Prokletije (Jerinja glava, Balj, Ahmica, Hajla, dolina Grbajeznad, Čakor, Greben, Maja Potkajs). (Karta 237).

Stanište: subalpski i alpski karbonatni sipari *Silenion marginatae* (*Drypidi-Silenetum marginatae*); vegetacija torova *Chenopodium subalpinum* (*Senecietum rupestris-rumicetosum alpine*); subalpske acidofilne livade *Jasinion orbiculatae* (*Nardetum subalpinum montenegrinum-festucetosum spadiceae*); karbonatni sipari reda *Arabidetalia flavescens*; planinske rudine na karbonatima reda *Amphoricarpetalia*; na rudinama i pašnjačkim kamenjarima; osunčani kamenjari

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 880 – 2000 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1847), Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Beck, G. & Szyszylowicz, I. (1888), Rohlena, J. (1903/1904, 1912, 1933, 1939/1940, 1942), Adamović, L. (1913), Bošnjak, K. (1935), Reching, K. H. fil. (1935), Lakušić, R. (1966, 1968b), Stanković-Tomić, K. (1970), Markišić, H. (1984), Bulić, Z. (1989), Šilić, Č. (1990), Vuksanović, S. (2003), Lakušić, D. et al. (2012).

***Achillea ageratifolia* (Sm.) Benth. & Hooker fil. subsp. *serbica* (Nyman) Heimerl**

= *Achillea ageratifolia* var. *serbica* (Nyman) Hayek, *Achillea aizoon* auct. non (Griseb.) Halácsy p. p., *Achillea serbica* Nyman, *Ptarmica ageratifolia* (Sm.) Nyman p. p., *Ptarmica ageratifolia* subsp. *serbica* (Petrović) Degen & Dörfler

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, Bu, Mk, Sr, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Piva (Piva rijeka-kanjon-Goransko, Mratinje), Durmitor (Komarnica rijeka-kanjon, Piva rijeka-kanjon); I: Prokletije (Balj). (Karta 238).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena montanog i subalpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1000 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1904, 1912, 1942), Blečić, V. (1958), Lakušić, R. (1971/1972), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989).

***Leucanthemum chloroticum* A. Kerner & Murb.**

= *Chrysanthemum chloroticum* (A. Kerner & Murb.) Horvatić., *Leucanthemum atratum* (Jacq.) DC. subsp. *chloroticum* (Kern. et Murb.) Horvatić, *Leucanthemum graminifolium* subsp. *chloroticum* (A. Kern. & Murb.) Hayek

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, BH, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora); SM: Lovćen (Štirovnik, Jezerski vrh Majstori), Cetinje, Rumija (Lisinj), Katunska nahija (Čevo); S: Sinjavina (Babji zub, Gradište, Jablanov vrh), Pivske planine (Piva rijeka-kanjon, ispod HE), Durmitor; I: Kučke planine (Kunj Kostića); C: Moračke planine (Lola), Maganik, Štitovo. (Karta 239).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion autariati* (Saxifragetum rochelinae); rudine i pašnjački kamenjari

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1100 – 1600 mnv

LITERATURA: Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1902, 1936, 1942), Stanković-Tomić, K. (1970), Blečić, V. & Lakušić, R. (1969), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990), Vuksanović, S. (2003), Petrović, D. (2011).

***Leucanthemum illyricum* (Horvatić) Vogt & Greuter**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Vojnik, Pivske planine (Maglič pivski), Durmitor (Crno jezero, Lokva, Međed). (Karta 240).

Stanište: livade

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Bošnjak, K. (1935), Rohlena, J. (1936, 1942), Šilić, Č. (1990), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996).

***Tanacetum cinerariifolium* (Vis.) Schultz Bip.**

= *Chrysanthemum cinerariifolium* Vis., *Pyrethrum cinerariifolium* Trev.

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši, Ugnji, Čavori, Mirac, Brajići), Cetinje (Umci, Dobrsko selo), Rumija (Sutorman, Đuravci, Krute, Lisinj, Dobri do, Međurečka planina, Bijela Skala, Mikulići, Spilica-Mali Mikulići, Kosa), Crmnica (Rasovatac, Boljevići, Virpazar), Podgorica (Dajbabe, Komani), Nikšić (Pusti Lisac), Katunska nahija (Čevo), Danilovgrad (Zagarač), Morača rijeka-kanjon (Podgorica, Bioče, Piperska Rijeka, Duga, Dromira) M: Boka Kotorska (Luštica, Verige, Vrmac), Budva (zaliv Jaz), Bar; I: Kučke planine (Vrojca), Bratonožići; Z: Orjen (Bijela gora, Jastrelica-Bijela Gora, Grahovo), Grahovo (iznad Grahova); S: Pivske planine (Piva rijeka-kanjon);

C: Moračke planine (Veliki Žurim), Morača rijeka-kanjon (Lutovo, Andrijevo, Kruševački potok, Kundulija, Platije, između Manastira Morače i Dromire), Piperi (Obruč, Gostilje). (Karta 241).

Stanište: šikare primorskih krajeva *Paliurion adriaticum* (*Rhamno intermediae-Paliuretum*); šumarci bjelograbića i crnog graba *Ostryo-Carpinion* (*Seslerio-Ostryetum carpinifoliae*); mediteranski i submediteranski pašnjački kamenjari *Chrysopogoni-Satureion* (*Stipo-Salvietum officinalis*); pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion autariati* (*Edraiantho-Globularietum cordifoliae*); šikara bjelograbića *Carpinion orientalis*; makija; šikara sa mirtom, erikom i primorskom klekom

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 30 – 1000 mnv

LITERATURA: Tommasini, M. (1835), Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Visiani, R. (1882), Vesely, J. (1890), Baldacci, A. (1891, 1900), Rohlena, J. (1902, 1904, 1912, 1942), Adamović, L. (1913), Černjavski, P. et al. (1949), Šmarda, J. (1968), Stanković-Tomić, K. (1970a), Aalto, M. et al. (1972), Leute, G. H. (1978), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990), Bulić, Z. (1994, 2008), Karaman, V. (1997), Stešević, D. (2001, 2009), Petrović, D. (2004, 2011), Hadžiablahović, S. (2010).

***Tanacetum larvatum* (Pant.) Hayek**

= *Chrysanthemum larvatum* Griseb. ap. Pant.

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **S:** Durmitor, Pivske planine (Maglić pivski), Vojnik, Sinjavina (Babji zub, Gradište) **C:** Moračke planine (Lola, Lukavica), Maganik; **I:** Kučke planine (Hum Orahovski, Krisitor " Mt Dibala", Rikavačko jezero), Komovi (Kučki Kom, Margarita katun, Mrčenov do, Vasojevički Kom), Prokletije (Asanac, rijeka Perućica-dolina, Visitor, Zeletin, Sjekirica, Maja Kolata, Maja Potkajs); **SM:** Lovćen (non vidi), Rumija (non vidi). (Karta 242).

Stanište: subalpske i alpske karbonatne rudine *Oxytropidion dinaricae* (*Edraiantho-Dryadetum*) stijene i kamenjari; na siparu

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1000 – 2200 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1904, 1912, 1936, 1942), Rechinger, K. H. fil. (1935), Lakušić, R. (1968b), Vuksanović, S. (2003), Niketić et al. (2014).

***Petasites doerfleri* Hayek**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, ?CG, ?Mk, ?Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **S:** Pivske planine (Piva rijeka-kanjon), Durmitor (Škrke-Planinica, Čuskija); **I:** Prokletije (na granici sa Albanijom). (Karta 243).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion* (*Saxifragetum rocheliana*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Stevanović et al. (1990-1991)(1993), Pulević, V. (2005).

***Senecio hercynicus* Herborg subsp. *dalmaticus* (Griseb.) Greuter**

= *Senecio fuchsii* var. *expansus* (Boiss. & Heldr.) Hayek, *Senecio nemorensis* subsp. *dalmaticus* (Griseb.) Nyman, *Senecio nemorensis* var. *dalmaticus* Griseb.

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, Hr, Gr, Mk, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **S:** Pivske planine (iznad Piva rijeka-kanjon), Vojnik, **I:** Komovi (Vasojevički kom), Plav (Murino), Prokletije (Maja Potkajs). (Karta 244).

Stanište: subalpske bukove šume
Geološka podloga: karbonat
Nadmorska visina: 1700 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Rechinger, K. H. fil. (1935), Rohlena, J. (1942).

***Senecio hercynicus* Herborg subsp. *durmitorensis* Herborg**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Durmitor (Mali Durmitor). (Karta 245).

Stanište: bukove šume

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Rohlena, J. (1942), Herborg, J. (1987), Stešević, D. & Drescher, A. (2010).

***Senecio thapsoides* DC. subsp. *visianianus* (Vis.) Vandas**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Hr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora), SM: Lovćen (Njeguši, Bukovica), Cetinje, S: Vojnik, Durmitor (Crno jezero, Ranisava, Vališnica do, Valoviti do), C: Štitovo, I: Kučke planine (Hum Orahovski, Žijovo). (Karta 246).

Stanište: montane šume munike (*Pinetum heldreichii mediterraneo-montanum*); kamenjar; pukotine stijena

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1300 – 1600 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1847), Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Beck, G. & Szyszylowicz, I. (1888), Rohlena, J. (1904, 1912, 1939/1940, 1942), Bošnjak, K. (1935), Blečić, V. & Lakušić, R. (1969), Lakušić, R. (1984), Šilić, Č. (1990), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996).

***Tephroseris crassifolia* (Schultes) Griseb. & Schenk**

= *Senecio bosniacus* G. Beck

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Hr, Mk, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Sinjavina (Ječmeni do), Durmitor (Sedlena greda, Škrke-podnožje Grude, Škrke-podnožje Planinice); I: Kučke planine (Krisitor "Mt Dibala"). (Karta 247).

Stanište: livade subalpskog i alpskog pojasa, stijene

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Bošnjak, K. (1935), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1984), Stevanović, V. et al. (1990-1991)(1993).

***Tephroseris papposa* (Reichenb.) Schur subsp. *wagneri* (Degen) B. Nord.**

= *Senecio wagneri* Degen

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, Bu, CG, Mk, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: I: Prokletije (Zeletin, Hajla), Bjelasica. (Karta 248).

Stanište: subalpske i alpske karbonatne rudine *Campanulion albanicae* (Ranunculo-Helianthemum nitidae); planinske livade

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1820 – 2200 mnv

LITERATURA: Bošnjak, K. (1935), Lakušić, R. (1968b, 1984), Blečić, V. et al. (1968), Markišić, H. (1985), Stevanović, V. et al. 1990-1991(1993), Pulević, V. (2005).

***Amphoricarpos neumayerianus* (Vis.) Greuter**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela gora, Velika Jastrebica, Krivošije), Grahovo (iznad Grahova); **SM:** Lovćen (Njeguši, Štirovnik, Ivanova korita, Jezerski vrh, Treštenik, između Bukovice i Cetinja), **C:** Moračke planine (Tursko ždrijelo); **S:** Pivske planine (rijeka Komarnica-kanjon, Piva rijeka-kanjon, Maglić, Manastir Piva), Vojnik, Durmitor (Dobri do, Crvena stijena), Tara rijeka-kanjon, Šavnik (Pošćensko jezero), Sinjovina (Babji zub, Đedov do, Gradište, Sto), Tara rijeka-kanjon (Lever Tara, ušće Bistrice u Taru, Tmora, Tepca, Kriva Draga, Mojkovac-Šćepan polje, Čurovac), **I:** Kučke planine (Kunj Kostića, Vrojca), Komovi (Kučki Kom, Visoke grede), Prokletije (Visitor, Zeletin). (Karta 249).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion* (*Potentilletum persicinae*, *Micromerietum croatica*, *Saxifragetum rochelinae*, *Edraiantho-Globularietum cordifoliae*) i *Edraianthion* (*Moltkietum petraeae*);;

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 515 – 2000 mnv

LITERATURA: Visiani, R. (1847), Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1903, 1904, 1907, 1912, 1931, 1939/1940, 1942), Adamović, L. (1913), Černjavski, P. et al. (1949), Blečić, V. (1958), Blečić, V. & Mayer, E. (1967), Stanković-Tomić, K. (1970), Wraber, T. (1982), Lakušić, R. (1968a, 1971/1972, 1984), Bulić, Z. (1989, 1990, 2008), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996), Vuksanović, S. (2003), Petrović, D. (2004, 2011), Pulević, V. (2005), Hadžiablahović, S. (2010).

***Staelina uniflosculosa* Sm.**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje:

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **SM:** Podgorica (Ćemovsko polje), **I:** Cijevna rijeka-kanjon (Zatrijebač-Stijepovo). (Karta 250).

Stanište: submediteranski pašnjački kamenjari *Chrysopogoni-Satureion* (*Stipo-Salvietum officinalis*); pjeskovita mjesta

Geološka podloga: karbonat, ostalo (pijesak)

Nadmorska visina: 50 – 600 mnv

LITERATURA: Hadžiablahović, S. (2004b, 2010), Pulević, V. (2005).

***Carduus kernerii* Simonkai subsp. *scardicus* (Griseb.) Kazmi**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje:

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **I:** Bjelasica (Jelovica-dolina), Prokletije (Maja Potkajs), **S:** Durmitor. (Karta 251).

Stanište: karbonatne stijene subalpinskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 600 – 2000 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1904), Rechinger, K. H. fil. (1935), Stevanović, V. et al. (1990-1991)(1993), Pulević, V. (2005).

***Carduus ramosissimus* Pančić**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora), S: Durmitor (Crvena Stijena). (Karta 252).

Stanište: stijene, sipari, pašnjaci

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Adamović, L. (1913), Bošnjak, K. (1935), Rohlena, J. (1942).

***Cirsium appendiculatum* Griseb.**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: I: Veruša, Komovi (Kučki Kom), Tara rijeka-dolina (ispod Komova), Bjelasica (Jelovica rijeka-dolina), Prokletije (Čakor). (Karta 253).

Stanište: subalpske i alpske vlažne livade, uz rijeke

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: 1300 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Rechinger, K. H. fil. (1935), Rohlena, J. (1942).

***Cirsium boujartii* (Piller & Mitterp.) Sch.Bip. subsp. *wettsteinii* Petr.**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje:

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Vojnik, Šavnik, Durmitor (Crno jezero, Žabljak), Tara rijeka-kanjon (ispod Musovih vrela, ispod Sušičke pećine, ušće rijeke Sušice); I: Kučke planine (Bukumirsko jezero), Komovi (Vasojevički Kom), Prokletije (Jerinja glava). (Karta 254).

Stanište: subalpske i alpske rudine

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Rohlena, J. (1931, 1935, 1936), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996).

***Cirsium ligulare* Boiss. subsp. *albanum* Wettst.**

= *Cirsium ligulare* subsp. *montenegrinum* Petr., *Cirsium ligulare* var. *albanum* (Wettst.) Gajić, *Cirsium pelii* Formánek

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, Bu, CG, Gr, Mk, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: SM: Katunska nahija (Čevo), I: Kuči (Orahovo), Kolašin, Komovi (Mrčenov do, Vasojevički Kom, Han Drndarski), Andrijevića (Kralje), Lim rijeka -dolina, Kučke planine (Trijepši). (Karta 255).

Stanište: žbunjaci, livade

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Rohlena, J. (1935, 1942).

***Klasea radiata* (Waldst. & Kit.) Á. Löve & D. Löve subsp. *cetinjensis* (Rohlena) Greuter & Wagenitz**

= *Serratula cetinjensis* (Rohlena) Rohlena, *Serratula radiata* subsp. *cetinjensis* (Rohlena) Hayek, *Serratula radiata* var. *cetinjensis* Rohlena

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Hr, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši, Torinje), Rumija (Lisinj, Sutorman, Vrsuta, Dobri do-vrh Rumije), Nikšić (Vilusi, Trubjele-Vilusi), Bar (Kosa), Katunska nahija (Čevo), Morača rijeka-kanjon (Duga), Cijevna rijeka-kanjon, I: Kučke planine (Trijepši). (Karta 256).

Stanište: submediteranski pašnjački kamenjari *Chrysopogoni-Satureion* (*Genisto-Globularietum*); pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion* (*Globulario coridifoliae-Edraianthetum wettsteinii*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 800 – 1400 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1903, 1912, 1923, 1931, 1936, 1939/1940, 1942), Mayer, E. (1981), Pulević, V. & Lakušić, R. (1983), Petrović, D. (2004, 2011), Bulić, Z. (2008).

***Centaurea chrysolepis* Vis.**

= *Centaurea gurasinii* Bošnjak, *Centaurea orientalis* subsp. *chrysolepis* (Vis.) Stoj. & Acht.

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, Bu, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Maglić), I: Prokletije (Volušnica). (Karta 257).

Stanište: alpske livade

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1800 – 2200 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1923, 1942), Hadžiablahović, S. (2010).

***Centaurea derventana* Vis. & Pančić**

= *Centaurea incompta* subsp. *derventana* (Vis. & Pančić) Dostál

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Tara rijeka-kanjon (Tepca, prema izvoru Ljutice, Mojkovac-Šćepan polje). (Karta 258).

Stanište: pukotine stijena

Geološka podloga: krečnjak

Nadmorska visina: 500 – 750 mnv

LITERATURA: Bulić, Z. (1989), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990).

Centaurea glaberrima* Tausch subsp. *glaberrima

= *Centaurea maculata* Rchb. non Lam., *Centaurea punctata* Vis., *Centaurea virgata* Host non Lam.

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, BH, Hr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: M: Boka Kotorska (Luštica), SM: Lovćen (Njeguši, Brajići, Obzovica, Čulice), Cetinje, Nikšić (Nikšićka župa), Katunska nahija (Čevo), Z: Orjen (Grahovo, Kobilji do), Vilusi, Herceg Novi (Kameno). (Karta 259).

Stanište: mediteranski i submediteranski pašnjački kamenjari *Chrysopogoni-Satureion* (*Stipo-Salvietum officinalis*); sušni pašnjaci

Geološka podloga: dolomit-dolomitizirani krečnjak

Nadmorska visina: 100 – 1200 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Rohlena, J. (1904, 1923, 1942), Adamović, L. (1913), Stanković-Tomić, K. (1970), Obradović, M. (1988), Šilić, Č. (1990), Karaman, V. (1997).

***Centaurea incompta* Vis.**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, BH, Hr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela gora, između Vučjeg zuba i Velike Jastrebiće, Zubački kabao-Vučji zub); **SM:** Lovćen (Štirovnik, Njeguši, Šanik), Rumija, Sutorman (Mali Lonac); **S:** Vojnik, Durmitor (Komarnica rijeka-kanjon-Ridine, Štulac), Tara rijeka-kanjon (Tepca), Sinjavina (Babji zub, Gradište, Ječmeni do), **C:** Piperi, **I:** Kučke planine (Hum Orahovski). (Karta 260).

Stanište: obod hrastovih šuma *Quercion petraeae-cerris* (*Quercetum cerridis mediterraneo-montanum*); pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion* (*Edraianthetum pivae*) i *Amphoricarpion* (*Centaureo incomptae-Asteretum bellidiastris*); livada; planinski krševi; na rudinama i pašnjacima;

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 540 – 1400 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Beck, G. & Szyszłowicz, I. (1888), Baldacci, A. (1892), Rohlena, J. (1923, 1933, 1936, 1942), Adamović, L. (1913), Stanković-Tomić, K. (1970a), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Stešević, D. (2001), Vuksanović, S. (2003), Petrović, D. (2004, 2011), Lakušić, D. et al. (2004), Pulević, V. (2005).

***Centaurea ipecensis* Rech. fil.**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **I:** Prokletije (Grbaja, Ropojana), **S:** Berane (Kaludarska rijeka-kanjon). (Karta 261).

Stanište: termofilni sipari *Peltarion alliaceae* (*Drypetum jacquiniana*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 700 – 1900 mnv

LITERATURA: Lakušić, D. et al. (1994-1995)(2004), Pulević, V. (2005).

***Centaurea nicolae* Bald.**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH, Hr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **SM:** Lovćen (Njeguši, Bogojeva glava), Rumija (Lisinj, klisura Mikuličkog potoka, Spilica-Veliki Mikulići), Nikšić (Vilusi, Pusti Lisac, Ostrog, Lukovo, Nikšićka župa), Katunska nahija (Čevo), Podgorica, Lokve Martiničke; **M:** Bar (Pristan), **C:** Piperi (Kopilje, Radovče, Gostilje), **I:** Kuč (Medun), Bratonožići (Klopot, Pelev Brijeg). (Karta 262).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena *Edraianthion* (*Hieracio-Ramondietum serbicae*, *Galio-Ramondietum*); šikare primorskih krajeva *Paliurion adriaticum* (*Rhamno intermediae-Paliuretum*); šikara cera; livada; sušni brežuljci; kamenjari

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 500 – 1200 mnv

LITERATURA: Baldacci, A. (1891, 1892), Rohlena, J. (1904, 1923, 1931, 1933, 1935, 1942), Adamović, L. (1913), Lakušić, R. (1968, 1971), Stanković-Tomić, K. (1970), Pulević, V. & Lakušić, R. (1983), Šilić, Č. (1990), Stešević, D. (2001, 2009), Bulić, Z. (1994, 2008), Bujanja, N. (2004, 2008), Hadžiablahović, S. (2010), Petrović, D. (2011).

***Leontodon crispus* Vill. subsp. *rossianus* (Degen & Lengyel) Hayek**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, Hr, Gr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši-Velji vrh), C: Piperi (Kopilje), I: Andrijevića (Karta 263).

Stanište: kamenjari

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Horak, B. (1900), Rohlena, J. (1942), Stešević, D. (2001).

***Scorzonera doriae* Degen & Bald.**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Gr, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: SM: Rumija (Sutorman), Crmnica (Boljevići, Virpazar), Podgorica (Čemovsko polje, Farmaci, Duklja, okolina). (Karta 264).

Stanište: kamenjar sa pelimom; na stijenama

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 20 – 50 mnv

LITERATURA: Rohlena, J. (1912, 1933, 1935, 1942), Černjavski, P. et al. (1949), Petrović, D. (2004), Stešević, D. (2009), Hadžiablahović, S. (2010).

***Willemetia stipitata* (Jacq.) Dalla Torre subsp. *albanica* (Kümmerle & Jáv.) Kirschnerová**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Gr, Mk, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Avtovac), Durmitor (Šljeme), Sinjavina, I: Komovi (Kučki Kom, Vasojevički Kom), Bjelasica (Govedi do, Troglava), Prokletije (Pasji Vrh, Čakor, Starac). (Karta 265).

Stanište: acidofilni niski cretovi-prelazne tresave *Caricion fuscae* (*Caricio-Willemetietum stipitatae*, *Pinguiculo-Nartheacetum scardici*)

Geološka podloga: silikat (kvarc, porfiri, porfiriti)

Nadmorska visina: 1800 – 2260 mnv

LITERATURA: Rechinger, K. H. fil. (1935), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1966, 1968).

***Taraxacum pindicola* (Bald.) Hand.-Mazz.**

= *Taraxacum laevigatum* subsp. *pindicola* (Bald.) Hayek

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, CG, Hr, Gr, Mk, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: I: Prokletije (Čakor, Sjekirica, Zeletin, Maja Potkajs). (Karta 266).

Stanište: alpske acidofilne rudine *Seslerion comosae* (*Agrosti-Sclerantheum neglecti*)

Geološka podloga: porfiri, porfiriti

Nadmorska visina: 1900 – 2000 mnv

LITERATURA: Rechinger, K. H. fil. (1935), Rohlena, J. (1942), Lakušić, R. (1968).

***Reichardia macrophylla* Vis. & Pančić**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: ?Al, BH, CG, Hr, Sr, Tu(A)

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela gora, Vučji zub), **M:** Sutomore, Bar (Dobra voda) **SM:** Rumija (Sutorman, Spilica-Veliki Mikulići), **S:** Pivske planine (Vrbnica rijeka-dolina, Piva rijeka-kanjon), Tušina rijeka-dolina (iznad Boana), Šavnik (Boan) **C:** Rovca (Velje Duboko), Maganik, Mrtvica rijeka-kanjon (desna pritoka Morače). (Karta 267).

Stanište: šikare primorskih krajeva *Paliurion adriaticum* (*Rhamno intermediae-Paliuretum*); pukotine karbonatnih stijena *Amphoricarpion autariati* (*Saxifragetum rochelinae*); kamenjar sa žukvom i primorskom klekom

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Rohlena, J. (1939/1940, 1942), Adamović, L. (1913), Šmarda, J. (1968), Petrović, D. (2004, 2011), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990), Bulić, Z. (2008).

***Lactuca pancicii* (Vis.) N. Kilian & Greuter**

= *Cicerbita pancicii* (Vis.) Beauverd, *Mulgedium alpinum* var. *pancicii* (Vis.) Stoj. & Stefanov, *Mulgedium pancicii* Vis.

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, CG, Mk, Sr

(Maglić), Durmitor (Sušica-Škrčko jezero, Bukovica, okolina Žabljaka, Ranisava), Sinjovina (Babji zub, Gradište), Ljubišnja, Tara rijeka-kanjon (Mojkovac-Ščepan polje, uz rijeku i potoke koji se ulivaju u Taru); **SM:** Nikšić (Morakovo-Morakovske bare); **C:** Mrtvica rijeka-kanjon (desna pritoka Morače); **I:** Tara rijeka-dolina (Han Garančića, Mateševo), Komovi (Vasojevički Kom), Bjelasica (Lisa planina, Jelovica rijeka-dolina), Prokletije (Zeletin, Čakor, Smiljevica, Kotlovi, Karlica-Očnjak, Visitor-Preslo), Hajla (Ibar uzvodno od Dimiškinog mosta, Crnja, Peškovići-Ibarac, Donji Bukelj). (Karta 268).

Stanište: visoke zeleni *Petasition doerfleri* (*Doronicum-Wulfenietum blečićii*) i *Mulgedion pancicii* (*Cicerbitetum pancicii*); aluvijalne šume crne jove *Alnion glutinosae* (*Alnetum glutinosae continentale*); subalpijske šume; zajednica bijele johe; vlažna mjesta u zoni bukovo-jelovih i smrčevih šuma

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1050 – 1770 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Pančić, J. (1875), Beck, G. (1901), Rohlena, J. (1904, 1912, 1942), Janchen, E. (1919), Bošnjak, K. (1935), Rechinger, K. H. fil. (1935), Muravjov, N. (1935), Lakušić, R. (1965, 1968b), Markišić, H. (1985), Šilić, Č. (1990), Bulić, Z. (1989, 2008), Vuksanović, S. (2003), Bujanja, N. (2004, 2008), Lakušić, D. et al. (2012).

***Crepis bertisceae* Jáv.**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Sr

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **SM:** Crmnica (Boljevići). (Karta 269).

Stanište: karbonatne stijene

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Černjavski, P. et al. (1949), Pulević, V. (2005).

***Crepis pantocsekii* (Vis.) Latzel**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, BH?, Hr?

Rasprostranjenost u Crnoj Gori: **SM:** Lovćen (Njeguši, Obzovica, Bukovica, Goli Hrt, Njeguši), Cetinje, Rumija (vrh), **Z:** Orjen (Crkvice, Krivošije, Bijela gora), **S:** Durmitor, Piva rijeka-kanjon (Borkovići). (Karta 270).

Stanište: na livadama, ledinama i međama; kamenjar; krečnjačke stijene

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: 1400 mnv

LITERATURA: Ascherson, P. (1869), Visiani, R. (1882), Baldacci, A. (1900), Rohlena, J. (1904, 1931, 1935, 1936, 1942), Stanković-Tomić, K. (1970), Lakušić, R. (1984), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Šilić, Č. (1990), Pulević, V. (2005), Petrović, D. (2011).

Hieracium albanicum* Freyn subsp. *albanicum

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Piva rijeka-kanjon-Borkovići), (Karta 271).

Stanište: kamenjari i stijene montanog i subalpskog pojasa

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1912, 1942).

***Hieracium albanicum* Freyn subsp. *pivae* Rohlena & Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Piva rijeka-kanjon). (Karta 272).

Stanište: kamenjari

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

Hieracium austroslavicum* K. Malý & Zahn subsp. *austroslavicum

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Volujak). (Karta 273).

Stanište: subalpske bukove šume.

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium austroslavicum* K. Malý & Zahn subsp. *cakoranum* O. Behr & al.**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Čakor). (Karta 274).

Stanište: livade na obodu šuma

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: 1800 mnv

LITERATURA: Behr, O. et al. (1938/1939), Zahn, K. H. (1936), Pulević, V. (2005).

***Hieracium baldaccianum* Bald.**

= *Hieracium waldsteinii* subsp. *baldaccianum* (Bald.) Zahn

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Hr, Gr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Boka Kotorska (Kotor); SM: Lovćen (Njeguši, Šanik), Rumija (Kosa), Katunska nahija (Čevo); C: Morača rijeka-kanjon (Manastir Morača); I: Komovi (Vasojevički Kom-Perućica rijeka-dolina), Kuč; Z: Orjen. (Karta 275).

Stanište: pukotine stijena
Geološka podloga: nema podataka
Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Maly, K. & Zahn, K. H. (1929), Rohlena, J. (1931, 1942), Zahn, K. H. (1936), Bulić, Z. (2008).

***Hieracium bifidum* Hornem. subsp. *monobrachion* (Degen & Zahn) Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Maglić pivski). (Karta 276).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Rohlena, J. (1912, 1942).

***Hieracium bifidum* Hornem. subsp. *polytricholepium* Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen. (Karta 277).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936).

Hieracium bjeluschae* K. Malý & Zahn subsp. *bjeluschae

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Zelenika). (Karta 278).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Behr, O. et al. (1937).

***Hieracium brandisii* Freyn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši, Šanik), rijeka Morača - kanjon (Manastir Morača), **Z:** Orjen; **S:** Pivske planine (Piva); **I:** Kolašin. (Karta 279).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: 280 – 1500 mnv

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium brevilanosum* Degen & Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Piva rijeka-kanjon). (Karta 280).

Stanište: pukotine stijena

Geološka podloga: nema podataka
Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium bupleuroides* C. C. Gmelin subsp. *malacosericum* Rech. fil. & Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: C: Maganik (Karta 281).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Niketić, M. (2003).

***Hieracium calophylloides* Rohlena & Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora-Gumbar); C: Moračke planine (Lola-Štirni do). (Karta 282).

Stanište: kamenjari u alpskom pojasu

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Maly, K. & Zahn, K. H. (1935), Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium calophyllum* R. Uechtr.**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Mk

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora-Prasa i Tusine, iznad Zelenike, Krivošije); S: Vojnik, Durmitor (Žabljak, Veliki Međed, Velika Kalica, Boljske grede), Sinjavina (Đedov do); I: Komovi (Vasojevički Kom-Varda), Prokletije (Visitor); SM: Lovćen (Jezerki vrh, Štirovnik), Rumija (vrh); C: Maganik (Tromeđa, Petrov vrh, Međedi vrh), Moračke planine (Vragodo, Stožac). (Karta 283).

Stanište: subalpski i alpski sipari i kamenjari; sipari u zoni bora krivoljuga *Pinion mugii*

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1000 – 2030 mnv

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942), Behr, O. et al. (1937), Stevanović, V. et al. 1990-1991(1993), Niketić, M. et al. (2003).

Hieracium cernagorae* Zahn subsp. *cernagorae

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Piva rijeka-kanjon); SM: Cetinje (okolina). (Karta 284).

Stanište: pukotine stijena i kamenjari

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium cernagorae* Zahn subsp. *krstacense* (K. Malý & Zahn) Greuter**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši). (Karta 285).

Stanište: u kršu

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium cernagorae* Zahn subsp. *pseudotommasinii* (Rohlena & Zahn) Greuter**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši); S: Pivske planine (Piva rijeka-kanjon), Šavnik (Ivica planina). (Karta 286).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium cernagorae* Zahn subsp. *stuposiceps* (Rohlena & Zahn) Greuter**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Maglič Pivski), Šavnik. (Karta 287).

Stanište: pukotine stijena

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium cernagorae* Zahn subsp. *vardense* (Rohlena & Zahn) Greuter**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Varda). (Karta 288).

Stanište: subalpski pojas

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium cernyi* Rohlena & Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Vališnica do, Valoviti do); C: Moračke planine (Lukavica, Javorje). (Karta 289).

Stanište: pukotine stijena u alpskom pojasu

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium chlorophyton* Hayek subsp. *marchesettianum* (Zahn) Greuter**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši). (Karta 290).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936).

Hieracium coloriscapum* Rohlena & Zahn subsp. *coloriscapum

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Veliki Međed, Boljske grede), Bioč (Biočke grede, Veliki Vitao), Maglič pivski; C: Maganik (Tromeđa, Petrov vrh); I: Komovi (Vasojevički Kom-vrh); Z: Orjen (vrh). (Karta 291).

Stanište: karbonatni sipari u zoni bora krivulja *Pinion mugo*; pukotine stijena

Geološka podloga: karbonat (krečnjaci)

Nadmorska visina: 1600 – 2400 mnv

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942), Niketić, M. et al. (2003).

***Hieracium delpinoi* Bald.**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Gr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Sinjavina (Lipovo, Tara rijeka-dolina), Pivske planine (rijeka Piva – kanjon); C: Morača rijeka-kanjon (Manastir Morača); I: Kolašin. (Karta 292).

Stanište: sipari i stijene

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Baldacci, A. (1891, 1892), Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942), Vuksanović, S. (2003).

***Hieracium durmitoricum* (Rohlena & Zahn) Niketić**

= *Hieracium flexicaule* subsp. *durmitoricum* (Rohlena & Zahn) Zahn, *Hieracium scheppegianum* subsp. *durmitoricum* Rohlena & Zahn

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: C: Moračke planine (Kapa Moračka, Vragodo); S: Durmitor (Velika Kalica, Veliki Međed, Crvena greda). (Karta 293).

Stanište: karbonatni sipari u zoni bora krivulja *Pinion mugi*

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1800 – 2100 mnv

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Niketić, M. et al. (2003), Pulević, V. (2005).

***Hieracium erythrocarpum* Peter subsp. *austromontenegrinum* O. Behr & al.**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Čakor-istočne strane prevoja). (Karta 294).

Stanište: livade

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: 1800 mnv

LITERATURA: Behr, O. et al. (1938/1939), Zahn, K. H. (1936), Pulević, V. (2005).

***Hieracium gnilagredae* Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Bijela gora). (Karta 295).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936).

***Hieracium guentheri-beckii* Zahn subsp. *eriodermum* Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Mk

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Kučke planine (Rikavačko jezero). (Karta 296).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936).

Hieracium guentheri-beckii* Zahn subsp. *guentheri-beckii

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Komov (Margarita katun); S: Durmitor (Valoviti do, Veliki Meded, Bobotov kuk, Ćuskija), Pivske planine-Bioč (Biočke grede, Veliki Vitao), Tara rijeka-kanjon (Čurovac); I: Komovi (Vasojevički Kom), Prokletije (Bjelič, Škripa-Maja Kolata, Šuplja vrata, Bogičevica, Hajla). (Karta 297).

Stanište: karbonatni sipari u zoni bora krivulja *Pinion mugi*

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1400 – 2400 mnv

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942), Stevanović, V. & Lakušić, D. (1996), Niketić, M. et al. (2003).

Hieracium guglerianum* Zahn subsp. *guglerianum

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Cetinje (Belveder, Bella vista); I: Mala rijeka-kanjon (Nožica). (Karta 298).

Stanište: stijene i sipari montanog pojasa

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942), Bulić, Z. (2008).

***Hieracium gusinjense* Scheffer & Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Greben). (Karta 299).

Stanište: krečnjačke stijene u zoni bukove šume
Geološka podloga: karbonat
Nadmorska visina: 1300 mnv

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rechinger, K. H. fil. (1935), Pulević, V. (2005).

Hieracium gymnocephalum* Pant. subsp. *gymnocephalum

= *Hieracium gymnocephalum* subsp. *orienti* (A. Kerner) Murr & Zahn, *Hieracium orienti* A. Kerner,
Hieracium waldsteinii subsp. *orienti* (A. Kerner) Freyn

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela gora, Velika Jasterbica, Krivošije); **S:** Pivske planine (Maglić Pivski), Vojnik, Durmitor (ispod vrhova, na krečnjačkim stijenama), rijeka Tušina-dolina (iznad Boana), Šavnik (Boan), Tara rijeka-kanjon (Mojkovac-Šćepan polje); **C:** Moračke planine (Lola, Mala Lukavica); **I:** Prokletije (Gusinje, Jerinja glava, Čakor), Kučke planine (Hum Orahovski, Širokar), Komovi (Kučki Kom, Mrčenov do, Orlova skala, Kukoraj brdo, Vasojevički Kom); **SM:** Lovćen, Rumija. (Karta 300).

Stanište: krečnjačke stijene i sipari u subalpskom i alpskom pojasu

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1200 – 1600 mnv

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Beck, G. & Szyszyłowicz, I. (1888), Adamović, L. (1913), Maly, K. & Zahn, K. H. (1929), Rohlena, J. (1935, 1936, 1942), Zahn, K. H. (1936), Behr, O. et al. (1937), Bulić (1989), Niketić, M. (2002).

***Hieracium gymnocephalum* Pant. subsp. *laxipellitum* Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **Z:** Orjen. (Karta 301).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Maly, K. & Zahn, K. H. (1929), Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium hercegovanicum* (Freyn & Vandas) Szelağ**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela gora-Prasa, Gnjila greda). (Karta 302).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1400 – 1600 mnv

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936).

***Hieracium heterogynum* (Froelich) Gutermann subsp. *crepidifolium* (Nägeli & Peter) Greuter**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Mala rijeka-kanjon (Brskut). (Karta 303).

Stanište: stijene; pašnjački kamenjari *Satureion subspicatae*

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1600 mnv

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936).

Hieracium heterogynum* (Froelich) Gutermann subsp. *heterogynum

= *Crepis heterogyna* Froel., *Hieracium glaucum* var. *stuppeum* Vis., *Hieracium saxatile* var. *stuposum* Reichenb., *Hieracium stuppeum* Griseb., *Hieracium stupposum* (Reichenb.) Reichenb. fil.
COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši, Bukovica), Podgorica (Ćemovsko polje, brdo Dečić), Katunska nahija (Čevo), Nikšić (Bogetići); M: Boka Kotorska (Vrmac); S: Pivske planine (Maglić Pivski); Z: Orjen (Krivošije); S: Durmitor (Tara rijeka-kanjon, južno od Đurđevića Tare). (Karta 304).

Stanište: karbonatne stijene u zoni crnog graba

Geološka podloga: karbonat (krečnjaci, dolomit-dolomitizirani krečnjak)

Nadmorska visina: 580 – 915 mnv

LITERATURA: Pantoczek, J. (1874), Rohlena, J. (1903/1904, 1931), Hirc, D. (1912), Maly, K. & Zahn, K. H. (1929, 1935), Behr, O. et al. (1937), Zahn, K. H. (1936), Szelağ, Z. et al. (2007), Hadžiablahović, S. (2010).

***Hieracium heterogynum* (Froelich) Gutermann subsp. *pachychaetium* (Nägeli & Peter) Greuter**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: M: Boka Kotorska (Kotor); I: Bratonožići (Vjeternik). (Karta 305).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium heterogynum* (Froelich) Gutermann subsp. *substuposum* (Rohlena & Zahn) Greuter**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje:

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Krivošije); SM: Lovćen (Vučji do). (Karta 306).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1936, 1942).

***Hieracium incisiceps* Rohlena**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Mk

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Vojnik. (Karta 307).

Stanište: travnate zajednice kamenjari alpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium incisum* Hoppe subsp. *ranisavae* (Rohlena & Zahn) Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Ranisava); I: Komovi. (Karta 308).

Stanište: subalpski pojas.

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1912, 1942).

Hieracium macrodon* Nägeli & Peter subsp. *macrodon

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Štirovnik-Prijevor, Goli hrt), Cetinje; S: Pivske planine (Maglić pivski). (Karta 309).

Stanište: montani i subalpski pojas

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Rohlena, J. (1933, 1939/1940, 1942), Zahn, K. H. (1936).

***Hieracium macrodon* Nägeli & Peter subsp. *pseudomacrodon* (Rohlena & Zahn) Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen (Krivošije-Crkvice); S: Pivske planine (iznad Piva rijeka-kanjon, Ljut); SM: Lovćen (Valač rupe). (Karta 310).

Stanište: stijene i sipari subalpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium macrodontoides* (Zahn) Zahn subsp. *baljense* Rohlena & Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Balj), Komovi (Vasojevički Kom-Perućica rijeka-dolina). (Karta 311).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

Hieracium macrodontoides* (Zahn) Zahn subsp. *macrodontoides

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, CG, Hr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši), Cetinje, Nikšić (Rudine nikšićke); Z: Orjen (Krivošije); S: Tara rijeka-kanjon (Lever Tara, Mojkovac-Šćepan polje), Pivske planine (Piva); I: Andrijevića. (Karta 312).

Stanište: stijene i kamenjari montanog i subalpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat
Nadmorska visina: 700 – 1300 mnv

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1933, 1939/1940, 1942), Bulić, Z. (1989).

***Hieracium mirificissimum* Rohlena & Zahn**

= *Hieracium flexicaule* Freyn & Vandas

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela gora); **S:** Pivske planine (Maglić Pivski), Durmitor (Minin Bogaz, Planinica-Škrčka jezera), Volujak (Vilište-vrh); **C:** Maganik (Petrov vrh), Moračke planine (Stoža, Jablanovac-vrh); **I:** Prokletije (Bjelič). (Karta 313).

Stanište: pukotine stijena i sipari alpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1800 – 2300 mnv

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942), Niketić, M. et al. (2006).

***Hieracium mokragorae* (Nägeli & Peter) Nägeli & Peter**

= *Hieracium pannosum* subsp. *mokragorae* Nägeli & Peter

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **S:** Šavnik (Pošćensko jezero); **SM:** Lovćen; **I:** Prokletije (Čakor, Balj), Andrijevića. (Karta 314).

Stanište: pukotine stijena

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium montenegrinum* Freyn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Rumija (Lisinj, klisura Mikuličkog potoka); **C:** Morača rijeka -kanjon (Manastir Morača). (Karta 315).

Stanište: pukotine karbonatnih stijena montanog pojasa *Edraianthion* (*Galio-Ramondietum*, *Hieracio-Ramondietum serbicae*)

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942) Lakušić, R. (1968, 1971).

***Hieracium murorum* L. subsp. *ebelii* Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Rumija (Sutorman). (Karta 316).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1931, 1936), Stevanović, V. et al. (1995).

***Hieracium naegelianum* Pančić subsp. *maglicense* Beck & Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG, Mk

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Maglič Pivski). (Karta 317).

Stanište: stijene i sipari

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

Hieracium naegelianum* Pančić subsp. *naegelianum

= *Hieracium undulatum* Boiss.

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Bu, Gr, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Pivske planine (Maglič Pivski), Volujak; I: Komovi (Mrčenovo). (Karta 318).

Stanište: stijene i pašnjaci alpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Pančić, J. (1875), Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium pannosum* Boiss. subsp. *doerflerianum* Hayek & Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Gusinje). (Karta 319).

Stanište: subalpski pojas

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936).

***Hieracium pichleri* A. Kerner subsp. *adamovicii* Sagorski & Zahn**

= *Hieracium pannosum* subsp. *pichleri* (A. Kerner) Freyn

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: Al, BH, Hr, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: Z: Orjen; SM: Lovćen. (Karta 320).

Stanište: stijene i sipari alpskog pojasa

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium pichleri* A. Kerner subsp. *chloripedunculatum* (Rohlena & Zahn) Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: SM: Lovćen (Njeguši, Štirovnik). (Karta 321).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

Hieracium pichleri* A. Kerner subsp. *pichleri

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: **Al, BH, CG, Hr, Mk**

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Bijela Gora); **SM:** Lovćen. (Karta 322).

Stanište: stijene i sipari

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium pichleri* A. Kerner subsp. *pseudadamovicii* Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: **BH, CG**

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **Z:** Orjen (Karta 323).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Maly, K. & Zahn, K. H. (1925), Zahn, K. H. (1936), Behr, O. et al. (1937), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium plumulosum* A. Kern.**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: **BH, CG**

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: **SM:** Lovćen (Njeguši, Šanik, Štirovnik), Bar (Kosa), Rumija (Vrsuta, Sutorman, Bijela Skala, vrh), Podgorica (Čemovsko polje, Podgorica-Kolašin), Cijevna rijeka-kanjon; **I:** Cijevna rijeka-kanjon (Šumica), Lopate (selo blizu Lijeve Rijeke), Kolašin (brdo Pej), Mala rijeka-kanjon (lijeva pritoka rijeke Morače); **S:** Pivske planine (Piva rijeka-kanjon-Stara ćuprija i Vijenci, Komarnica rijeka-kanjon), Tara rijeka-kanjon (Bijele vode, Mojkovac-Šćepan polje, Tepca, južno od Đurđevića Tare, nizvodno od Lever Tare), Durmitor (Draga rijeka-kanjon); **C:** Morača rijeka-kanjon (Manastir Morača), Mrtvica rijeka-kanjon (desna pritoka Morače), Moračke planine (Tali), Crkvine (prevoj i selo na razvođu Morače i Tare), Mioska (selo u Donjoj Morači); **Z:** Orjen. (Karta 324).

Stanište: mediteranske i submediteranske zajednice pukotina karbonatnih stijena *Centaureo-Portenschlagiellion* (*Campanulo-Moltkeetum petraeae*), pukotine karbonatnih stijena montanog pojasa *Edraianthion* (*Geranio-Ramondaetum serbicae Moltkeetum petraeae*) i subalpskog pojasa *Amphoricarpion autariati* (*Micromerietum croatica*, *Micromerio-Dianthetum kitaibeli*, *Potentilletum persicinae*, *Saxifragetum rochelinae*, *Seslerio-Saxifragetum crustatae*) termofilni sipari *Stipetalia calamagrostis* (*Stipetum calamogrostidis*)

Geološka podloga: karbonat (kompaktni krečnjak, dolomit)

Nadmorska visina: 155 – 1650 mnv

LITERATURA: Janchen, E. (1919), Rohlena, J. (1923, 1942), Maly, K. & Zahn, K. H. (1929), Zahn, K. H. (1936), Blečić, V. (1958), Bulić (1989, 1994, 2008), Lakušić, R. & Redžić, S. (1989), Stevanović, V. & Bulić, Z. (1992), Petrović, D. (2004, 2011), Szelaq, Z. et al. (2007), Stešević, D. (2009), Hadžiablahović, S. (2010).

***Hieracium prenanthoides* Vill. subsp. *auriflorens* Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: **BH, CG**

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Karta 325).

Stanište: alpski pojas

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942).

***Hieracium pseudobifidum* Schur subsp. *grebenicum* Scheffer & Zahn**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Greben). (Karta 326).

Stanište: krečnjačka staništa u zoni bukve

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1500 mnv

LITERATURA: Rechinger, K. H. fil. (1935), Pulević, V. (2005).

***Hieracium pseudobifidum* Schur subsp. *stenolepioides* (Zahn) Zahn**

= *Hieracium trebevicianum* subsp. *stenolepioides* Zahn

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, Bu, Mk, CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Žljeb). (Karta 327).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936).

***Hieracium pseudobifidum* Schur subsp. *zljebense* (Zahn) Zahn**

= *Hieracium trebevicianum* subsp. *zljebense* Zahn

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: CG, Sr

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: I: Prokletije (Žljeb). (Karta 328).

Stanište: nema podataka

Geološka podloga: nema podataka

Nadmorska visina: nema podataka

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936).

***Hieracium pseudoschenkii* (Rohlena & Zahn) Niketić**

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, CG

Rasprostranjenje u Crnoj Gori: S: Durmitor (Crepuljina poljana-Žuta greda, Veliki Međed, Ranisava); Šavnik (Timar). (Karta 329).

Stanište: karbonatni sipari u zoni bora krivulja *Pinion mugi*

Geološka podloga: karbonat

Nadmorska visina: 1800 – 2000 mnv

LITERATURA: Zahn, K. H. (1936), Rohlena, J. (1942), Niketić et al. (2003).

Hieracium scheppigianum* Freyn subsp. *scheppigianum

= *Hieracium agastum* Rech. fil. & Zahn

COMPOSITAE (ASTERACEAE)

Opšte rasprostranjenje: BH, Hr, CG, Sr